

KURJER POZNANSKI

wychodzi 2 x dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Tadeusz Kraszewski, gospodarczego i giełdowego Stanisław Czapiewski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 335

Wydanie P

Poznań, czwartek dnia 23 lipca 1936

Rok 31

Poznań, 22 lipca.

Zamach na ustrój Gdańska

Sobotnie dekrety senatu gdańskiego, wprowadzające na terenie wolnego miasta faktycznie hitlerowskie jedynowładztwo, — oznaczają w ścisłym znaczeniu tego słowa zamach na ustrój Gdańska, gwarantowany przez Ligę Narodów, a tem samem i przez Polskę, która ponadto i przedewszystkiem dotknięta jest dekretemi bezpośrednio w najżywniejszych swych interesach.

Wbrew traktatowi wersalskiemu, mówiącemu o wolnym mieście Gdańsku, którego sprawy polityczne reprezentuje wobec zagranicy Polska i w którego porcie na Westerplatte Polska ma prawo utrzymywać garnizon wojskowy w obronie swych przywilejów politycznych i praw gospodarczych — wbrew, powtarzamy, traktatowi wersalskiemu senat gdański stoi na stanowisku, że Gdańsk jest „państwem suwerennym” i że państwu temu wolno się „nawewnątrz” urządzać, jak mu się podoba, że przeto Gdańsk ma prawo, sam zmienić dotychczasowy statut, nadany mu przez Ligę Narodów, i że przy dokonaniu zmiany ustroju wewnętrznego „państwa suwerennego” nikt nie ma nic do gadania, ani Liga Narodów, ani Polska. Z Polską Gdańsk gotów jest przy zrzuceniu patronatu Ligi Narodów rokować tylko w sprawie gospodarczej obsługi Rzeczypospolitej przez port gdański.

Z tem stanowiskiem hitlerowców gdańskich, które poprzez polityczne ujednolicenie Gdańska z Rzeszą zmierza do pełnego z nią połączenia się, solidaryzuje się rząd i naród niemiecki. Żle była w Berlinie widziana tylko brutalna i kompromitująca „długonosowa” forma wystąpienia Greisera w Genewie, ale „gauleiter” Forster, bezpośredni mandatarjusz narodowego socjalizmu Rzeszy, zadeklarował świeżo, że „wodzowi Hitlerowi znane są wszystkie zadania i dążenia partii narodowo-socjalistycznej w Gdańsku”, dla której „w Wejmarze wyraził on swoje uznanie”.

Potwierdzenia doznaje oświadczenie to w zachowaniu się czołowego berlińskiego organu narodowo-socjalistycznego „Völkischer Beobachter”. Przekazuje on rozstawnymi czciokami enuncjacje gdańskie, m. in. oficjalnego „Danziger Vorposten”, który protestuje przeciw manifestacjom polskim w sprawie Gdańska i głosi ze swej strony:

„...Połączony z dyktandem wersalskim przymus musi być zastąpiony rozsądnym nowym uregulowaniem sprawy, wypływającym ze stanu rzeczy. Rozwiązanie sprawy w tym sensie wygląda jednak w oczach gdańskich inaczej, niżby sądzić należy według obecnego robienia nastrojów przeciwko Gdańskowi.

„Gdańsk nie może odstąpić żadnych praw, których oddanie wykluczone jest dziś i na zawsze. Gdańsk nie pozwoli się nigdy pozbawić prawa pełnej samodzielności, jako państwo suwerenne. Faktu, że w Gdańsku istnieją słuszne i uznane

Sukcesy powstańców w Hiszpanji?

Wiadomości z różnych źródeł stwierdzają, że ruch powstańczy rozszerza się i opanowuje coraz większe połacie kraju — Zaszachowana flota prorządowa

Paryż. (Tel. wł.) Powstańcy opanowali podobno w ciągu nocy miasto przemysłowe Eibar. Z Hendaye donoszą, że na stronę powstańców przeszła we wtorek eskadra samolotów z Leon. Wszystkie aparaty wkrótce potem wzięły już udział w akcji bojowej i przeprowadziły lot wywiadowczy w stronę stolicy kraju.

W ciągu wieczora powstańcze oddziały opanowały centrum komunistyczne Oviedo. Z Pampelany donoszą, że w rękach oddziałów powstańców znajdują się obecnie prowincje Nawarra, Asturia, Galicja, Saragossa, Huesca, Andaluzja i w znacznej części Kastylija.

W prowincjach baskijskich na stronę przeciwrządowców stale przechodzą wojska rządowe i ludność cywilna. Obliczono m. i., że co godzinę do powstańców dołączało się kilkaset uzbrojonych żołnierzy i cywilnych. 14 tysięcy chłopów w czasie marszu przeszło do powstańców w Nawarze, a 8000 w Leridzie, a dalsze 3000 w Saragossie.

Paryż. (Tel. wł.) Z Lizbony donoszą, że powstańcy w ciągu wtorku wieczora i nocy na środek zajęli tak znaczne obszary w kraju, że ogólnie należy przypuszczać, iż ruch ich zakończy się pomyślnie. W ręce powstańców we wtorek wpadła stacja radiowa w Coimbrze. Jest to druga po Sewilli stacja radiowa, którą obecnie rozporządzają.

Wojska rządowe panują w chwili obecnej jedynie nad Madrytem i okolicą oraz nad Barceloną i częścią Katalonii. Poza tem część marynarki nadal jest wierna rządowi.

Paryż. (PAT). Z Hendaye donoszą:

Przybyli tu dwaj strażnicy gubernatora Pampeluny twierdzą, że powstańcy zajęli bez walki San Sebastian. W ręku powstańców znajdują się Saragossa, Jaca, Guipuzcoa, Fontorabia, Burgos i Valladolid.

Bajonna. (PAT). 400 karlistów pod dowództwem płk. de Villa Nueva, podążających z Pampeluny, posuwa się wzdłuż Bidassoa. Oddział ten znajduje się w niewielkiej odległości od Behobie, bronionej przez wojska „frontu ludowego”.

Stacja nadawcza w San Sebastian znajduje się jeszcze rzekomo w rękach wojsk rządowych, miasto jednakże jest otoczone przez powstańców.

Wczoraj o godz. 22,30 miasto Eibar poddało się powstańcom.

interesy polskie, nie będzie Gdańsk uważał za przeszkodę do ukształtowania wewnętrznego życia państwowego według własnej woli.”

Więc hitlerowcy gdańscy wykluczają od wpływu na ustrój wewnętrzny „suwerennego” państwa wszystkich, Ligę Narodów i Polskę, a polskim żądaniom, podnoszonym na wypadek usunięcia Ligi Narodów i jej komisarza generalnego, przeciwstawiają bezwzględnie: „Gdańsk nie może odstąpić żadnych praw, których oddanie wykluczone jest dziś i na zawsze”. A w Berlinie powtarza się to ochoczo i żyruje politycznie.

Co na to wszystko, co na sobotni hitlerowski zamach na statut Gdańska rząd polski?

Paryż. (PAT). Havas donosi, że przez radio w Sewilli gen. Queipo del Lano nadaje w dalszym ciągu komunikaty o zwycięstwach powstańców.

Donosi on m. in. o zajęciu przez nich punktów strategicznych w prowincji Pontevedra. Jednocześnie zawiadamia, że nałożył grzywnę w wysokości 10.000 pesetów na gazetę „El Liberal” w Sewilli i zawiesił ją za rozpowszechnianie „tendencyjnych wiadomości o zabarwieniu marksistowskim”.

Paryż. (Tel. wł.) Z Gibraltaru donoszą, że na wybrzeżu zajętem przez powstańców zapanowało pewnego rodzaju zaniepokojenie. Wojska rządowe zagroziły bowiem ostrzeliwaniem przez statki wojenne. W odpowiedzi na to

powstańcy zapowiedzieli zbombardowanie tych statków przez samoloty oraz bezwzględne zatopienie ich, jeżeli okręty dadzą choćby jedną salwę.

Donoszą, w Tangeru znajduje się obecnie tam 12 hiszpańskich statków wojennych, oczekujących rozkazu rządu hiszpańskiego do wyruszenia przeciwko powstańcom. Jak słychać, przewidziana jest akcja w kierunku na Algeciras.

Paryż. (PAT). Radjostacja w Sewilli rozpowszechnia w imieniu gen. Queipo del Lano wiadomość, że jakoby cała eskadra rządowa w Tangerze jest pozbawiona nafty i smarów, ponieważ lotnicy powstańczy gen. Franco zdołali zniszczyć składy.

Przed ważną bitwą koło Burgos

Paryż. (Tel. wł.). Według doniesień Ag. Radio i wiadomości z hiszpańskich źródeł rządowych w stolicy zinnobilizowane około stu tysięcy armię, która, wzmocniona innemi oddziałami ruszyła przeciw powstańcom.

Około 150 tysięcy ludzi podzielenych na pięć kolumn, złożonych z gwardji cywilnej, milicji oraz z wojsk

regularnych wraz z licznymi oddziałami młodzieży socjalistycznej i komunistycznej znajduje się obecnie w drodze ku północy. Oddziałom towarzyszą jakoby również eskadry lotnicze.

Powstańcy oczekują w okolicy tunelu kolejowego, położonego na drodze z Madrytu do Burgos.

Masowe egzekucje w Madrycie

Paryż. (Tel. wł.). Donoszą z Madrytu, że w ciągu poniedziałku i wtorku w stolicy stracono kilkaset osób, podejrzanych lub schwytanych w związku z akcją rewolucyjną. Egzekucje odbyły się na polecenie komitetu wojskowego w nocy na poniedziałek i we wtorek. Większość straconych

to uczestnicy rewolty wojskowej w koszarach Lamontana w dzielnicy podmiejskiej Madrytu.

Liczne te egzekucje wywołały wśród ludności ogromne poruszenie i ogólne wzburzenie. Wszyscy straceni umierali z okrzykiem na ustach: „Niech żyje Hiszpanja”!

Krwawe dni w Barcelonie

Paryż. (ATE). Wysłannik specjalny „Paris Soir” powrócił z Barcelony do Perpignan.

W depeszy do swego dziennika korespondent podkreśla, że w stolicy Katalonii panował w chwili jego wyjazdu spokój. Jednak domy i ulice nosiły ślady gwałtownych walk, które toczyły się w niedzielę i poniedziałek. Liczba ofiar wynosiła przeszło 300 zabitych i około 3.000 rannych. Wiele kościołów stoi w płomieniach, jednak

słynna katedra barcelońska nie uległa zniszczeniu.

Przedstawiciel dziennika „L'Intransigeant” przeleciał w drodze do Tangeru nad Barceloną. Z samolotu widział on około 50 pożarów. Samoloty rządowe zrzuciły na miasto około 200 bomb, które spowodowały znaczne spustoszenia oraz pociągnęły za sobą wiele ofiar. Również nad Malagą unosiły się gęste chmury dymu.

(Ciąg dalszy na stronie 2-iej)

P. Pappé udał się ostatecznie do wysokiego komisarza Ligi Lestera. Dotąd były tylko wersje o rozmowach w Juracie na Helu min. Becka z prezydentem senatu gdańskiego Greiserem. „Danziger Vorposten” doniósł nawet o „rozmowach czynników Rzeszy Niemieckiej oraz gdańskich z miarodajnymi czynnikami polskimi” i — zamonitował wobec tych rozmów „nieporozumienia po polskiej stronie” (manifestacje)!

Co to ma znaczyć? Od kiedy te polski minister spraw zagranicznych rokuje w sprawie Gdańska z przedstawicielami Rzeszy Niemieckiej? Opinja publiczna ma prawo domagać się od polskiego ministerstwa spraw zagranicznych sprostowania doniesienia

„Danziger Vorposten”, które politykę polską oświecla w sposób taki, że nie możemy go nazwać po imieniu.

Sobotni zamach senatu gdańskiego obciąża dużą współwiną politykę polską, że swą biernością i słabością i spoglądaniem wciąż ku Berlinowi rozczuchwiała pp. Greiserów, Forsterów i tow. w ich parciu do politycznego ujednolicenia Gdańska z Rzeszą — z perspektywą „zurück zum Reich”. Polityka polska ma jeszcze 5 minut czasu do 12, by w ostatniej chwili nawrócić z drogi, po której szła z oczami zawiązanymi, i zsolidaryzować się ze zdecydowanym stanowiskiem społeczeństwa polskiego.

Sukcesy powstańców w Hiszpanji?

(Ciąg dalszy ze strony 1-ej).

Madryt (PAT) Rząd hiszpański ogłasza komunikat w kilku językach, donosząc, że w Madrycie i Barcelonie panuje całkowity spokój. Powstańcy w tych miastach ponieśli klęskę.

Jednocześnie z Barcelony donoszą, że strajk w całej Katalonji trwa. W mieście panuje spokój. Zaopatrzenie ludności w żywność jest zapewnione. Po ulicach krążą patrole milicji ludowej.

Zapewnienia rządu

Madryt (PAT) Wczoraj późnym wieczorem ogłoszono, że powstańcy w Sewilli poddali się wojskom rządowym.

Paryż (PAT) W Perpignan słyszano nadawane przez radio komunikaty hiszpańskiego min. rolnictwa, nawołujące włościan, by zbroili się i przyłączali do wojsk wiernych rządowi.

Stacja nadawcza w Barcelonie zapewnia, iż w mieście panuje spokój.

Rząd pod kierunkiem Companysa jest panem położenia.

Rząd w dalszych komunikatach zapewnia, iż może liczyć na wierność części armji, całej marynarki, lotnictwa i policji.

Madryt (PAT) Min. spraw wewn. wydało zarządzenie, nakazujące wszystkim lekarzom zgłoszenie się do urzędów wojskowych, które skierują ich na odpowiednie posterunki.

Z prośbą o pomoc Francji?

Paryż (Tel. wł.) Paryski „Journal” donosi, że na lotnisku w Le Bourget wylądowało wczoraj dwóch hiszpańskich wyższych oficerów. Obaj posiadali paszporty zagraniczne i natychmiast udali się do gmachu ambasady hiszpańskiej.

Pismo w związku z tem notuje pogłoskę, że ci oficerowie, jako wysłań-

cy rządu hiszpańskiego, mają prosić Francji o pomoc wojskową, celem przywrócenia spokoju i porządku w hiszpańskim Marokku.

Pismo zaznacza, że tej pogłoski dotąd nie mogło sprawdzić, podkreśla jednak, że byłoby to dość oryginalne żądanie, względnie propozycja rządu hiszpańskiego.

Zuchwały napad rabunkowy

Bandyci zbiegli niepoznani

Warszawa (Tel. wł.) Przy ul. Wolskiej 20 mieści się sklep maki należący do Soleckiego Miłyna Parowego H. Grasberga. Kierownikiem tego sklepu, jednocześnie sprzedawcą i inkasentem był Icek Rubin.

Onegdaj wieczorem w chwili zamykania sklepu, do drzwi ktoś zapukał. Na pytanie z wewnątrz pukający wyjaśnił, iż będąc przed godziną i kupując worek maki pozostawił przez zapomnienie w sklepie jakąś paczkę.

Gdy Rubin uchylił drzwi do sklepu, wtargnęło dwóch mężczyzn, którzy

steroryzowawszy inkasenta, zamknęli za sobą drzwi. Jeden z nich stanął na straży, drugi zaś przewrócił R. na ziemię i uderzył kilkakrotnie w twarz jakimś tępym narzędziem, poczem wyjął mu z kieszeni 1.080 zł w banknotach papierowych. Po dokonaniu rabunku obaj złodzieje rzucili się do ucieczki.

Zawiadomiona policja wszczęła natychmiast energiczne dochodzenie celem wykrycia sprawców zuchwałego napadu, których jak dotąd jeszcze nie pochwycono.

Próby pozyskania radykałów

Paryż (PAT). Od dłuższego czasu można zauważyć na łamach prasy pravicowej i centrowej mniej lub bardziej wyraźne oferty pod adresem radykałów, aby wystąpili z „frontu ludowego” i wytworzyli nową większość parlamentarną wraz z opozycją centrowo-prawicową.

W tym kierunku zmierza również zamienne wystąpienie pos. Taittingera

na łamach „L'Ami du Peuple”, który nie tylko wzywa radykałów do opuszczenia „frontu ludowego”, lecz również twierdzi, że prawica byłaby skłonna ustalić uprzednio wraz z radykałami warunki porozumienia.

„Jesteśmy gotowi do opracowania programu wspólnej akcji, zmierzającej do odrodzenia wszystkich dziedzin działalności — pisze pos. Taittinger. Jesteśmy gotowi do współpracy na jak najbardziej szerokich podstawach z ludźmi, którzyby zapomnieli o różnicach atakach i wznieśli się ponad ciasne wymagania dawnych partji. Radykałowie i narodowcy, socjaliści i komuniści narodowi, z ich osobistymi tendencjami oraz indywidualnymi upodobaniami, które należy uszanować, szukają się obecnie, aby połączyć, celem przywrócenia ładu i pokoju na wewnątrz oraz bezpieczeństwa Francji”.

Niemcy nie puszczają polskich dzieci na kolonie

Warszawa (PAP). Na kolonie dla dzieci polskich z Niemiec, organizowane przez Towarzystwo Pomocy Dzieciom i Młodzieży Polskiej w Niemczech oraz Polski Związek Zachodni, przybyć miała grupa dzieci polskich z Mazowsza Pruskiego. Przyjazd tych dzieci został jednak odwołany, miejscowe bowiem organizacje i społeczeństwo niemieckie wywarło na rodziców presję tak silną, że zrezygnować musieli z wysłania dzieci na kolonie do kraju.

Podkreślić należy, że Niemcy, zamieszkałi w Polsce, wysyłają swe dzieci na podobne kolonie do Niemiec, nie spotykają się ze strony społeczeństwa polskiego z żadnymi objawami niechęci ani z żadną presją.

W sprawie tej Towarzystwo Pomocy Dzieciom i Młodzieży Polskiej w Niemczech przedstawił ma organizację niemieckiej, zajmującej się wymianą kolonijną, kategoryczne postulaty.

Znów strajki we Francji

Paryż (PAT). Duże zaniepokojenie wywołuje przerzucanie się ruchu strajkowego, wygasającego w przemyśle i handlu na rolnictwo. Strajki rolne wybuchły w szeregu miejscowości departamentu Sekwany i Oisey oraz w departamentach Sekwany i Marny, Somme'y i Aisney. Ruch objął przedewszystkiem wielkie posiadłości.

Jak twierdzi prasa pravicowa, strajki wybuchły już w 10 do 12 departamentach i zaczynają powoli obejmować również mniejsze fermy, zatrudniające od 6 do 10 robotników. Objawy te budzą tem większy niepokój, że wystąpiły one w okresie nadchodzących żniw i mogą narazić rolnictwo na straty. W kołach parlamentarnych oczekują energicznej akcji rządu.

Teror w Palestynie trwa

Jerozolima (PAT). W ciągu nocy Arabowie napadli w miejscowości Evenjehuda na dozorców żydowskich. Jeden z dozorców został zabity. Złoczyńcy uciekli.

W Jerozolimie Arabowie strzelali z rewolwerów, ciężko raniąc Żyda. Ostrzeliwanie patroli policyjnych i wojskowych w okręgu Nablus trwa.

Oświadczenie Papena

Wiedeń (PAT) Powrócił min. von Papen z Berlina. Oświadczył on przedstawicielom prasy, że obecnie punkt ciężkości został przeniesiony na urzędy zagraniczne obu państw, które przygotowują w bardzo intensywnym tempie wnioski do układów wykonawczych, wynikających z umowy w 11 lipca.

Zasypani przez lawinę

Berlin (PAT) Czterej alpinści, dwaj Niemcy i dwaj Austriacy przy wspinaniu się na niedostępny szczyt Eiger w Alpach berneńskich zostali zasypani przez lawinę i kamienie.

Wysłano oddział ratunkowy, ale akcja jego jest utrudniona wskutek silnej mgły. Alpinistów zauważono, zawieszonych na linach, przyczem tylko jeden daje znaki życia.

Załamał się most

Berlin (PAT) Z nieznanых powodów załamał się most pomiędzy stacjami Korntal i Ritzingen w Wirtembergji. Przejeżdżający przez most parowóz spadł do rowu, maszynista i palacz są ranni.

Katolicy poruszyli opinię społeczną Stanów Zjedn.

KAP donosi z Nowego Jorku:

Dwadzieścia milionów katolików w Stanach Zjednoczonych na ogólną liczbę ludności 120 milionów stanowi poważny blok, z którym tamtejsza opinia społeczna musi się liczyć. Choć większość katolików amerykańskich należy do partji demokratycznej, to jednak biorą oni udział i w działalności innych stronnictw.

Londyński „The Tablet” z 18 lipca r. w obszernym artykule „America Catholic in the Election” (Katolicy a wybory w St. Zjednoczonych) wykazuje, że w ostatnich latach katolicyzm poruszył opinię społeczną Stanów Zjednoczonych. Zainteresowanie encyklikami papieskimi stale wzrasta. Masy obywateli zadają sobie pytanie, czy reformy Roosevelta idą rzeczywiście po linii wskazówek papieża, czy też przygotowują grunt pod przyszły faszyzm lub komunizm.

Ciekawe zjawisko, że w jednym swego rodzaju państwie, które na wielkich przestrzeniach zgromadziło narodowości i plemiona z całego prawie globu, myśl katolicka społeczna wywołuje coraz głębsze zainteresowanie. Niektórzy przyczynę wzrastającej popularności katolicyzmu widzą m. in. w słynnych przemówieniach Ojca Coughlina z Detroit; inni, zwłaszcza wykształceni katolicy, odnoszą się do tych przemówień z pewną rezerwą, nie ze względu na ich treść, która jest bezwzględnie zgodna ze stanowiskiem Kościoła, ale z powodu formy tych przemówień, nieco demagogicznej. Ale wszyscy widzą, że nie tylko działalność misyjna mówcy z Detroit, ale całokształt organizacji spraw katolickich w Stanach Zjednoczonych odznacza się wielką sprężystością. Zwłaszcza prasa katolicka, bardzo rozpowszechn-

niona tam, a wśród czasopism katolickich głównie: The Catholic World, America; The Sign — wiele przyczyniają się do spopularyzowania idei katolickich w społeczeństwie amerykańskim.

Stwierdza to nawet protestancki wielki dziennik „Christian Herald”, który przytem zaznacza, że rozrost katolicyzmu w Stanach Zjednoczonych nawet pod względem ilościowym przedstawia się imponująco, zajmując w statystyce wyznań pierwsze miejsce.

W r. 1935, jak się okazuje, ilość katolików w tym kraju wynosiła 20.609.302. Na drugim miejscu stoją baptyści, licząc 10.191.697. Potem idą metodyści 9.167.561, luteranie — 4.568.300, Żydzi — 4.081.242 i prezbiterianie 2.681.265. Inne grupy wyznaniowe jak Congregational Church i Christian Science, Protestant Episcopalian liczą ok. miliona członków. Wreszcie wiele pomniejszych sekt. Dziś więc stanowisko Kościoła Katolickiego w St. Zjednoczonych jest wyjątkowo silne i oddziaływa na opinię wielkich mas obywateli, nawet stojących formalnie poza Kościołem.

W Stanach Zjednoczonych, podobnie, jak w całym dzisiejszym świecie, odbywa się przegrupowanie sił dla stworzenia dwóch zasadniczych, przeciwstawnych sobie frontów: pogańskiego naturalizmu i chrześcijaństwa.

Czytajcie i abonujcie „Ilustrację Polską”

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 22. 7. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poz. konwers. 45,50 oraz za 4% premj. dol. 47,50.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obraca no 4½ listy złote w złocie po 44% w oddaniu oraz 4½ listy złotowe po 40%, w końcu poszukiwano 4% listy konwert. po 38% bez oddawców.

Akcje bankowe bez notowania.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poz. konwersyjna 45,50 P
4% poz. premj.-dol. serja III 47,50 P
4½% listy zast. złote w złocie przestempowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w zł — 8,9141 zł za 1 dol.) 44.— O
4½% złotowe listy zastawne serji L. Pozn. Ziemstwa Kredyt. 40.— +
Tendencja: spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 22. 7. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg: STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 753 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny orientacyjne:

Żyto nowe, zdrowe, suche	12.00—12.25
Usposobienie spokojne	
Pszenica (Usposob. spokojne	19.25—19.50
Jęczmień zim. (Usposob. stałe)	14.75—15.00
Owies 450—470 g/l.	14.75—15.—
Owies standardowy (Uspos. spok.	14.25—14.50
M a k a	
żytnia wyciąg. 0-30% wł. w.	21.75—22.00
żytnia gat. I 0-50% wł. w.	21.25—21.50
żytnia gat. I 0-65% wł. w.	20.25—20.75
żytnia gat. II 50-65% wł. w.	15.00—16.00
żytnia posł. pon. 65% wł. w.	13.50—14.50
Usposobienie spokojne:	
pszena gat. I wyc. 0-20% wł. w.	32.50—34.25
pszena gat. IA 0-45% wł. w.	31.75—32.25
pszena gat. IB 0-55% wł. w.	30.75—31.25
pszena gat. IC 0-60% wł. w.	30.25—30.75
pszena gat. ID 0-65% wł. w.	29.25—29.75
pszena gat. IIA 20-55% wł. w.	28.50—29.00
pszena gat. IIB 20-65% wł. w.	28.00—28.50
pszena gat. IID 45-65% wł. w.	25.50—26.00
pszena gat. IIF 55-65% wł. w.	21.25—21.75
pszena gat. IIG 60-65% wł. w.	19.75—20.25
pszena gat. IIIA 60-70% wł. w.	17.75—18.25
pszena gat. IIIB 70-75% wł. w.	15.75—16.25
Usposobienie spokojne:	
Otreby żytnie stand.	9.00—9.50
Otreby pszenne grube stand.	9.00—9.50
Otreby pszenne średnie stand.	8.00—8.75
Otreby jęczmieńne	9.50—10.75
Rzepak zimowy	29.50—30.50
Gorzyczka	32.00—34.00
Groch Folgera	20.00—22.00
Łubin niebieski	13.00—13.50
Łubin żółty	15.75—16.25
Inkarnatka	25.00—30.00
Makuch lniany w taflach	15.25—15.50
Makuch rzepak. w taflach	13.00—13.25
Słoma pszena luzem	1.40—1.65
„ pszena prasowana	1.90—2.15
„ żytnia luzem	1.50—1.75
„ żytnia prasowana	2.25—2.50
„ owsiana luzem	1.75—2.00
„ owsiana prasowana	2.25—2.50
„ jęczmienna luzem	1.40—1.65
„ jęczmienna prasowana	1.90—2.15
Siano zwykłe luzem	4.25—4.75
„ zwykłe prasowane	4.75—5.25
„ nadnoteckie luzem	5.25—5.75
„ nadnoteckie prasowane	6.25—6.75
Ogólne usposobienie spokojne.	
Ogólny obrót: 2343.79 tonn, w tem żyta 1346 tonn, pszenicy 67,5 tonn, jęczmienia 563 tonn.	

Wiadomości

W Berlinie sąd skazał Waltera Schwardfettera za zdradę stanu na dożywotne więzienie i pozbawienie praw obywatelskich.

W Paryżu sąd apelacyjny zatwierdził wyrok, skazujący na 8 miesięcy więzienia bez zawieszania redaktora naczelnego „Action Française” Maurras’a: na 8 dni aresztu z zawieszeniem wydawcy tego pisma za nawoływanie do mordów.

Francuska komisja finansowa senatu uchwaliła projekt ustawy o zmianie statutu Banku Francji z poprawkami, na które rząd zgodził się.

Izba deputowanych w Paryżu uchwaliła większością 400 przeciw 170 projekt ustawy o kontroli nad handlem węglem.

Wniosek opozycji w senacie Francji o odroczenie dyskusji nad projektem ustawy o urzędzie zbożowym został odrzucony większością 189 przeciw 102.

Z Kowna donoszą, że w ostatnich dniach w stolicy i na prowincji aresztowano 20 członków partji ludowo-socjalistycznej. Oskarża się ich o udział w rozruchach włościańskich. Wśród aresztowanych jest szwagier b. premiera Sleszewicza, przewodniczącego stronnictwa.

„Lietuvos Aidas” donosi, że silna burza w Klaipėdzie zerwała z mola do morza 2 wychowanków szkoły morskiej, którzy utoneli.

W Kanadzie, matka sławnych piecioraczków, Dionne urodziła chłopca, 12 jej dziecko zkoła, a 11 żyjące. Zarówno matka, jak dziecko cieszą się najlepszym zdrowiem.

W Japonji wybuchł wulkan Asama, znajdujący się w odległości 200 km na półn. zachód od Tokio. Żadnych szkód w wyniku wybuchu nie zanotowano, ale wobec silnego huku ludność okoliczną ogarnęła panika.

Błędne koło konferencji

Paryż, w lipcu

Znów jesteśmy w przededniu zjazdów europejskich. Zdaje się jednak, że nietylko nie umacniają one pokoju, ale raczej powiększają ogólny chaos. Wynika to może po części z faktu, że Europa podzielona jest właściwie na dwa oboje. Pierwszy składa się z potęg, których pretensje i dążenia ustawicznie rosną. On właśnie podejmuje różne kroki, wypracowane w Berlinie lub Rzymie. Do drugiego oboju należą państwa, które, stanowiąc niejako zapórę wspomnianych poczyną, muszą im od czasu do czasu przeciwdziałać. Taka rola przypada w udziale Francji i Anglii, przyczem W. Brytania zajmuje ponadto raczej stanowisko arbitra, lawirując pomiędzy Paryżem a Berlinem i Rzymem.

Wynikiem tego jest zwołanie konferencji do Londynu. Miała ona — jak wiadomo — pierwotnie odbyć się w Brukseli. Wskutek jednak sprzeciwu Włoch i Niemiec, Londyn nosił się zrazu z myślą odroczenia narad. Wskutek jednak nalegań Paryża zdecydował się na rozmowy w zmniejszonym gronie, gdyż z udziałem jeszcze jako trzeciego partnera — Belgii. Drugim etapem byłby zjazd państw lokarneńskich (Wielka Brytania, Francja, Belgja, Włochy, Niemcy). Trzecim wreszcie — wielka konferencja z udziałem przedstawicieli szeregu państw europejskich. Tak wygląda plan polityków angielskich.

A teraz zachodzi pytanie, jakie zagadnienia będą poruszane?

Dążeniem oczywiście Quai d'Orsay było, — wobec pogwałcenia przez Niemcy rozbrojonej strefy nadreńskiej — utworzenie poniekąd frontu trzech państw: Anglii, Belgii i Francji. W. Brytania natomiast uważa, iż głównym celem zjazdu londyńskiego będzie przygotowanie konferencji państw lokarneńskich z udziałem Niemiec i Włoch.

We Francji tymczasem ludzono się, iż w związku z nieustępliwym stano-

wiskiem Rzeszy dojdzie do zacieśnienia stosunków, pomiędzy narodami, najbardziej narażonymi na niebezpieczeństwo niemieckie. Tymczasem polityka brytyjska wyraźnie zmierza do tego, aby Niemcy znalazły się znowu w zespole państw europejskich, zamykając oko nieraz na ich różne wykroczenia.

W tutejszych kołach politycznych zadają sobie pytanie, czy ten londyński „zjazd trzech” był wogóle pożądany, zwłaszcza, że nie poprzedziły go specjalne przygotowania. We Francji żywiono wciąż nadzieję, że przyszła konferencja zajmie się przedewszystkiem rozpatrzeniem położenia, które wynikło w związku z następującymi wydarzeniami:

7 marzec — pogwałcenie przez Niemcy rozbrojonej strefy nadreńskiej.

19 marzec — wysłanie angielskiego kwestjonariusza do Berlina.

1 kwietnia — list rządu angielskiego do Francji i Belgii, przewidujący sojusz wojskowy.

31 lipca — termin, wyznaczony przez Hitlera, po upływie którego może on przejść do czynnej organizacji wojskowej w ongiś rozbrojonej strefie.

Powyższe sprawy Londyn zdaje się usuwać na drugi plan. Nie pragnie bowiem narażać sobie Berlina. Niektórzy twierdzą, iż ta ogólna polityka Anglii jest dyktowana może faktem, że uważa ona Rzeszę za najsilniejszą ostoję przeciwko bolszewizmowi, którego postępy nad Sekwaną wzbudzają pewną obawę.

Co do ewentualnej konferencji „lokarneńskiej”, panuje tu zupełnie, zro-

zumiały zresztą, sceptycyzm. Przedewszystkiem wydaje się rzeczą dosyć dziwną, że Londyn do grupy tych państw zalicza jeszcze Niemcy. Z drugiej strony, — jak podkreśla wybitny publicysta Pertinax w „Echo de Paris” — na tej konferencji nie będzie mowy o przywróceniu paktu z 1925 r., ale o załagodzeniu ciosu, wymierzonego przez akt z 7 marca. Dlatego powinny w naradach wziąć udział wszystkie państwa zagrożone niebezpieczeństwem pangermanizmu. Rząd londyński w tym celu planuje trzecią konferencję.

Ta „wielka konferencja europejska”, która ma zapoczątkować „nowy porządek europejski” spotyka się tu z bardzo krytycznym przyjęciem. Jest to zupełnie zrozumiałe. Niemal wszędzie widać ożywioną działalność polityczną, we Francji od chwili ustąpienia min. Laval'a panuje zastój i brak skutecznego przeciwdziałania wysiłkom hitleryzmu, zmierzającym coraz wyraźniej do odosobnienia Francji.

„Francja — podkreśla w „Figaro”, p. d'Ormesson, wobec aktu niemieckiego z 7 marca mogła zająć dwojakie stanowisko. Pierwsze polegało na zareagowaniu w przeciągu 24 godzin, co równałoby się wojnie, jak twierdzą niektórzy. My natomiast mniemamy — i mamy do tego poważne podstawy, — że byłoby to ostatecznym umocnieniem pokoju. Drugie opierało się na układach z Niemcami, bez wyjmowania oręża z pochwy, ale trzymając dłoń na rękojeści. Dziś Francja musi się „otrząsnąć”, w przeciwnym bowiem razie różne katastrofy są możliwe”.

I. B.

Walcząca Hiszpanja

Doniesienia z terenu Hiszpanji, jakkolwiek dość liczne i obfite, pozostają ze sobą w ciągłej sprzeczności. Radjostacje rządowe każą wierzyć, że wojska, które nie odmówiły posłuszeństwa, odnoszą same tylko zwycięstwa nad powstańcami. Również ze strony wojsk powstańczych głosi się tylko o zwycięstwach i awansach.

Z wiadomości o ogniskach walk i ich ciąglem rozszerzaniu się można jednak urobić sobie pewien obraz sytuacji. Bezsposornie jest więc, że powstańcy opanowali część północno-zachodnią Hiszpanji. Północą dowodzi

chowania „czerwonej” Hiszpanji:

„Robotnicy! Jak jeden mąż stawajcie w szeregach obrońców „frontu ludowego” i demokratycznej rewolucji. Mobilizujcie się natychmiast i twardym krokiem karnie maszerujcie w waszych organizacjach przeciwko faszyzmowi. Zwyćcież lub umrzeć! Naprzód, w bój!”

Poza robotnikami, skupionymi w skomunizowanych syndykatach, których rząd hiszpański uzbroił do walki z powstańcami, ludność nie objawia chęci walczenia o utrzymanie marksistowskiego bezładu. Pół roku rządów

JOSE GIRAL

x. min. marynarki, zaciekły wróg nacjonalizmu, obecny premier rządu hiszpańskiego.

gen. Mola, siłami powstańców na południu gen. Quiepo de Llano. Ponieważ również zachodnia część Hiszpanji, przylegającej do Portugalji, objęta jest walkami, więc można mówić o pewnego rodzaju koncentrycznym marszu powstańców na Madryt.

Od posiadania stolicy, ze zrozumiałych względów, zależy panowanie nad krajem. Walka o stolicę, do której też prą powstańcy, zadecyduje o wyniku wojny domowej.

Opresja masońsko-socjal-komunistycznych żywiołów, usiłujących narzucić swe jarzmo krajowi, przeciwko czemu powstały teraz najpatryjotyczniejsze części armji hiszpańskiej, jest niewątpliwie bardzo wielka. Atakowana lewica, niepewna wojska, odwołuje się więc wyraźnie do robotników, pechając ich do wojny domowej przeciwko wojsku. Rewolucyjno-socjalistyczny dziennik „Claridad” temi słowami nawołuje „towarzyszy” do za-

GEN. FRANCO

naczelny wódz powstańców hiszpańskich, maszeruje obecnie na Madryt.

„frontu ludowego”, pełnych niepokoju, strajków i mordów politycznych dojadły wszystkim. Coraz liczniejsze są natomiast wypadki, że ludność wiejska i mieszczaństwo przyłącza się do ruchu powstańczego. Powoduje to zrozumiałe zdenerwowanie lewicy.

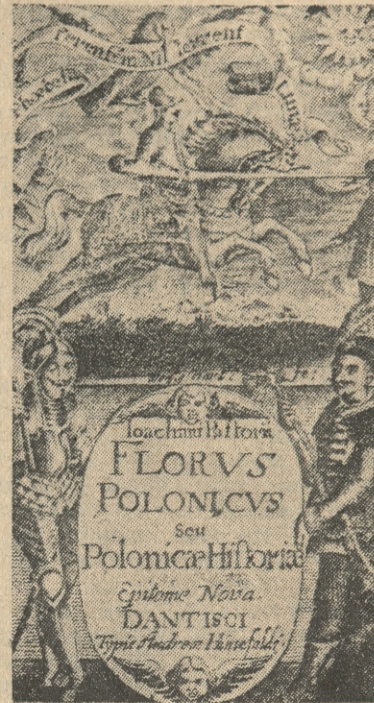
Nie budzi wątpliwości, że walka w Hiszpanji idzie już teraz o coś więcej, aniżeli o władzę w Madrycie. Chodzi o zwycięstwo światopoglądów. Lewica tego wcale nie ukrywa. Również sprzymierzona z nią Moskwa. Największe wrażenie wywołała radjowa odezwa, nadana z Moskwy w języku hiszpańskim z apelem do ludności republiki hiszpańskiej. Odezwa Moskwy zawiera wezwanie do uzbrojenia się i do stawiania najostrzejszego oporu powstańcom.

Świat ma więc do czynienia z jawnem wtrąceniem się Moskwy, siedziby rządu sowieckiego i Kominternu, do spraw wewnętrznych innego

Łączność Gdańska z Polską na przestrzeni dziejów

W wieku XVII drukarstwo i księgarstwo gdańskie zajmowało się na szeroką skalę tłóceniem i rozpowszechnianiem książek o Polsce.

Książki te, traktujące w języku łacińskim — znanym wówczas w całym świecie — o sprawach polskich, wydawane w formatach duodecim i quarto, znane są bibliofilom jako „pseudoelzewiry gdańskie”,

Strona tytułowa pseudoelzewiru gdańskiego p. t. „Florus Polonicus”, pióra historyka Joachima Pastoriusa v. Hirtenberga, panegirysty króla Sobieskiego.

nieważ, na wzór holenderski, były starannie odbijane i zdobione miedziorytami. „Pseudoelzewiry gdańskie” odegrały przełomową rolę w dziejach książki w Polsce, analogiczną do roli, jaką odegrały elzewiry holenderskie w zakresie demokratyzacji taniej ówczesnej książki europejskiej.

„Pseudoelzewiry gdańskie”, z wieku XVII, traktujące o rzeczach polskich, znajdujemy dziś jeszcze licznie w bibliotekach niemieckich, szwedzkich, holenderskich, francuskich, angielskich i rosyjskich.

państwa.

Niepozbowione pikanterji jest to, że właśnie rządy „frontu ludowego” postarały się o wznowienie stosunków dyplomatycznych Hiszpanji z Rosją Sowiecką, które były naprężone od roku 1934, kiedy marokańskie wojska stłumiły w Asturji rewoltę komunistów.

Obecnie zaś Moskwa próbuje poczynić sobie w Hiszpanji jakby na obszarze jednej ze swych republik sowieckich. Przeciwno stoczeniu się do tej roli wystąpiła armja.

Zjazd legjonistów jednak nie odbędzie się

W sprawie tegorocznego zjazdu legjonistów informacja „Dziennika Pozn.” była mylna. Zjazd nie odbędzie się.

Poniżej podajemy w tej sprawie rozkaz generalnego inspektora armji, gen. Rydza-Śmigłego, by się czytelnicy mogli zapoznać z treścią i ujęciem rozkazu:

„Do Związku Legjonistów.

„Koledzy!

„Dzień 6-go sierpnia jest wielkopomnym dniem, w którym Komendant nasz, Józef Piłsudski, chwycił w swe ręce losy Polski. Ten dzień, jak słup graniczny znaczy granicę dwóch epok dziejów Polski, epoki beznadziei i bierności i drugiej, biorącej swój początek od Komendanta i jego w stosunku do dziejów Polski, najbardziej aktywnej i twórczej postawy na przestrzeni długich stuleci.

„Sądzę, że jeśli mamy ten dzień święcić naszymi zjazdami, to zjazd musi być swą treścią godnie odpowiadać treści tej rocznicy, której zasadniczą cechą jest postawa czynna i wielki wysiłek.

„Niedawno dopiero zaczęliście pracę w nowym ustroju organizacyjnym. Dla dokonania pracy i dla możliwości jej oceny potrzebny jest czas. Dlatego w tym roku zjazd się nie odbędzie.

„Pamiętajmy o tem, by w roku 1937 każdy z nas mógł sobie powiedzieć wobec kopca Komendanta: Pracą swą w ciągu ubiegłych miesięcy udowodniłem, że rozumiem wielką treść daty 6-go sierpnia.

(—) Śmigły - Rydz.”

Z życia

(—) Pan minister spraw wewnętrznych wydał dnia 3 lipca br. ciekawy okólnik do wojewodów, przewodniczących wydziałów powiatowych (starostów) i prezydentów (burmistrzów miast).

Dekret Prezydenta Rzplitej z 3 grudnia ub. r. i okólnik ministra spraw wewnętrznych z 12 grudnia ub. r. zapowiedziały zgodnie oszczędności w gospodarce samorządowej i w związku z tem obniżenie dodatków samorządowych do podatku gruntowego do połowy. Tymczasem okólnik min. spraw wewnętrznych z 3 lipca br. pozwala samorządom zasadniczo na utrzymanie dodatków do podatku gruntowego w dotychczasowej wysokości, a nawet:

„w drodze wyjątku dopuszczam podwyższenie dodatków komunalnych do podatku gruntowego ponad 100 proc. podatku państwowego.”

A więc — zamiast uroczyste zapowiedzianych obniżek, otrzymamy w najlepszym wypadku stabilizację dotychczasowych podatków gruntowych, a w gorszym wypadku — „wyjątkowo” — ich podwyższenie.

Rząd jest w pełnym odwrocie od okresu „oszczędności”. Już b. premier Koźłowski usprawiedliwiał niedość przekonująco rosnące wydatki budżetowe państwa. Nie powstrzymały tej zwyczajki wydatków państwowych i trzy następne rządy. Zapowiadana obecnie zmiana polityki rządowej w kierunku nakręcania konjunktury, zwiększy z natury potrzeby zapotrzebowanie rządu na kredyty, podatki i opłaty (vide nowo wprowadzone opłaty w centrali dewiz).

Podobnie wygląda gospodarka w wielu samorządach miejskich i powiatowych. Dawniejsze rządy stawiały np. Warszawie granicę 70 milj. zł na wydatki zwyczajne. Zatwierdzony przed paru tygodniami przez ministra spraw wewnętrznych budżet m. Warszawy na r. 1936-37 wynosi w wydatkach zwyczajnych 83 milj. zł i w wydatkach nadzwyczajnych 25 milj. zł.

Wesliśmy więc krokiem stanowczym w okres zwiększania budżetów ciał publicznych.

Nie wróżymy tej polityce pomyślnych rezultatów.

Harce przedwyborcze

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Łódź, 20 lipca

Lewica, rozgromiona przed paru laty niemal doszczętnie, wykonała manewr, który w terminologii strategicznej nosi nazwę „oderwania się od przeciwnika” i przykucnęła. Zalizywano rany, załatwiano pocichu wewnętrzne porachunki i organizowano się za pieniądze, obficie płynące z zagranicy. Czekano okazji.

„Sanacja”, choć po maju cokolwiek z lewicą pokłócona, niezbyt ją przesła-dowała: jawnych komunistów z okazji grubszych wystąpień sadzano na ławie oskarżonych, lecz pół i trzy ćwierci czerwoni spokojnie się reorganizowali. Podano sobie nawet ręce z okazji wspólnej walki z „endeckim zalewem”, trochę wstydliwie, ale jakoś podano...

Okazja nastąpiła się w postaci rosnącego kryzysu, i pod tym względem „sanacja” oddała niemałą usługę „lewemu frontowi”. Gdy jest źle, gdy się pracuje dwa dni tygodniowo, a często i wogóle się nie ma pracy, łatwo o posłuch dla najbardziej wywrotowych haseł. Pod tym jednak względem narodo-wo usposobiona Łódź nie tak łatwo poddaje się dyrektywom „techników”, gorliwie szkolonych w Mińsku. Trzeba było zaniechać ataku frontowego i uderzyć z flanki.

Zaczęło się na odcinku zawodowym. Wybuchł jeden strajk, potem dwa, potem dwadzieścia i strajki, połączone z okupacją, stały się freblówką komu-ny. A że przez te kilka dni, czy nawet tygodni, bezczynności ludzi ogarnia nuda, więc słucha się każdego, kto ma ochotę gadać. Po kilku okupacjach część robotników jest już „przygotowana”...

Najbardziej charakterystyczne jest jednak to, że lewica organizuje do wal-ki pod hasłami ekonomicznymi nie chałupników, zarabiających po kilka-dziesiąt groszy dziennie, lecz gałęzie, stosunkowo najlepiej zarabiające. Tu i o składki na cele partyjne łatwiej, i w razie strajku robotnik ma z czego żyć... Natomiast o chałupnika, wy-żyskiwanego w nieludzki sposób przez żydowskiego z reguły nakładcę, „to-warzysze” nie dbają.

W każdy raz, gdy już nowe wy-bory zostały ogłoszone, lewica miała pewną rezerwę. Teraz rozpoczęła się akcja strajkowa na dobre. Na pierw-szy ogień poszły tramwaje i dojazdów-ki. Nie ulega wątpliwości, że dziś i tam również nie zarabia się zbyt wiele, i tam również bardziej się przydała poprawa; jednak nie wszystkie ża-dania, wysunięte przez pracowników tych instytucji, są realne w dzisiej-szych warunkach: żądano nie tylko trzynastej pensji, lecz również sześciu-tygodniowych urlopów. Wybuchł strajk, który zażegnano po kilku go-dzinach, ale jedynie na siedem dni, poczem tramwajarze, w razie nieu-względnienia postulatów, obiecali po-przez pracowników dojazdówek.

Z kolei doszło do strajku niewykwa-lifikowanych sezonowców. Tu żądania polegają na płatnych urlopach, pod-wyższeniu płac i przyjęciu wszystkich, zatrudnionych w roku ubiegłym na ro-botach publicznych. Ostatecznie mia-ło zgodzić się na wszystkie żądania, za wyjątkiem podwyższenia stawek, i rozpoczął się strajk. Idzie bardzo opor-nie, gdyż większość sezonowców jest mu przeciwna, to też lewicowcy z wielkim tylko trudem utrzymują część robotników w bezczynności. Jednego dnia strajkuje więcej, innego mniej; w zależności od natężenia akcji agita-cyjnej.

Należy dodać, że na przykład w Piotrkowie, gdzie rządzą socjaliści, warunki pracy i płac nie są bynaj-mniej lepsze, a pod pewnemi wzglę-dami nawet gorsze. Ale w Łodzi zmu-sza się sezonowców do strajku, oczy-wiście w interesie menersów politycz-nych, a nie samych strajkujących. Tu chodzi o nadchodzące wybory!

Na strajk zanosi się również w ga-zowni, gdzie też wysunięto żądania sześciu tygodni urlopu.

Oczywiście w przemyśle stale gdzieś ktoś strajkuje. Wprawdzie ostatnio strajków tych jest stosunkowo mniej, niż na wiosnę, ale do wyborów mamy przecie jeszcze dwa miesiące...

A jeżeli chodzi o okazję do straj-ków, to ich w najbliższej przyszłości nie zbraknie. Jak ostatnio podał In-stitut Eksportowy, eksport włókien-nicz z Polski spadł w ostatnim mie-sięcu mniej więcej o 25 proc. Wywie-żliśmy w czerwcu 276.811 kg gotowych wyrobów za 2.048.462 zł, podczas gdy w maju r. b. wywóz wyniósł 361.176 kg

za 2.713.875 zł, zatem w ciągu jednego miesiąca spadek wynosi wagowo 85.176 kg co równa się 673.413 zł.

Oczywiście nasz eksport stanowi tylko drobną część wytwórczości, jed-nak z całą stanowczością możemy twierdzić, że był on sztucznie hamo-wany, aby zmusić rząd do obfitszego przydziału dewiz na surowce. Podob-nie hamuje się i podaż na rynki we-wnętrzne, magazynuje się surowiec, przedzie i gotowe wyroby; słowem ro-

bi się wszystko, byle tylko wyrzucić dość silną presję na komisję dewizo-wą. Rzecz jasna, iż chodzi tu przede-wszystkiem o dolary i możliwość speku-lowania wyrobami włókienniczymi, nie wykluczone jednak i to, że nie-kóre wielkie żydowskie firmy mają zamiar w ten sposób dopomóc lewicy i przygotować grunt pod przyszłe strajki i wystąpienia. Głośno się w Ło-dzi wymienia nazwiska potentatów, którzy hojną ręką subsydują wszelką

PRZY OTYŁOŚCI stosuje się znaną **SOL MORSZYŃSKĄ** lub **WODE GORZKĄ MORSZYŃSKĄ**. Żądać w aptekach i składach aptecznych. ng 13 342

Narady trzech państw w Londynie

Rozmowy Anglii, Francji i Belgii rozpoczną się w czwartek — Ograniczony zakres konferencji — Różnice poglądów — Neutralność Belgii?

Paryż. (ATE). Urzędowo donoszą, że konferencja delegatów W. Brytanii, Francji i Belgii rozpocznie się 23 bm. w Londynie.

Ustalony przez gabinety paryski, londyński i brukselski tekst komuni-katu został jednocześnie ogłoszony. Stwierdza on, że w wyniku wymiany zdań w Genewie rządy Francji, Belgii i W. Brytanii postanowiły wysłać swe delegacje na konferencję, która odbędzie się w Londynie w czwartek. Ce-lem spotkania delegacji tych państw jest zbadanie położenia oraz wyneale-zienie najlepszych środków dla speł-nienia życzenia, żywnego przez trzy państwa, wzmocnienia pokoju Europy przez ogólne porozumienie.

Londyn. (PAT). Oficjalne sfery brytyjskie przywiązują dużą wagę do ostatniego zdania ogłoszonego komu-nikatu o zwołaniu narady trzech państw w Londynie w czwartek.

W zdaniu tem stwierdza się, że ce-lem spotkania będzie zorientowanie się w położeniu i rozważenie, jak moż-na najlepiej urzeczywistnić pragnienie wszystkich trzech państw wzmocnie-nia pokoju europejskiego przez osią-gnięcie porozumienia powszechnego.

W ten sposób treść narad czwartko-wych jest już w pewnym stopniu zgó-ry przesądzona. Gdy państwa zbiorą się w Londynie, nie pozostanie właści-wie już wiele do zrobienia. Będą się one mogły ograniczyć do pewnego sprecyzowania tego, co zawarte jest w ostatnim ustępie komunikatu.

W tutejszych kołach rządowych przywiązana jest natomiast wielka waga do samej wartości kontaktu oso-bistego pomiędzy szefami polityki francuskiej i polityki brytyjskiej. Min. Delbos przybędzie do Londynu w środę wieczorem, a premier Blum przyleci w czwartek rano. Przyjazd ministrów belgijskich spodziewany jest dziś wie-czorem.

Narada rozpocznie się w czwartek o godz. 11 i toczyć się będzie przed i po południu. Przepuszczalnie zostanie za-kończona w czwartek wieczorem. Pre-mjer Blum pragnie w piątek powrócić do Paryża. Min. Delbos pozostałby e-wentualnie w Londynie, gdyby okaza-

ła się konieczność narad „komitetu trzech” w sprawach gdańskich.

Paryż. (PAT). Ogłoszenie komu-nikatu, określającego datę i ramy kon-ferencji, poprzedziła długotrwała wy-miana poglądów między Paryżem, Londynem i Brukselą, która, jak twierdzi „L'Oeuvre”, dotyczyła tekstu dwóch oświadczeń — zapowiadającego konferencję i kończącego obrady. W ostatniej chwili osiągnięto porozumie-nie co do pierwszego, nie zdołano na-tomiast ustalić redakcji drugiego.

Przyczyną tego była różnica poglądów, jaka panuje pomiędzy Londynem a Paryżem na temat podstaw i celów przyszłej konferencji pięciu państw. Francja pragnęłaby, aby wraz z zapo-wiedzianą tej konferencji zaznaczono, że mogłoby zostać zaproszeni przedsta-wiciele również innych państw, co nie byłoby przyjemne dla Niemiec. Poza tem Anglia miała proponować, aby sprecyzowano, że propozycje kanclerza Hitlera z 29 marca zostały przyjęte,

robotę lewicową. Są to rzecz jasna fa-brykanci żydowscy...

Tak oto narazie wyglądają harce przedwyborcze w Łodzi; w miarę zbli-żania się terminu wyborów akcja bę-dzie odpowiednio wzmocniona. Do walki z ruchem narodo-wo-ym stanął w jednej linii kapitał żydowski wraz z jacejkami wszelkich odcieni koloru czerwonego.

O „sanacji” da się powiedzieć wszystko w kilku słowach: idą pod szyldem prorożnych związków, rzekomo „narodowych”. Dziś niema już w Łodzi ani jednej organizacji „sanacyjnej”, która by w nazwie na pierwszym miejscu nie miała wyrazu „narodowy”. Tak żyjąc odbłaskiem cudzej popularności, mają nadzieję uszczknąć kilka mandatów... Nadzieję wolno mieć każdemu.

K. H.

Zacięte walki pod Adis Abebą!

Kair. (PAT). Min. spraw zagra-nicznych otrzymało od konsula w A-

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO WINIARY

Zebranie plenarne w środę 22 b. m. w Sokolni przy ul. Obornickiej. Początek o godz. 20.

KOŁO RATAJE

Walne zebranie w niedzielę 26 bm. w sali p. Przybeckiego na Ratajach. Początek o godz. 16.

KOŁO STARE MIASTO

W niedzielę 26 b. m. wycieczka do Kobylnicy. Zbiórka przy salce para-fjalnej na Śródcie. Odjazd o godz. 8. Przedprzedaż biletów od godz. 19 do 21 przy ul. Ostrówek 19, m. 1a. (Zapisy do piątku). Cena w obie strony 50 gr. (Dzieci 25 gr.).

dis Abebie zawiadomienie telegraficz-ne, że silne oddziały nieregularne wojsk abisyńskich uderzyły z różnych stron na Adis Abebę. Toczy się zacięte walki. Są setki poległych i rannych.

W parę godzin później nadeszła druga depesza, w której konsul dono-si, że ofensywę na Adis Abebę prowa-dzą dwie armie: jedna pod wodzą rasa Kassa i druga pod wodzą rasa Sejuma. Toczy się krwawe bitwy. Straty z obu stron są znaczne.

Kair. (PAT). Wobec informacji konsula z Adis Abeby, zwracają tu u-wagę, że wiadomość o rasie Kassa jest nieścisła, gdyż znajduje się przy ne-gusie w Europie. Prawdopodobnie cho-dzi tu o syna rasa Kassy.

Dokładniejszych danych o wydarze-niach w Abisynji, która jest w pełni okresu deszczowego, brak.

Wycieczka sokoła do Częstochowy

Przewodnictwo Dzielnicy Wielko-polskiej Sokoła postanowiło przyłą-czyć się do pociągu popularnego, który w dniach od 14 do 17 sierpnia br. u-ruchamia Tow. „Pielgrzym” do Czę-stochowy. W dniach tych Sokolstwo złoży hold Królowej Korony Polskiej, Przenajświętszej Matce Boskiej Czę-stochowskiej, tudzież weźmie udział w zlocie okręgowym i 30-letnim jubi-leuszu gniazda w Częstochowie.

Bilet kolejowy III kl. w obie stro-ny, zlotowa karta uczestnictwa i ko-szty administracyjne wyniosą 10 zł. Zgłoszenia przyjmuje sekretarjat So-koła przy Władach Zyg. Augusta 10 w Poznaniu w godzinach urzędowych od 10 do 14 i od 16 do 19.

Kwotę 10 zł należy przekazać na konto P. K. O. nr. 205-211 — Związek Sokołów Polskich Dzielnica Wielko-polska — Poznań, a na odwrocie czeku podać imię, nazwisko i dokładny a-dres uczestnika. Zgłoszenia przyjmo-wać będziemy do 5 sierpnia 1936 r.

DO DZISIAJ ZEBRALIŚMY 61.684,49 ZŁ

Składki na samolot „Chrobry”

W dalszym ciągu wpłynęły do admini-stracji naszej następujące składki na sa-molot „Chrobry”:

Towarzystwo Powstańców Wlkp. z r. 1918/19 koło Łazarz—Górczyn im. sp. Antoniego Andrzejewskie-go stosownie do uchwały zebra-nia plenarnego z dnia 6 czer-wca br. 20,—
Członkowie tegoż koła z dobrowol-nych datków zebrali 8,—
Zamiast kwiatów w dniu imienia właściciela firmy p. Władysława Kaisera złożyli pracownicy firmy F. G. Fraas Następca, Hurt. Tow. Drogerijnych w Poznaniu, ul. Wielka 14 oraz Wytwórni Foto-chemicznej „Ero” w Poznaniu 25,83
Grudzińska 1,—
Edmund Balcerowiak, Tarnowo Podgórne 2,—
Wacław Thiel z rodziną w miejsce podziękowań za okazane współ-czucie z powodu zgonu żony sp.

Jadwigi oraz oddanie jej ostatniej przysługi 50,—
Zebrane w agenturze naszych wy-dawnictw w Łodzi. Złożyli w da-lszym ciągu: Edm. Pfajfer, Łódź 6,—, Zbyszek Strzelczykowski, czytelnik „Małego Przyjaciela” 5,—, razem 11,—
Złożono w agenturze naszych wy-dawnictw w Jarocinie, Rynek 18: p. Antoni Ruszkiewicz, Jarocin 2,—
Razem 54 763,03
Zdeklarowano wypłacić: 6.921,46
Razem wpłacono, zadeklarowano i uchwalono wypłacić 61 684,49

Sprostowanie

W nurzerze 313 „Kurjera Poznańskiego” z 10. 7. br. zaszedł błąd mianowicie: w su-mie 51 356,04 zł mieści się bowiem kwota 10,— zł, złożona przez p. Wacława Madej-skiego z Czechosłowacji, którą to pozycję w spisie ofiarodawców pominięto.

Nowa Polska

Kurytyba, w lipcu

W bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowej, przecinającej stan Parana od Kurytyby do Jazareinho, ale już w północnej polaci stanu, odkryto niedawno nowe wspaniałe tereny kolonizacyjne. Odkryto... właściwie odkrywca ich był Polak, Ludwik Woźniak, stary kolonista, który przebywa w Brazylii już za drugim nawrotem. Był już pionierem ruchu kolonizacyjnego w Iracie brazylijskiej, a dorobiwszy się majątku, wrócił do Polski, już wolnej, i tu zamierzał osiąść na resztę życia. Ale w ówczesnych czasach inflacyjnych stracił Woźniak wszystkie swoje ciężko zarobione milrejsy i za ostatnie grosze postanowił wyruszyć ponownie za Ocean.

Znalazłszy się znów na obczyźnie, przysiadł na jakiejś kawowej fazendzie i pracował w pocie czoła, aby znów zarobić trochę grosza i ruszyć dalej w poszukiwaniu fortuny. Szukając i myszkując po całej Brazylii, dotarł wreszcie do północnej Parany i tam w bezpośrednim pobliżu miasteczka Joaquim Tavora, leżącego na linii kolejowej, znalazł wyżynkę, którą obejrzał dokładnie doświadczonym okiem pioniera i tu postanowił osiąść. Okazało się, że właściciel olbrzymich lasów, porastających te okolice, gotów był odsprzedać tanio część swych posiadłości, więc Woźniak zwerbował kilku rodaków i wraz z nimi rozpoczął budowę nowego osiedla polskiego w Brazylii. Drzewa waliły się szybko, a na ich miejsce powstawały gaje pomarańczowe, w których cieniu wyrastały obszerne polskie dworzyszczka.

Sprowadzono wreszcie z miasteczka inżyniera municypalnego, który miał dokonać koniecznych pomiarów i przydzielić działki poszczególnym kolonistom. Na cześć pierwszego pioniera tych okolic zamierzał inżynier nazwać osadę od imienia Woźniaka, ale ten polski chłop, który po dwakroć zmuszony był opuszczać polską ziemię, odpowiedział poprostu: „Nie mnie, lecz Polsce niech będzie chwala”. I nazwano tę pierwszą osadę polską w północnej Paranie „Nova Varsovia — Nowa Warszawa”.

Co za cudowne objawienie w tej przedziwnej twarzości polskiego chłopca i jego przywiązania do dalekiej ojczyzny. To było przed 8 laty. Dziś Nowa Warszawa liczy już 33 rodziny polskie, liczące razem około 300 osób, i posiada szkołę federalną z nauczycielem polskim, a wkrótce posiadać będzie własną kaplicę.

Nowa Warszawa — to kolonia młoda, ale dostatnia. Cóż dziwnego? Ziemia tu jest wspaniała. Stary wyjadacz Woźniak nie oszukał ani siebie, ani tych rodaków, co zawierzili jego słowom. Rośnie tu wszystko dosłownie: i pomarańcze i kawa i ryż i bawełna, a obok tego polska pszenica, a nawet o dziwo, żyto i ziemniaki, nie mówiąc o warzywach. Ziemia to mlekiem i miodem płynąca, to też fale osadników napływają teraz z dniem każdym liczniejsze. Tuż obok Nowej Warszawy powstała druga osada polska, Sao Miguel. Liczy narazie 25 rodzin, które starają się o przemianowanie — nazwy osiedla na Puławski. W sąsiedztwie dojrzewa osada rusińska. Równie liczna, a może liczniejsza, aniżeli polska.

A bliżej ku miasteczku Joaquim Tavora wyrasta z lasów trzecia osada polska: Nowy Kraków. Kilka tu dopiero rodzin, wyrwających puszczy ziemię. Ale i ta osada powiększy się wkrótce.

Sao Miguel posiada już szkołę polską z polskim nauczycielem. I tu działka polska, zrodzona już na ziemi brazylijskiej, uczy się nie tylko portugalskiego, ale i polskiego języka, poznaje na mapie, z książki i z ust nauczycie-

la daleką ojczyznę swych rodziców. A Sao Miguel to przecież osada „bośniaków”, t. j. tych emigrantów, którzy za namową władz austriackich szli zaludniać skalistą Bośnię. Po wojnie Serbowie nie obeszli się z nimi po bratersku. Zabroniono im nabywać dalszej ziemi, a że stara była już wyjałowiona, więc ruszyli w świat, za Ocean.

Sao Miguel, położone w bliskości

Dokładne trawienie ułatwiają Ziola
Przepryszczone Karpinięskie.
Paczka zł. 1.50 czeleka 25 groszy

Tg 1241

linii kolejowej, nad traktem do Kurytyby, ma wszystkie warunki rozwoju. Ceny za bawełnę i ryż są obecnie dobre. W ubiegłym roku osadnicy polscy uzyskali ze sprzedaży samego tylko ryżu blisko milion milrejsów. Nowa Polska rodzi się za Oceanem. (PAP).

SOWIECKA PRÓBA POBICIA REKORDU LOTU DŁUGODYSTANSOWEGO

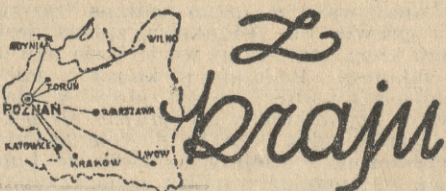

Lotnicy sowieccy usiłują obecnie pobić rekord lotu długodystansowego, ustanowionego w roku 1933 przez Francuzów na aparacie Bleriot 110;

rekord ów wynosi 9.106,3 km (rekord nieoficjalny 10.601 km).

Lotnicy sowieccy wystartowali z Moskwy dnia 20 b. m. o godz. 5,45. Ostatnia depesza głosi, iż wczoraj o

godz. 23,10 lecieli nad wschodnią Syberią, w kierunku na Pietropawłowsk na Kamczatce. Do tej chwili lotnicy utrzymali się w powietrzu przez 41 godzin i przebyli przeszło 7.000 km.

WYSTAWA LOTNICZA W WARSZAWIE

Na wystawie przemysłu metalowego, elektrotechnicznego i radiotechnicznego przemysł lotniczy eksponowany będzie w tak szerokim zakresie, iż sam stanowić będzie wielką i kompletną pod względem przedmiotu wystawę.

Zrzeszenie Polskich Przemysłowców Lotniczych, współpracując z właściwymi władzami wojskowymi i cywilnymi, oraz z LOTEM i LOPP, zajęło około 4.000 mtr. kw. w pawilonach krytych i na wolnym polu, gdzie przedstawiony będzie błyskawiczny rozwój przemysłu lotniczego i ostatecznie w tej dziedzinie zdobycze polskie i ogólnoludzkie.

LOKALE URZĘDÓW ROZJEMCZYCH

Ministerstwo spraw wewnętrznych wystosowało do wojewodów okólnik w sprawie lokali przydzielonych na pomieszczenie wojewódzkich i powiatowych urzędów rozjemczych.

W okólniku tym ministerstwo wyjaśniło, że stosownie do postanowień ustawy o urzędach rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich, koszty związane z utworzeniem i utrzymaniem wojewódzkich urzędów rozjemczych pokrywane są z budżetu ministerstwa rolnictwa i reform rolnych. Wobec tego wojewódzkie urzędy rozjemcze powinny być

traktowane narówni z innymi urzędami państwowymi, a za lokale przydzielone na pomieszczenie tych urzędów w budynkach państwowych nie powinien być pobierany czynsz. Za lokale natomiast przydzielone wojewódzkim urzędom rozjemczym w budynkach prywatnych wynajętych przez skarb państwa, urzędy te powinny opłacać odpowiednią część czynszu.

Z lokali użytkowanych przez powiatowe urzędy rozjemcze w budynkach państwowych powinny być nadal pobierane opłaty czynszowe, gdyż koszty utrzymania tych urzędów ponoszą powiatowe związki samorządowe. (PAP)

ŚMIERTELNOŚĆ NIEMOWLĄT

Według ostatnich obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego, w I kwartale r. b. zmarło na terenie całej Polski ogółem 27.136 niemowląt, z tego w województwach centralnych 10.579, południowych 8.115, we wschodnich 4.590 i w zachodnich 3.852. Przeciętnie na 100 urodzeń przypada 12,5 zgonów niemowląt, t. j. o 0,5 zgonów więcej niż w kwartale poprzednim, a o 2,6 mniej niż w odpowiednim okresie roku ubiegłego.

Śmiertelność niemowląt według wyznań przedstawia się następująco: wyznanie rzymsko - katolickie 17.930 zgonów, gre-

ko - katolickie 4.198, prawosławne 3.614, mojżeszowe 640, ewangelickie 639, oraz inne wyznania 115.

Największa śmiertelność niemowląt przypada na ludność wyznania grecko-katolickiego, mianowicie 16,8 zgonów na 100 urodzeń; dla ludności wyznania ewangelickiego stosunek ten wynosi 14,4, rzymsko-katolickiego 12,7, prawosławne 12,4; mojżeszowego 4, oraz dla ludności innych wyznań 8,3 zgonów niemowląt na 100 urodzeń. (PAP)

OCHRONA ZWIERZĄT ŁOWNYCH

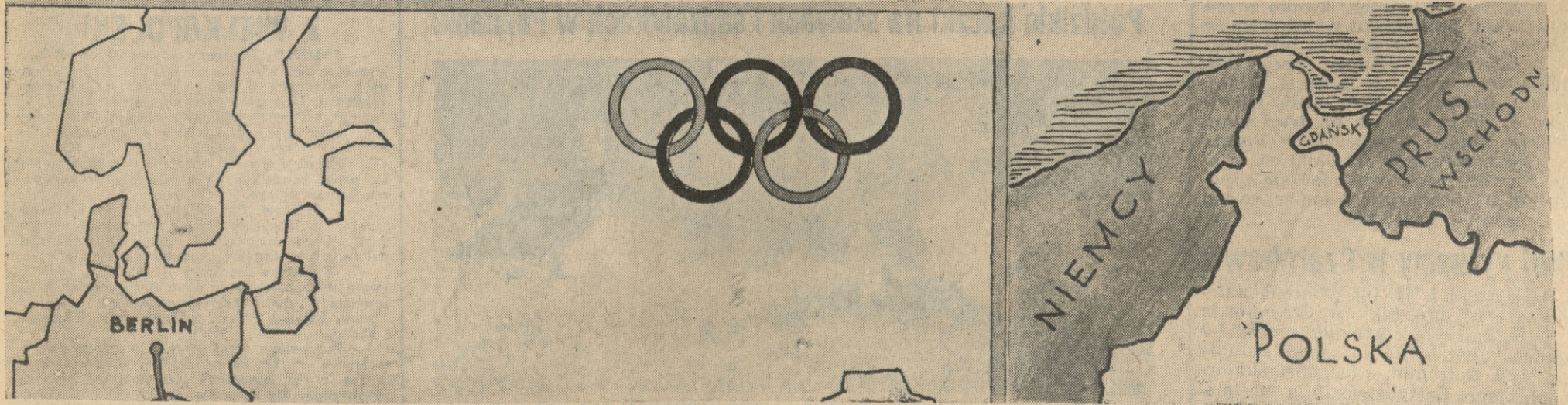
Minister rolnictwa i reform rolnych wydał rozporządzenie, wprowadzające pewne zmiany w rozporządzeniu z 20 listopada 1935 r. o ochronie niektórych zwierząt łownych.

Ze zmian, wprowadzonych tem rozporządzeniem, wymienić należy m. in., że dla dzikich kaczek (samice i młode) czas ochrony obejmuje w województwach poznańskim i pomorskim okres od 1 grudnia do 15 lipca, w województwach pozostałych okres od 1 stycznia do 15 lipca, oraz dla innego ptactwa wodnego i błotnego okres od 1 stycznia do 15 lipca. Ponadto skasowany został czas ochrony na sarny - kozły, w okresie od 16 lipca do 15 sierpnia, obowiązujący dotychczas w województwach poznańskim i pomorskim. (PAP)

SAMOBÓJSTWO PRZEMYSŁOWCA

W Bielsku popełnił samobójstwo przez zatrucie się gazem świetlnym znany na tujszym terenie przemysłowiec Karol Vogt. Przyczyna samobójstwa nieustalona. (PAT)

Jak Niemcy, na plakacie olimpijskim, przedstawili dostęp Polski do morza

Powyżej, z lewej, reprodukowujemy wycinek z mapki trasy sztafety olimpijskiej, zamieszczonej na propagandowym afiszu, wywieszanym obecnie w

całym świecie, również i w Polsce. Widzimy na tej mapce, że Pomerania łączy się z Prusami Wschodnimi prawie zupełnie. Polski dostęp do mó-

rza: Hel i Gdynia, oraz wolne miasto Gdańsk przestały istnieć w wyobraźni niemieckiego olimpijskiego kartografa. Na prawo, celem porównania,

podajemy rzeczywisty przebieg północnych granic polsko-niemieckich.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Czwartek
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
Apollinarego b.
KALENDARZ SŁOWIAŃSKI
Zeliszawy
Piatek
KRYSTYNY p. Kuneg.
KALENDARZ SŁOWIAŃSKI
Lubomiry

Słońca wschód 3.58, zachód 19.58
Długość dnia 16 godz. 00 minut.
Księżyc: wschód 9.40, zachód 21.15
Faza: 5 dzień po nowiu.

Lipiec

23

Czwartek

Ważne numery telefonów:
Pogotowia ratunkowe: 66-66
i 55-55
Straż ogniowa 19-57, 30-50
Policja: 42-21
Taksówki: Postój przy ulicy
Grunwaldzkiej 77-72, przy
Rynku Jeź. 77-08, przy ul.
Marsz. Focha (narożn. Nie-
gołęwska) 77-82
Biuro Posłańców: 28-36
Pocztowe biuro zleceń: 49-27
Dokładny czas: 55-66

Stan wody: + 0,13 mtr.

NOCNY DYŻUR APTEK

Sródmieście: Apt. przy ul. 27 Grudnia 19;
Apt. im. Dr. Marcinkowskiego w Bazarze, ul.
Nowa: Apt. Czerwona, St. Rynek 37; Apt. Zie-
lona, ul. Wrocławska 81; Apt. przy Grobli, W.
Garbary 41. Jeżyce: Apt. pod Gwiazdą, ul.
Kraszewskiego 12. Łazarz: Apt. św. Łazarza,
ul. Strusia 9. Wilda: Apt. pod Koroną, G. Wil-
da 61. Debiec: Apt. przy ul. Debieckiej 6. So-
łacz: Apt. przy ul. Mazowieckiej 12. Główna:
Apt. przy Krzyżu ul. Główna 19. Staroleka:
Apt. miejscowa.

KRONIKA MIASTA POZNANIA

Dwie atrakcyjne wycieczki autokarowe:
do Lednicy Biskupina, Żnina, Wągrowca, Antoniewa w niedzielę, 26 bm. Do GDYNI przez Pomorze i Szwajcarię Kaszubską, wycieczka 7 dniowa, wyjazd z Poznania 27 bm., powrót 2. 8. Bliższe informacje, prospekty, zapisy P. B. P. ORBIS, Poznań, Pl. Wolności 9. Tel. 52-18.

ng 15 054

W Poznaniu przed 10 laty

Dnia 23 lipca 1926 r.

Filmowano Ogród Zoologiczny i obecnie tam publiczność. — Z inicjatywy najwybitniejszych osobistości Wielkopolski powstał komitet organizacyjny dla stworzenia w Poznaniu radiofonicznej stacji nadawczej; na czele komitetu stanął wojewoda Bniński, prezydent Ratajski i in. — Rozpoczęto prace około budowy miejskiej spalarni śmieci, pierwszego urządzenia tego rodzaju w Polsce.

RÓŻNE

— **Przewodnik po Kolegacie Poznańskiej.** W najbliższych dniach ukaże się „Przewodnik po Kolegacie Poznańskiej”, zawierający opis dzieł pięknej sztuki, niemieckiej i polskiej, mało znanych ogółowi mieszkańców miasta Poznania. Wydawnictwo to przyczyni się niewątpliwie do zubożenia literatury, traktującej o zabawkach miasta Poznania. (kl.)

— **Przetarg na wzorowe gospodarstwo.** Poznański urząd wojewódzki rozpiął przetarg na sprzedaż wzorowego gospodarstwa Gralewo, w pow. międzychodzkiem. Obszar gospodarstwa Gralewo wynosi około 33,77 ha, w czym 30,7 ha roli i 1,6 ha ogrodu. Cena szacunkowa ze zbiorami 46.400 zł w złocie. Do przetargu, który wyznaczony został na 13 sierpnia br., będą dopuszczeni tylko zawodowo wykształceni rolnicy.

WIECZORY. KONCERTY

— **Wielki koncert symfoniczno-popularny** pod dyrykcją dyr. dr. Zygmunta Latoszewskiego w Ogródku Zoologicznym odbędzie się w czwartek, dnia 23 bm. o godz. 20. W programie Brahmsa „Symfonia nr. I”, Ducas „Uczeń czarnoksiężnika”, Borodina „Tańce połowieckie”, Nowaka „Suita słowiańska”, oraz utwory Bacha, Cherubini'ego, Nowowiejskiego, Liszta i in.

WYCIECZKI

— **Chrześc. Nar. Naucz. szkół powsz.** współdziałając z „Orbisem”, przystąpiło

Przymusowe lądowanie niemieckiego samolotu

Wczoraj, we wtorek, krótko przed południem, na lotnisku wojskowym w Ławicy wylądował samolot turystyczny z niemieckiej eskadry przysposobienia wojskowego w Berlinie. Pilot, lecąc z Berlina do Wrocławia, zmylił trasę i, dostawszy się na terytorium polskie, musiał wylądować w Poznaniu. Po załatwieniu formalności, władze zezwoliły pilotowi udać się z powrotem na terytorium Niemiec, co ten uskutecznił o godz. 16-ej.

Ubój rytualny w Czarńkowie

Oborniki (St. O.). Donoszą nam, że w rzeźni miejskiej w Czarńkowie n. N. w dalszym ciągu bez przeszkód uprawia ubój bydła sposobem rytualnym Żyd Rotschild, właściciel składu rzeźniczego. Co tydzień ubija się tam po dwie sztuki bydła, a „koszerne” tyły bydlęce nabywają rzeźnicy Polacy z pobliskich miast i miastem tem częściej swą klientelę, wyłamując się tem samem z pod solidarnych uchwał cechowych.

Szkody gradowe w wojew. poznańskim

dochodzą do 1 200 000 złotych

Rok bieżący obfitował w burze gradowe. Zauważono przytem, że bieżące lata grad niezawśnie padał w tych okolicach, które prawie corocznie nawiązane były przez tego rodzaju burze. Kierunek fal gradowych w województwie poznańskim szedł tego roku przeważnie z południowego wschodu, a nie, jak w innych latach z południowego zachodu.

Znaczniejsze szkody prawdopodobnie wskutek tych okoliczności wyrządził grad np. w okolicach Leszna i okolicy Mieściska w powiecie wągrowieckim, gdzie grady są stosunkowo rzadko notowane. Jeżeli chodzi o najbardziej dotknięte gradem okolice, to ucierpiały szczególnie powiaty kępiński i wyrzyski, gdzie szkody do stu procent nie były rzadkością.

Pierwsze grady spadły w dniu 10 i 11 maja w pow. kępińskim w okolicy Stupi, Myjomic i Donaborowa i innych; w dniu 12 maja padał grad w powiecie szubińskim. W dniu 20 maja padał grad w okolicach Chojnic, Chomęc i innych w pow. poznańskim.

Olbrzymie szkody, dochodzące do 90 procent, wyrządziła burza gradowa w dniu 23 maja w powiatach: poznańskim, kępińskim, kościańskim, średzkim, gnieźnieńskim i szamotulskim. Szkody gradowe powstały w maju w dniu 26, w powiatach: poznańskim, średzkim, średzkim, kościańskim, kępińskim, gnieźnieńskim i wrzesińskim. Również następnego dnia ucierpiały plony w

średzkim, poznańskim, średzkim, wrzesińskim, krotoszyńskim, kępińskim, czarnkowskim, szamotulskim, rawickim, międzychodzkiem, gnieźnieńskim i ostrowskim. Trudno byłoby wyliczyć wszystkie powiaty i miejscowości dotknięte gradem, dość powiedzieć, że częste burze gradowe przechodziły również w czerwcu w dni 20, 24, 27 i 30.

Szczególnie ciężki był grad w powiecie nowotomyskim w dniu 30 czerwca. W lipcu zanotowano poważniejsze szkody gradowe, w dniu 2 i 3, a nawet już podczas żniw (14 lipca) spadły obfite grady w powiecie poznańskim; z okolic Wyrzyska donoszono o szkodach dochodzących do 100 procent.

Poznańskie towarzystwa ubezpieczeniowe od gradobicia dostały też zawiadomienia o dużych szkodach w Kieleskim, Krakowskim, Lubelskim i na Śląsku, powstałych podczas pamiętnych burz gradowych w dniu 10 i 12 lipca.

Ostateczna suma strat powstałych przez gradobicie w wojew. poznańskim nie została jeszcze stwierdzona. Według szacunku prawdopodobieństwa suma szkód zgłoszonych z samego województwa poznańskiego w Banku „Vesta” i Poznańsko - Warsz. Tow. Ubezpieczeń, Towarzystwie Ubezpiecz. Wzajemnych i Tow. Asekur. „Polonia”, dochodzi kwoty 1.200.000 zł. (kl.)

Troski mieszkańców Poznania

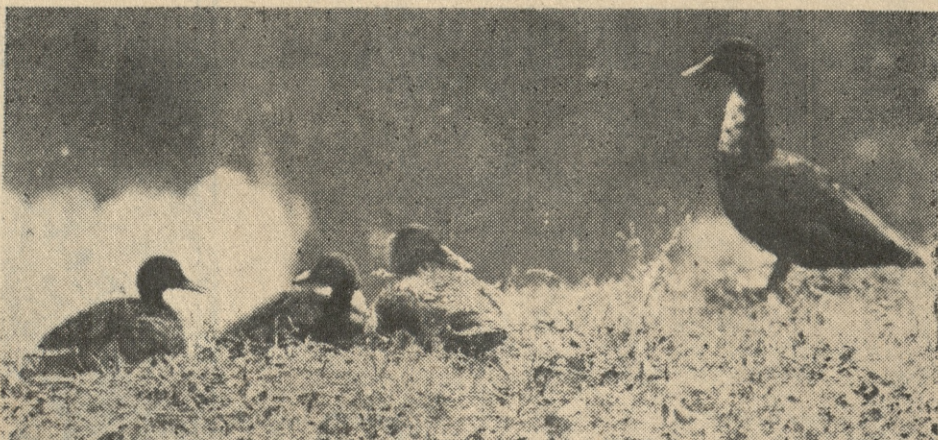
— **Zatkany kanał.** Czytelnicy nasi donoszą, że przy zbiegu ul. Wiąkowej i Ratuszowej zatkął się od pewnego czasu kanał, wskutek czego podczas deszczu cała prawie ul. Wiąkowa zalana jest wodą, która miejscami wdziera się nawet do składów. Podobno niektórzy z mieszkańców tej ulicy interwenjowali u właściwych czynników w tej sprawie, ale bezskutecznie, gdyż kanał dotychczas nie wyczyszczono. Miejmy nadzieję, że tym razem nie przejdzie to bez echa i kanał na ul. Wiąkowej zostanie doprowadzony do porządku. (sk.)

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Plaga anonimów.** Inspektorat Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami w Poznaniu skarży się na plagę anonimów, jakie donoszą o rzekomych wypadkach znęcania się nad zwierzętami. Wobec tego, że utrudnia to znacznie pracę nad zwalczaniem okrucieństw względem zwierząt, inspektorat postanowił wszystkie niepodpisane doniesienia, bądź bezadresowe rzucać do kosza. Kto chce istotnie pomóc Towarzystwu Opieki nad Zwierzętami, niech zaopatrzy swe doniesienie w prawdziwe imię i nazwisko, oraz adres. Wszystko to musi być napisane czytelnie. Dziwić się doprawdy należy, że są „informatorzy”, którzy pozwalają sobie na anonimy, powodując tem znaczne trudności w ofiarnej pracy inspektoratu. (sk.)

— **„Powstaniec Wielkopolski”.** Prezesów najstarszych organizacji Towarzystw Uczestników Powstania 1918-19, oraz Powstańców i Wojaków, zrzeszonych w miastach Wielkopolski, zawiadania redakcja organu publikacyjnego dwutygodnika „Powstaniec Wielkopolski”, iż umieszczać będzie krótkie sprawozdania z zebrań, ćwiczeń P. W. i W. T., nekrologi i wykluczenia członków. Listy do redakcji wspomnianego pisma nadsyłać należy pod adr.: Koch, Poznań, ul. Pocztowa 31. Administracja i ekspedycja: drukarnia Łazarska Budzyński, Poznań, ul. Kanałowa 17.

Półdzikie kaczki na stawach i sadzawkach w Poznaniu

Powyżej reproduujemy zdjęcie półdzikich kaczek, które spędzają lato na sadzawce w Parku Marcinkowskiego. Takich półdzikich kaczek, które powstały ze skrzyżowania kaczki dzikiej (Anas boschas) z kaczka domową

(Anas domestica) bez zachowania cech tej ostatniej, jest w Poznaniu kilkadziesiąt. Półdzikie kaczki z Solacza, Parku Wilsona i Parku Marcinkowskiego zimują w poznańskim Zoologu, bo wiedzą, że dostaną tam pokarm.

Nowi radcowie Wkp. Izby Rolniczej

W dniu 4 b. m. odbyły się wybory radców do rady Wielkopolskiej Izby Rolniczej w Poznaniu w okręgach I, III, V i VII.

Wybrani zostali pp.: Andrzej Lipski ze Szklarki, powiat ostrowski, Piotr Czaja z Bogusławowa, powiat ostrowski. W okręgu III: pp. Andrzej Kopa z Trzcielina, powiat poznański, Jan Mazur z Dominowa, powiat średzki. W okręgu V: pp. Michał Szulczewski z Chwaliszewa, pow. szubiński, Stanisław Mikołajczyk z Międzyzlesia, pow. wągrowiecki. W okręgu VII: pp. Zbigniew Żółtowski z Myszkowa, pow. szamotulski, Jan Niemczyk z Żodnia, pow. wolsztyński.

Zwyżka cen obuwia

W związku ze znacznym podrożeniem ceny gotowych skór podeszowych (25 proc.) i wierzchnich (10 proc.) szewcy poznańscy uchwalili podnieść ceny za wyroby gotowe, za reparację.

Zwyżka ta, jak nas informują, nastąpiła w t. zw. sezonie martwym najzupełniej nieoczekiwanie.

Tłumaczą się one podobno poważnym ograniczeniem przywozu gotowych skór z zagranicy, do czego nie zdążył się jeszcze przystosować rynek krajowy. Warto jednak zaznaczyć, że hurtownie skór są przeważnie w rękach żydowskich.

— **Przebudowa ulicy Staszica.** Jak już swego czasu donosiliśmy, wydział rozbudowy miasta zamierza przebudować cały szereg urządzonych ulic. Niektóre jezdnie na ulicach, t. zw. mieszkaniowych, przedwyszkłami na Wildzie i Jeżycach, zostaną zwężone do 5 mtr. szerokości, są bowiem za szerokie. Da to miastu poważne oszczędności na konserwacji ulic.

Na ul. Staszica na Jeżycach rozpoczęto w tych dniach prace nad jej przebudową. Jezdnia, dotychczas zabrukowana t. zw. „kociemi łbami”, zostanie zastąpiona asfaltem i zwężona do 5 mtr. Jeśli tylko plan wydziału rozbudowy miasta zostanie całkowicie zrealizowany, to w pasie, który się zyska na zwężeniu jezdni na tej ulicy, powstaną miejsce dla zabaw dziecięcych. W pasie tym, wzdłuż chodnika, odgraniczonym od jezdni żywopłotem i kratką, mają być ustawione ławki i zrobione piaskownice. (sk.)

KRONIKA POLICYJNA

— **Teke skórzana z aktami zgubiono** wczoraj w nocy. Uczciwego znalazcę prosimy o oddanie teki w administracji naszego pisma.

— **Ujęcia.** W areście policyjnym osadzono Bronisława Chelmińskiego (ulica Półwiejska 32) i Antoniego Latosa z Zawad (blok 3). Dopuszcili się oni kradzieży szynki i mięsa z wozu rzeźniczego p. Jana Chwirotu z Żabikowa. Skradziony towar odebrano i zwrócono p. Chwirotowi. Tak Chelmiński jak i Latos są już kilkakrotnie karani za różne przestępstwa. (kl.)

KRONIKA WYPADKÓW

— **Zderzenie autobusu z wozem.** Przy zbiegu ulic Wronieckiej i Masztalarskiej zderzył się autobus Poznańskiej Kolei Elektrycznej z wozem p. Antoniego Mikołajczaka z Poznania (ul. Mokra 2). Szofer autobusu odniósł lekkie kontuzje. W celu ustalenia winy wszczął dochodzenia komisariat IV. (kl.)

— **Tramwaj i wóz z piwem.** Przy zbiegu ulic Fredry i Wałów Wazów zderzył się z tramwajem wóz browarów Haberbusch i Schiele. Wskutek zderzenia na wozie rozbiło się 25 butelek z piwem a przy tramwaju rozbiła została latarnia.

Z WIELKOPOLSKI

— **BNIN.** Doroczny odpust M. B. Szkaplerznej odbył się tu przy udziale licznie zebranych wiernych i duchowieństwa z średzkiego dekanatu. Uroczysta msza św. celebrował ks. dr. Janicki. Pienia religijne wykonał miejscowy chór kościelny pod dyrykcją p. dyrygenta Cz. Szymkowskiego. Kazanie wygłosił ks. Burezyński. Po skończeniu nabożeństwa przyjmował ks. prob. Janasik nowych członków do szkaplerza karmelickiego.

— **Tut. Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincen-**tego a Paulo obchodziło jak rok rocznicę uroczystości swego patrona. Na intencję Stow. odprawił ks. prob. Janasik uroczystą mszę św.

— **Ruchliwa placówka K. S. M. z.** odbyła swoje zebranie, w którym brało udział wiele druch. przebywających na kolonii letniej w „Domu Młodej Polki”, z Bydgoszczy, Poznania i okolic.

— **Znalezione tutaj klucze do włączania sa-**mochodu, oznaczone nr. A. 875, które odebrać można w tut. agenturze „Oreodownika” albo za zgłoszeniem się listownie. (b. l.)

— **CZEMPIN.** Spłoszone konie z maj. Bie-
żyny uderzyły o kamienie przy ul. Długiej. Z powozu wypadł właściciel wraz z córką na bruk, a konie zatrzymały się, zahaczając o drzewo. Właściciel uległ lekkiemu poturbowaniu. — Na zebraniu Zw. Inw. Woj. R. P. pole-
cano kupować znaczki nadzwyczajne, z których

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

POZNAŃ PRZODUJE W ŻYCIU MUZYCZNYM KRAJU

Biuletyn Kulturalno-Artystyczny PAT-a przynosi artykuł o muzycznym życiu Poznania, podkreślając, że Poznań w ubiegłym sezonie wysunął się na przodowniczego miejsce wśród muzycznych środowisk polskich. Przyczynił się do tego udany sezon operowy oraz koncerty symfoniczne. (Mimo oficjalnego zakończenia sezonu, przez całe lato odbywają się popularne koncerty symfoniczne w Ogrodzie Zoologicznym, a od sierpnia w Parku Wilsona.)

Artykuł podkreśla, że w twórczości muzycznej Poznania ustępuje ilościowo jedynie Warszawie, biorąc jednak pod uwagę wielkość obu miast, stosunkowo prześciga ją znacznie. Wymienia dalej kilkanaście nowych utworów kompozytorów poznańskich, które weszły w programy koncertów symfonicznych Poznania, Warszawy i Radja. Są to m. in. Nowowiejskiego: poematy symfoniczne „Nina” i „Beatrice”, Kasserna — poemat symfoniczny „Dies irae”, „Concerto” na orkiestrę smyczkową, „Sonatina” na fortepian; Poradowskiego — „IV Symfonia”, koncert na viola

d'amore z orkiestrą i Capriccio na orkiestrę smyczkową; Wiechowicza — „Pastoralki”, „Kantata Romantyczna” na chór i orkiestrę oraz szereg drobniejszych utworów. Kompozytorowie poznańscy zdobyli szereg ważnych nagród i odznaczeń.

Omawia dalej artykuł działalność pedagogiczną poznańskich uczelni muzycznych, podkreślając, że z poznańskiego Konserwatorium Muzycznego wyszli zapisani już dziś chlubnie w muzyce polskiej uczniowie: Latoszewski, Kassern, Poradowski, Mierzejewski, Maciejewski i in. Podnosi też duże znaczenie katedry muzykologii na Uniwersytecie Poznańskim, rozwijającej poważną działalność pod kierunkiem prof. dr. Lucjana Kamińskiego. Wreszcie wspomina o zagranicznej ekspansji Poznania, w postaci występów poznańskich artystów na estradach zagranicznych oraz w zagranicznych podróżach zespołów poznańskich: chóru katedralnego, prowadzonego przez ks. dr. W. Gieburowskiego oraz chóru „Hasło” pod batutą dyr. dr. Z. Latoszewskiego.

TEATR

Goethe pod gołem niebem. Na scenie leśnej „Tannenkamp” w Muenden wystawiono tragedję Goethego „Goetz von Berlichingen”. Dalej będą grane Hebbła „Nebelungi”, Szekspira „Sen nocy letniej” i in.

Teatry marionetek są w Niemczech do dziś dnia bardzo rozpowszechnione, a hitlerzyzm wciągnął je w program swej pracy kulturalnej. T. zw. „Nat. Soz. Kultur-gemeinde” prowadzi cztery scenki, które dały w ostatnim sezonie przeszło 1000 przedstawień przed 342.000 widzów w 365 miejscowościach, z których połowa liczy poniżej 5000 mieszkańców. Poza tem subwencjonuje wspomnianą „gminę” jeszcze 15 teatrzyków.

OCHRONA PRZYRODY

„Kwartalny Biuletyn Informacyjny” który jest organem delegata Ministra Oświecenia do spraw ochrony przyrody ukazał się obecnie w dwóch numerach połączonych (1 i 2 za rok bieżący) a do pewnego stopnia historycznych. Połączenie ich i opóźnienie stało mianowicie wynikiem, że Rektor U. Jag. dr. Władysław Szafer przez dłuższy czas nie pełnił obowiązków delegata ministerialnego, podał się bowiem do dymisji na znak protestu przeciw wandalistycznej kolekcji na Kasprocy. Dopiero prof. Świętosławski, objawiający tekę ministerialną, powołał znakomitego uczonego ponownie na opuszczone stanowisko. Przyjęcie tego powołania przez Szaferę pozwalałoby przypuszczać, że odtąd Ministerstwo Oświecenia nie będzie biernie sprzyjało niszczeniu Tatr przez gryndorów i spekulantów, ale w razie potrzeby energicznie się takim zapędem przeciwstawi, popierając bezwzględnie swego delegata do spraw ochrony przyrody. Każdy, komu jest droga polska przyroda jako wieczysty składnik naszego narodowego dziedzictwa, będzie żył J. M. Rektorowi dr. Szaferowi dalszej skutecznej pracy na tej placówce, na której jego wiedza, jego charakter i jego umiłowanie przyrody zapisały się złotem głoskami w dziejach pracy nad kulturą narodową. (dr. mj.)

RUCH REGIONALNY

Dożynki Kujawskie. Inowrocław urządza w roku przyszłym wielką imprezę regionalną pod gołem niebem p. n. „Dożynki Kujawskie”. Opracowaniem scenariusza zajął się pracownik regionalista wielkopolski, p. red. M. Dereżyński. (Im)

MUZYKA

Wyróżnienie polskiego kompozytora. Na Międzynarodowym Kongresie Katolickim we Frankfurcie n. M. będzie w części muzycznej odegrany koncert wiolonczelowy Maklakiewicza. Odebył się mianowicie konkurs eliminacyjny, na którym odegrał to dzieło wiolonczelista niemiecki A. Hoelscher z towarzyszeniem frankf. orkiestry Filharmonicznej. Jury międzynarodowe koncert ten wyróżniło i zakwalifikowało do wykonania.

Czy Polacy mają poczucie rytmu? Zastanawia się nad tem wybitny muzyk dr. Tadeusz Szeliński z okazji zakończenia roku w Konserwatorium im. Karłowicza w Wilnie. Pisze on: „Z rytmem u Polaków najlepiej nie jest. Naogół narody słowiańskie mają słabszą wrażliwość rytmiczną, aniżeli inne narody europejskie. Pewien wybitny filolog i znawca literatury antycznej zaskoczył mnie raz twierdzeniem, że rytm jest wytworem kultury śródziemnomorskiej. Ten objaw wiąże mi się z innym faktem: oto ludy śródziemnomorskie wytworzyły instrumenty strunowe szczypane (lutnie, gitary, mandoliny) podczas gdy instrumenty smyczkowe (walijka chrotta, fidel, gigue, geśle, różne gatunki skrzypiec) były właściwe północy. Precyzja rytmiczna jest większa na instrumentach szczypanych. Może dlatego clavicembalo i fortepian są wynalazkiem rasy romańskiej”.

NAUKA

Nowe tomy Platona. Po dziesięcioletniej przerwie ukazały się dwa nowe tomy przekładów Platona (Platon „Menon” przełożył, wstępem, objaśnieniami i ilustracjami opatrzył Władysław Witwicki; Warszawa: Warsz. Tow. Filozoficzne 1935, oraz „Teajtet”, Warszawa, 1936). Pierwszy dialog „Menon”, należy do mniej ważnych; omawia sokratesowe pytanie „czy cnoty można uczyć?”. „Teajtet” natomiast jest jednym z najważniejszych, będąc jedynym, poświęconym wyczerpującemu przedstawieniu platońskiej epistemologii. Chronologicznie, zalicza się „Teajteta” do ostatniego okresu twórczości Platona, gdy system jego był już w zarysie, całkowicie skonstruowany. Przekład Witwickiego jak zwykle doskonały, uwagi i objaśnienia bodej jednak jeszcze doskonalsze. Oba tomy wydano starannie; nie różnią się szatą zewnętrzną od tomów wydanych nakładem Książnicy-Atlasu. (zm)

POLONICA ANGIELSKIE

Polonica w Anglii. Zamało czyta się u nas wychodzącą w Londynie a poświęconą sprawom słowiańskim „Slavonic Review”. Współpracują w niej najlepsi znawcy tych spraw. Z uznaniem spotykamy w kwietniowym numerze organu dobry artykuł o literaturze śląskiej w XIX i współczesnej. Wszyscy działacze na polu odrodzenia tej literatury są w nim opisani. Wyżyskano też najnowsze prace na tem polu Instytutu Śląskiego oraz podano przekłady utworów poetyckich Jaronia i Damrotha. Autorem artykułu jest W. J. Rose. (T. Gr.)

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

O rzeźbie Karola Despiou ogłosiła asystentka Muzeum Lubomirskich we Lwowie, dr. Helena Blumówna, interesującą uwagę, które wyszły jako odbitka z „Księgi Pamiątkowej”, jaką złożyli Leonowi Pinińskiemu w pięćdziesięciolecie jego pracy i zasług koledzy po katedrze uniwersyteckiej, towarzysze pracy i uczeni. Rzeźby Despiou można było przed niedawnym czasem oglądać w Polsce, gdzie wchodziły w skład wędrowniej wystawy plastyki francuskiej. Zwróciły wtedy uwagę, jako wyraz ogromnego talentu, o oryginalnej i typowo francuskiej barwie. Despiou jest w istocie obok Maillola najświetniejszym przedstawicielem rzeźby w dzisiejszej Francji. Dr. Blumówna analizuje szczegółowo formę rzeźbiarską Despiou, ustawia go w szeregu wielkich francuskich nazwisk z tej dziedziny i syntetycznie charakteryzuje. Dla interesujących się plastyką francuską jest to przyczynek ciekawy i wartościowy. (tk)

SLAWISTYKA

Przyjaźń czesko - sowiecka objawia się coraz mocniej w propagandzie kulturalnej, jaką na rzecz Rosji Sowieckiej Z. S. S. R. w Czechach Czesi rozwijają. Przygotowuje się m. in. i w jesieni wyjdzie wielkie dzieło o sowietyzmie i rewolucji sowieckiej w piśmiennictwie czeskim. Piszą je Wacław Behoun Behounek i Jerzy Reiss.

Pisma nadesłane

„Ruch Literacki”. Nr. 2. Treść: J. Krzyżanowski: „Akademickie Dzieje literatury pięknej”. — S. Skwarczyńska: „Listy Sobieskiego do Marysieńki, jako zjawisko kulturalne i literackie”. — G. Timofiejew: „Dostojewski a Żeromski”. — Ks. B. Gładysz: „Nowe studia o „Bogurodzicy”. — T. Mikulski: „Paralele prof. J. Krzyżanowskiego”. — J. Krzyżanowski: „Romans z XVII wieku”. — S. Skwarczyńska: „Listy Krasieńskiego do Delfiny”. — J. Kulczycka: „Studjum o „Lilli Wenedzie”. — M. Rulikowski: „Pamiętniki Pawła Owertry”. — Adr. Red. Warszawa, ul. Kromera 4 m. 18.

DLACZEGO SZEKSPIR PISAŁ?

Miał upodobania ziemiańskie i był lichym aktorem — Człowiek o mirjadzie dusz — Postać Szekspira i jego postaci — Hamlet jako autoportret? — Magiczna chustka — Rozmowa autora - krytyka z Szekspirem — Jeszcze „Hamlet” i jego zagadki — Dużo dociekań, mało rozwiązań...

Do ciekawych „szekspirjanów”, których sporo w ostatnim czasie na wydawniczym rynku angielskim się ukazuje, przybyły znów dwie wartościowe pozycje. Jedną z nich jest książka Johna Middletona Murry'ego (Shakespeare, Londyn, Cape). Autor, wdowiec po wybitnej noweliście Katarzynie Mansfield, to krytyk ultramodernistyczny, pisywał o D. H. Lawrence, a co do przekonania deklarował się jako chrześcijański komunista. Raz jednak cofnął się już był w literaturę dawniejszą, pisząc studjum o Keatsie. Punktem wyjścia był wpływ Szekspira i prawdopodobnie podczas pracy nad tą książką powstała myśl, obecnie urzeczywistniona. Tu również widać dużo bystrości, można podpisać się pod jednym i drugim poglądem, całość jednak jest w przeciwieństwie do pracy o Keatsie — nieudana.

W tamtym wypadku zarzucano Murry'emu, że poprostu utożsamiał się z poetą. Lecz takie wczucie się w indywidualność twórcy wychodzi na dobre krytykowi, o ile istnieje między nimi pewna bliskość psychiki. Była zapewne między Murrym a Keatsem, nie było jej między Murrym a Szekspirem.

Murry nie uznaje, aby autor „Otelła” pisał z wewnętrznej potrzeby. Jego zdaniem miał upodobania ziemiańskie, lecz sprawa klusownictwa, w której krytyk wierzy bez zastrzeżeń, zmusiła go do przebywania w Londynie. Będąc lichym aktorem, zaczął pisać. Liczył na opiekę magnata i stąd sonety, powstałe w latach 1593 i 4, kiedy teatry były zamknięte z powodu zarazy. Dopiero gdy Szekspir wyleczył się ze złudzenia, że protekcja Southamptona poprawi mu byt, zdecydował się na dobre zostać dramaturgiem. Twórczość aż do „Hamleta” Murry określa jako „uczłowieczenie melodramatu” i „uczłowieczenie historii”.

*

Jak niegdyś Frank Harris w swej nieudanej książce „Wizerunek Szekspira”, Murry akcentuje ustawicznie u poetę pierwiastek subiektywny. Roman tyk Coleridge nazwał Szekspira obdarzonym mirjadem dusz. Gdy później zaczęto coraz częściej przypuszczać, że poeta dał tej lub owej postaci własne rysy lub własne uczucia i poglądy, Browning zawołał z oburzeniem: „Tak? To tem mniej był Szekspirem”. Murry idzie daleko w tymże kierunku, ale okazuje się przecież bystrzejszym od Harrisa, ponieważ w pewnym punkcie chronologicznym mówi: Dostyc! Ale przed tym punktem widzi ustawicznie „człowieka szekspirowskiego” — nie raz więcej niż w jednej postaci tej samej sztuki. Oto wykaz: Biron ze „Straconych zachodów miłości”, Ryszard II, bastard z „Króla Jana”, Merkucjo z „Romea i Julji”, Hotspur, Falstaff, Henryk V, Jakób z „Jak wam się podoba”, Benedykt z „Wiele hałasu o nic”. Z początku jest to postać pełna težyny i werwy, wspaniałomyślna, pewna siebie, potem zmienia się w obserwatora życia, coraz bardziej zakłopotanego tem, na co patrzy. Trzeba dawać jej krótką, uboczną rolę, jak Jakóbowi, lub zabijać ją, jak Merkucja, aby nie popsuła całości.

Wreszcie Szekspir postanowił wedle Murry'ego skończyć z tą skłonnością do portretowania siebie samego przez zupełne wcielenie się w jedną z postaci — i tak powstał Hamlet. Hamlet przewidywał swój strach przed śmiercią i przed „czemś po śmierci”, którą później nazywa szczęśliwością. Stąd Hamlet nie mógł przeżyć zakończenia dramatu. Jego zgon jest triumfem Szekspira, który odtąd staje się obiektywny.

W dalszym ciągu książki Murry przywiązuje zbyt wielką wagę do „niezłębionych zwrotów szekspirowskich”, wysnuwając nieraz interpretację całego utworu z jednego motywu lub z jednego wyrażenia. Chustka Otelła ma mieć rzeczywiście władzę magiczną, bohater ma być po jej utracie zaczarowany. Makbet „zabija sen”, tę „śmierć każdodzienną”, więc staje się ofiarą „niczem nieprzerwanego czasu, przykutą do koła wieczystego Teraz”. Z innych dramatów Murry trafnie ocenia „Antonjusza i Kleopatę”, podkreślając pierwiastek królewskości u obojga

bohaterów, natomiast oburzająco traktuje „Króla Leara”. Wedle niego Szekspir nie wiedział tu, co chce powiedzieć, i rozwinął tylko biegłość techniczną.

Murry dodał do swego dzieła jako prolog i epilog pretensjonalne rozmowy między sobą a Szekspirem, który mówi mu „chłopcze” i opowiada, że na drugim świecie najchętniej obcuje z Keatsem i Chattertonem.

*

Naukowcem (i profesorem literatury angielskiej w Edynburgu) jest J. Dover Wilson, autor książki „Co dzieje się w Hamlecie?” („What Happens in Hamlet?” — Cambridge University Press). Wilson wyszedł ze szkoły Pollarda, biorącej przy interpretacji Szekspira za punkt wyjścia krytykę tekstu i stosunki wydawnicze. Głosi teorię, że naprzód należy definitywnie ustalić tekst, potem zanalizować dialogi, dalej akcje, a na końcu charakter. Trzymając się tej metody, wydał niedawno tekst „Hamleta” i wydał go dobrze, wyjaśniając zadowalająco kilka miejsc, dotychczas niezrozumiałych lub spornych (jedno przez proste przedstawienie wierszy). Teraz przeszedł do dialogów i akcji.

Czy warto i trzeba akcję „Hamleta” streszczać w osobnych rozprawach? Niewątpliwie tak. Mamy w tragedji obfitość punktów wątpliwych, a ponad to drobniejsze zagadnienia wznosi się zasadnicze, odwieczne pytanie: Dlaczego bohater tak długo zwleka z zemstą?

Niestety znakomity krytyk tekstu nie pokonał piętrzących się groźnie trudności. Nie zdaje mi się, aby rozwiązał główną zagadkę, gdy mówi, że Szekspir musiał trzymać się źródła, więc czyn nie mógł nastąpić wcześniej, niż następuje, a najlepszym sposobem pokrycia zwłoki było kazać Hamletowi wciąż samemu zwracać na nią uwagę. Nie trafia do przekonania i pogląd, jakoby Hamlet był protestantem. Woła on po opowiadaniu ducha:

O wy zastępy wszystkie niebi! O ziemi! Co dalej? Czy mam jeszcze dodać piekło?

Wilson podkreśla ostatnie zdanie i wyolbrzymia wyrażoną później przez Hamleta obawę, że duch był diabłem-kusicielem i kłamał.

Zagadkę stanowi scena, w której Hamlet nie chce zabić króla przy modlitwie — z obawy, że ten zostałby zbawiony. Trudno podejrzewać bohatera o tak piekielne myśli, raczej szuka on dla siebie pretekstu do odwołania czynu. Lecz są i krytycy, biorący jego słowa za szczere, a współczesny nam Amerykanin Stoll zgromadził dla poparcia tego poglądu szereg cytatów, dowodzących, że w okresie renesansu mściwość posuwała się nieraz do prób zabicia duszy wraz z ciałem przez wybór odpowiedniego momentu. Wilson jest również zdania, że Hamlet w tej scenie mówi to, co myśli.

Jego zdaniem książę uważa króla Klaudjusza za uzurpatora (do czego niema podstaw, bo w tragedji tron duński jest najwidoczniej elekcyjny).

Niektóre inne poglądy Wilsona opierają się wprost na jego poprawkach tekstu — i te są trafniejsze. Z przesunięcia uwagi co do wejścia Hamleta w 2 scenie aktu II wynika, że książę słyszał zapowiedź Polonjusza „wypuszczenia na niego córki”, przyczem on sam i król będą podsłuchiwali. To wyjaśnia doskonale późniejsze nieludzkie traktowanie Ofelji przez księcia.

Jest takich trafnych pomysłów więcej. Mimo to książkę zamyka się z uczuciem, że zagadki „Hamleta” pozostają nadal — zagadkami.

Dr. Wł. Tarnawski

L w ó w

W jutrzejszym Dziale:
EPOPEJA GÓRNOŚLĄSKA
przez

prof. Alfreda Jesionowskiego

Książki nadesłane

„Sprawozdanie z działalności Pol. Tow. Tatrzaniego”. Kraków 1936. Nakł. Pol. Tow. Tatrzaniego.

„Druga inwazja czerwonej Moskwy”. Warszawa 1936. Nakł. Wyd. „Nasza Przyszłość”.

FELJETON KULTURALNY

Kim i jakim był Talleyrand?

Napisał dr. Stanisław Stroński

Znamy w Polsce St. Aulaira — Tayllerand jeszcze na wierzchu — Od Ludwika XVI do Ludwika Filipa — Umiał sprawić, aby nim się zajmowano — Kalektwo stopy i kalektwo sumienia — Lubili kobiety i pieniądze — Od biskupa do... masona — Pod kłutwą — „Zwolniony ze stanu duchownego” — Jak zarobił lekko kilka milionów. — Był wierny Napoleonowi, ale wierniejszy Francji. — Rozkoszna lektura.

HRABIA de Saint Aulaira, b. ambasador Francji w Londynie, nie wypoczywał po opuszczeniu czynnej pracy dyplomatycznej. Jeszcze tkwił dobrze w pamięci ci książka jego z przed paru lat o kardynale Richelieu, gwiazdzie polityki i dyplomacji francuskiej w 17-ym wieku. Niemniej jednak pociągnął p. de Saint Aulaira polityk i dyplomata burzliwego przejścia z końca wieku 18-go w początek wieku 19-go, głośny Talleyrand, któremu poświęcił ostatnią swą książkę *.

Nazwisko hr. de Saint Aulaira nie jest obce w Polsce nikomu, kto się zajmował powojenną polityką międzynarodową w Europie. Był on ambasadorem Francji w Londynie, gdy pod koniec r. 1921 rozpoczęły się między p. Lloyd Goerge'm, pierwszym ministrem brytyjskim, oraz lordem Curzon'em, ministrem spraw zagranicznych, z jednej strony, a p. Briandem, który łączył wówczas oba te stanowiska w rządzie francuskim w swojej osobie, rokowania w sprawie układu poręczającego

Charles Maurice de Talleyrand-Périgord

angielsko-francuskiego. W Londynie chciano układu, któryby się nie troczył zupełnie o wschód Europy, gdzie Francja miała swych sojuszników. P. Briand był miękki. Ale ambasador de Saint Aulaira z całą stanowczością wskazywał, jak krótkowzroczna byłaby polityka, dająca Niemcom możliwość nowej Sadowy na wschodzie Europy, po której przyszedłby Sedan na zachódzie. I doczekał się, że w początku r. 1922 doszedł do władzy zamiast Brianda trzeci Poincaré, który przerwał rokowania na takich podstawach. Wydana wówczas t. zw. Żółta księga francuska, zawierająca sprawozdanie ambasadora de Saint Aulaira'a, zapisuje nazwisko jego pięknie i trwale w pamięci Polski.

Charles-Maurice de Talleyrand-Périgord, ze starego rodu udzielnych hrabiów Périgord, którego dokumenty sięgają 9-go wieku, a których odroślą boczna była jego rodzina, żył od roku 1754 do r. 1838, w ciągu osiemnastolecia, w którym Francja, poprzez ostatki Bourbonów, Wielką Rewolucję, Napoleona, znowu Bourbonów i Orleanów, przeżyła najburzliwszy okres swych dziejów.

A on... zawsze był na wierzchu i zawsze też... w pierwszym rzędzie.

W r. 1775 uczestniczył, jako ksiądz, w koronacji Ludwika XVI w Reims; w r. 1790, jako biskup, odprawia mszę na uroczystości pierwszej rocznicy wzięcia Bastylji, 14-go lipca, na Champs-de-Mars w Paryżu, jeszcze za króla; w r. 1804, jako minister spraw zagranicznych Napoleona, jest świadkiem koronacji Cesarza i Józefiny przez Piusa VII w Notre Dame w Paryżu; w r. 1814 on stoi na czele rządu, który przeprowadza usunięcie prawne

Napoleona i powrót Bourbonów z Ludwikiem XVIII, którego będzie pierwszym ministrem spraw zagranicznych i przedstawicielem na Kongresie Wiedeńskim r. 1815; jako wielki szambelan, w r. 1824, uczestniczył w koronacji Karola X; a po przewrocie r. 1830 wysłał go jeszcze Ludwik-Filip Orleański jako ambasadora do Londynu.

Hrabina Kielmansegg zapisała w swych wspomnieniach zdanie Talleyrand'a:

— Chcę, by poprzez wieki rozstrząsano ciągle, kim byłem, co myślałem, czego chciałem.

„Mobilizacja gospodarcza”

Taką nazwę nadaje „Gazeta Polska” nowemu kursowi polityki gospodarczej, który — zdaniem tego organu — powinien zająć miejsce dotychczasowej polityki deflacyjnej. Ma polegać ta „mobilizacja na bliżej narazie nieokreślonym nakręcaniu koniunktury”, dostosowaniem do warunków społecznych i politycznych.

Zmiana frontu polityki gospodarczej przez przysięgły organ deflacji wywołała w świecie politycznym wrażenie niemal sensacji. Zaszła ona nie bez kozery. W polityce słowa bądź objaśniają fakty, bądź z nimi walczą, bądź są ich zapowiedzią.

Pożegnanie „Gazety Polskiej” z deflacją jest ciepłe — dla samej deflacji, ale nie dla jej wykonawców. Następca p. Matuszewskiego na stanowisku kierownika działu gospodarczego tego organu, p. Witwicki, dowodzi, że polityka deflacyjna w zasadzie była słuszną, ale że jej wykonanie było niekonsekwentne. W „likwidowaniu przestępstw” dopuszczano za dużo wyjątków. Uprawiano t. zw. „samarytanizm gospodarczy”: chroniono przed bankructwem i likwidacją wielkie przedsiębiorstwa przemysłowe dlatego, żeby chwilowo nie pozbawić pracy pewnej ilości robotników, — oszczędzano nadmiernie obdłużoną wielką własność ziemską. Były jeszcze i inne „tabu”.

Decydującym — zdaniem p. Witwickiego — argumentem przeciwko kontynuowaniu polityki deflacyjnej jest jej niepopularność w społeczeństwie. W życiu gospodarczym należy liczyć się z czynnikami psychicznymi, polityka gospodarcza musi mieć za sobą poparcie społeczeństwa.

Jeżeli chodzi o tę myśl końcową, słusznemu temu pogłówni stale dawaliśmy wyraz na łamach naszego pisma. Dzisiaj, po licznych i fatalnych w skutkach niepowodzeniach, staje na tem samym stanowisku także óż rządowy, którego naczelnem hasłem

Nie zaniedbał też niczego w ciągu długiego swego życia, by zwrócić na się uwagę i wzbudzić zajęcie około swej osoby, nie unikając największych jaskrawości.

*

Kalektwo stopy od dzieciństwa, gdy go nianka upuściła na ziemię, zwichnęło w pewnym znaczeniu życie najstarszego żyjącego syna rodu Talleyrand-Périgord. Rodzice przeznaczyli go do stanu duchownego. Do braku powołania dołączyło się rozgoryczenie, które nie bywa dobrym doradcą, a z niem, gorsze od kalektwa stopy, jakby kalektwo sumienia.

Obok żądzy działania i tworzenia biegu dziejów, którą widać w całym jego życiu, sprężyną ruchliwego jego bytu miały być, jak twierdzi dobrze go znający Vitrolles, żądza kobiet i żądza pieniędzy.

politycznym przez długie lata było odziedzenie gospodarstwa od polityki. Pod tem hasłem przeprowadzano dotychczas wszystkie wybory, zarówno parlamentarne, jak i samorządowe.

Organ, o którym piszemy, zapowiada, że „mobilizacja gospodarcza” będzie połączona ze zmianami w polityce. Posuwa się on aż tak daleko, że wspomina wyraźnie o „nowych ludziach”.

Jakie to będą zmiany? Z przytoczonych wyżej dwóch przykładów „samarytanizmu gospodarczego” wynika, że w polityce społecznej zanosi się na kurs radykalny. Reforma rolna jest dziś na ustach wszystkich zwolenników reżymu, przyczem jedna ich grupa, mianowicie konserwatyści, jest zaniepokojona i rozgoryczona.

Czy to hasło „zmobilizuje” wieś na rzecz odrodzenia „sanacji” i przedłużenia jej rządów, to raczej dziedziina złudzeń. Chłop dzisiejszy, to w ogromnej masie czujący się członkiem narodu i zdecydowany na walkę o państwo narodowe. Obietnicami pięknych rzeczy przy ubóstwie państwa polskiego nie pociągnie go się za sobą.

Trzeba zatem innych, dalej idących zmian dla stworzenia nastrojów, przychylnych nowej polityce gospodarczej. Chodzi o ogólny system polityczny. Tymczasem nie gdzieindziej, jak w tej samej „Gazecie Polskiej” czytaliśmy niedawno, że system nie będzie zlikwidowany, ale jeszcze „wzmocniony”.

Zdaje się, że zwolennicy „mobilizacji gospodarczej” myślą także o mobilizacji politycznej. Pracuje nad tem p. Koc ze swoim sztabem, pomaga mu specjalne biuro, kierowane przez p. Stępczyńskiego.

Zobaczmy, jaki będzie wynik. Konjunktura polityczna nie da się „nakręcać” tak, jak gospodarcza. Opetyzm i zaufania nie można wywołać ani rozkazem mobilizacyjnym, ani radykalnymi hasłami.

M. K.

Porozumienie między Stalinem i Trockim?

„Daily Mail” donosi, że dzięki pośrednictwu Bucharina, redaktora „Izwestii”, nastąpiło ostateczne porozumienie między Stalinem i Trockim. Przyczyną tego porozumienia mają być wspaniałe rezultaty propagandy prowadzonej przez czwartą międzynarodówkę, mającą, jak wiadomo siedzibę w Pradze i kierowaną z Norwegii przez Trockiego. Miljony wydane przez zwolenników Trockiego, sądzą w Moskwie, że dobrze zostały „inwestowane”, dzięki nim bowiem doprowadzono do anarchii w Hiszpanji i utworzenia frontu ludowego we Francji.

„Daily Mail” słusznie zwraca uwagę na to porozumienie wrogów porządku społecznego w Europie i ostrzega przed nowym poważnym niebezpieczeństwem. (KAP).

Papież i dzieci

Miasto Watykańskie, 21 lipca.

W poniedziałek w Castelgandolfo odbyła się wzruszająca uroczystość audjencji, udzielonej przez Ojca św.

czterem tysiącom dzieci z całej Italji, przybyłym do Rzymu dla otrzymania z rąk papieża nagród z konkursu katechetycznego, zwanego „rzymskim”, ponieważ udziela zwycięzcom przywileju przybycia do Rzymu i osobistego przyjęcia nagrody z rąk Ojca św. Organizacja dzieci biorących udział w tych konkursach święci obecnie dziesięciolecie swego istnienia, licząc dziś 160 tysięcy członków.

Dzieci przewiezione zostały do Castelgandolfo specjalnymi pociągami. Audjencia obfitowała w wiele scen wzruszających, które niezmiernie radowały serce Ojca św. Przybywającego na audjencję papieża dzieci powitały radosnymi okrzykami i odśpiewaniem pieśni, specjalnie na tę uroczystość napisanej przez prałata Perosiego. Rozpoczęła się defilada dzieci składających Ojcu św. dary: woreczki ze zbożem symbolizującym ofiarę chleba dla biednych, dwadzieścia tomów wypracowań dziecięcych na temat Kościoła, papieża i misyj.

Ojciec św. w przemówieniu swem wyraził radość z powodu tak wspaniałego widowiska, które do młodzieńczego bicia pobudza Jego serce, serce osiemdziesięcioletniego starca.

Znalazłszy się w 16-ym roku życia w seminarjum duchownym w Saint-Sulpice, przesadza nocą mur, mimo złej stopy, na schadzki, i tam już nawiązuje pierwszą swą miłość z panną Dorothee Dorinville z Komedji Francuskiej, na dwa lata około 1775. Otwiera ona długi szereg. Koło r. 1790 ma z hrabiną de Flahaut syna, który będzie ojcem słynnego duc de Morny z czasu Napoleona III. Pani de Staël była z nim dostatecznie dobrze, by pojednać go w r. 1795 z rewolucją i wyjednać mu u Barras'a ministerstwo spraw zagranicznych. Zanim jednak przejął ten urząd od Charles Delacroix, zdążył już uwieść mu żonę, z którą miał podobno najsłynniejszego ze swych synów, wielkiego malarza Eugène Delacroix.

I tak bez końca, ale zawsze więcej jeszcze posługiwał się kobietami, niż im służył, czyli, jak powiada p. de Saint-Aulaira: bywał w ich ramionach i u ich stóp, lecz nigdy w ich rękach.

Wszystko to z początku w sukni duchownej, bo w r. 1779 jest wyświęcony i dostaje opactwo Saint Denis w Reims, a w r. 1788 zostaje biskupem Autun, co mu nie przeszkadzało zostać w r. 1786 masonem i pozostać nim, skoro niejaki d'Antibes opisuje, jako świadek w łożu, niebawem obrządku zebrania, w którym wszyscy byli przebrani za Żydów, a odgrywano jakby obrzezanie biskupa Autun Talleyranda, czyli przejście jego na wiarę Mojżesza.

W r. 1791 papież Pius VI odbiera mu biskupstwo i rzuca nań klątwę. Odezwie się to za Napoleona w r. 1802 w czasie rokowań o konkordat ze Stolicą Apostolską. Niemal kłopot sprawi osobny i osobliwy wypadek eks-biskupa, a wtedy ministra spraw zagranicznych, Talleyrand'a, ożenionego świecko z panią Gand. Stolica Apostolska nie mogła z niej zrobić hrabiny Talleyrand, powołując się na to, że nigdy w ciągu wieków tego nie uczyniła. Mogła tylko zwolnić go ze stanu duchownego, a już Pierwszy Konsul uzupełnił to w Biuletynie Ustaw r. 1802 ogłoszeniem, że to przywraca obywatela Talleyranda do swobody wszystkich praw świeckich.

*

Że lubił pieniądze, wiedzano tak powszechnie, iż poseł pruski, Sandoz Rollin, pisze władcy swemu Fryderykowi Wilhelmowi, o Talleyrandzie, jako ministrze spraw zagranicznych Dyrektorjatu:

— Talleyrand lubi pieniądze i mówi głośno, że nie chciałby po ustąpieniu ze stanowiska zebrać jałmużny od Republiki.

Gdy gen. Bonaparte dokonywa zamachu 18-go Brumaire 1799, przepełniając Dyrektorjat, trzeba zachęcić Barras'a do ustąpienia. Napoleon powierza to zadanie Talleyrandowi. A ten, przyjaciel Barras'a, który mu dał ministerstwo spraw zagranicznych, pokazał mu przez okno Pałacu Luksemburskiego wojska Bonapartego, ciągnące wśród tłumy, uniesionego zapałem, co tak go przekonało, że Talleyrand mógł zachować dla siebie kilka milionów franków, które były przeznaczone na dopomożenie Barras'owi do powzięcia postanowienia, usuwającego przeszkodę.

Napoleon, jako cesarz, był zdziwiony bogactwami swego ministra:

— Talleyrand, gdzie pan zarobił tyle pieniędzy?

— Sire, kupilem rentę 17-go Brumaire, a sprzedałem 19-go.

Jeszcze w r. 1812, gdy Napoleon już nie znośił Talleyranda, choć nie mógł się obyć bez niego, mówił on swemu najzaufaszemu Caulaincourt'owi:

— Talleyrand należy do tych, którzy najbardziej się przyczynili do założenia mej dynastji.

W r. 1814 Talleyrand pchał do usunięcia Napoleona, a objaśniał to tak:

— Nigdy nie byłem nikomu wierny, gdy on przestał być wierny zasadom zdrowego rozsądku.

Nie można zaprzeczyć, że dla Francji, po załamaniu się Napoleona, starał się Talleyrand i zdołał uratować jak najwięcej.

*

Książka p. de Saint-Aulaira'a jest napisana świetnie. Nieprzerwany ciąg spostrzeżeń bystrych i ujęć malowniczych, dobitnych, ciętych. Nietylko przedmiot, ale także sposób pisania czyni tę książkę rozkoszną.

Stanisław Stroński

Warszawa

*) Comte de Saint-Aulaira — Talleyrand — Collection: Les Constructeurs — Paris, Dunod, pp. 437.

DZIAŁ GOSPODARCZY

O przyczynach niepopularności ubezpieczenia chorobowego

Jako organ instytucji ubezpieczeń społecznych wychodzi w Warszawie miesięcznik „Przegląd Ubezpieczeń Społecznych”. W ostatnim (7-ym) numerze tego czasopisma znajdujemy artykuł dr. med. Marjana Dehnela p. t. „O wadach i niepopularności ubezpieczenia na wypadek choroby”. Redakcja „Prz. Ub. Sp.”, zamieszczając ten artykuł, zaopatrzyła go w wymowny dopisek tej treści, że wywody autora są wyrazem jego osobistych poglądów.

Jakż więc jest ten krytyczny pogląd dra Dehnela, jakoż jest ten głos, wzmacniający chór głosów niezadowolonych z ubezpieczeń społecznych: pracodawców, pracowników umysłowych i fizycznych, lekarzy, a nawet przedstawicieli rządu (jak np. b. premier Kozłowski)?

Autor dopatruje się niepopularności ubezpieczenia chorobowego w następujących pięciu okolicznościach:

1. Przedewszystkiem do wyrobienia złej opinii ubezpieczeniu chorobowemu przyczyniła się inteligencja dobrze zarabiająca i opłacająca wysokie składki, która w systemie leczenia ambulatoryjnego była upośledzona.

2. Nie mniej ważną przyczyną niepopularności ubezpieczeń społecznych jest zupełne zaniedbanie propagandy ich znaczenia społecznego. (Naszym zdaniem, „przyczyna” ta jest nieistotna, gdyby bowiem społeczeństwo było zadowolone z ubezpieczeń, instytucje odnośne obyłby się bez propagandy i niochy na tem nie straciły.)

3. Słuszną krytykę ubezpieczeń społecznych wywołała niefachowość personelu zatrudnionego w tej dziedzinie służby publicznej. Autor słusznie wskazuje na okoliczność, iż dział ubezpieczeń społecznych stał się domeną niezdrów protekcji, co spowodowało zły dobór ludzi, bez kwalifikacji i fachowości. Ze argument ten jest słuszny, o tem świadczy fakt, iż na 65 dyrektorów ubezpieczalni społecznych, dobrze płatnych, zaledwie kilku ma wyższe lub specjalne przygotowanie naukowe i fachowe.

4. Ważną przyczyną niepopularności „kas chorych” była zła organizacja lecznictwa. Bezsensowny lekospis powoduje często zjawisko, że lekarz musi odmówić pacjentowi zaordynowania mu koniecznego potrzebnego lekarstwa, bo nie widnieje ono w urzędowym wykazie ubezpieczalni.

5. Wreszcie dużym błędem jest utrzymywanie rozległego aparatu 65 ubezpieczalni, zamiast — jak twierdzi dr. Dehnel — zaledwie kilkunastu, po jednej na każde województwo.

Dr. Dehnel zapomniiał w powyższym wyliczeniu wad i braków ubezpieczeń społecznych zamieścić bodajże najważniejsze:

a) Oto przedewszystkiem ubezpieczenia są nadmiernie drogie. Są za drogie, jak na ubóstwo społeczeństwa, oraz jak na świadczenia, uiszczane przez ubezpieczalnie na rzecz ubezpieczonych.

Krótkie informacje gospodarcze

— W Izbie przem.-handlowej w Gdyni odbywają się obrady delegacji polskiej i gdańskiej w celu uregulowania wzajemnych dostaw ryb i przetworów. Równocześnie toczą się rokowania między związkami branżowymi rybnymi polskim i gdańskim w sprawie techniki zawierania transakcji rybnych.

— W lokalu oddziału Instytutu Bałtyckiego uruchomione zostało gospodarstwo archiwum morskie.

— W związku ze wzrostem ilości zgłoszeń wystawców na tegoroczne Targi Wschodnie we Lwowie, postanowiono zbudować nową halę wystawową.

— W ramach „Jarmarku Poleskiego” w Pińsku, mającego się odbyć w drugiej połowie sierpnia, odbędzie się również wystawa różnych gałęzi przemysłu, handlu, rzemiosła i rolnictwa. Wystawa nie będzie miała ściśle regionalnego charakteru.

— W okresie pierwszego półrocza r. b. handel zagraniczny Niemiec wyniósł po stronie importu 2.111,0 milj. RM, po stronie eksportu zaś 2.242,7 milj. RM, wykazuje tem samem dodatnie saldo w kwocie 131,7 milj. RM.

— W Budapeszcie podpisana została konwencja platnicza węgiersko-belgijska oraz układ, dotyczący eksportu 500 tys. q. zboża węgierskiego do Belgii.

— Z dniem 1 lipca b. r. weszły w życie we Włoszech nowe przepisy, regulujące ograniczenia importowe w trzecim kwartale b. r.

— Rząd holenderski wysłał misję handlową do Ameryki Południowej celem zbadań tam rynków oraz rozszerzenia wywozu holenderskiego do Argentyny, Brazylii, Chile i Urugwaju.

— W związku z poprawą sytuacji na rynku walutowym przewidują, że Bank Niderlandzki w najbliższych dniach dokona obniżki stopy dyskontowej o pół do 2 i pół proc.

b) Społeczeństwo zdaje sobie dzisiaj doskonale sprawę, iż jedną z głównych przyczyn jest bezplanowa i niefachowa budowa gmachów administracyjnych i leczniczych, które dziś w swej większości świecą pustkami. Zresztą koszty administracyjne są w stosunku

Wymiar podatku dochodowego na r. 1936

Ministerstwo skarbu poleciło w tych dniach, aby przy wymiarze podatku dochodowego na 1936 r. wszystkie urzędy skarbowe zastosowały wskazówki zawarte w poprzednio wydanych w tej sprawie okólnikach i w oparciu o doświadczenie, zdobyte w r. ub. dążyły do zrealizowania jeszcze w szerszym rozumieniu zasadniczego postulatu ordynacji podatkowej, t. j. oparcia wymiaru na materiale faktycznym. W b. r. obowiązują zatem w szczególności zawarte w powyższych okólnikach wskazówki odnośnie należytego sporządzenia i wykorzystania list domniemanych płatników, skrupulatnego kompletowania materiałów wymiarowych, współdziałania płatników przy ustalaniu podstaw wymiaru, badania zeznań, ksiąg i dokumentów, składanych przez płatników itd. Ustalenie dochodów na podstawie norm szacunkowych należy ograniczyć i stosować je dopiero jako środek ostateczny w wypadkach rzeczywistej trudności w ustalaniu podstawy wymiaru na podstawie ścisłych materiałów.

Przy ustalaniu norm średniej dochodowości z gruntów należy mieć na uwadze równomierność ustalonych norm nie tylko pomiędzy poszczególnymi okręgami wymiarowymi jednej izby skarbowej, lecz również pomiędzy okręgami sąsiadującymi ze sobą izb skarbowych o jednolitej glebie i warunkach ekonomicznych. W tym też celu sąsiadujące ze sobą izby przed ostatecznym ustaleniem norm winny porozumieć się ze sobą dla uzgodnienia przeciętnych stawek czynszów dzierżawnych.

Przy ustalaniu średniej dochodowości przedsiębiorstw handlowych, przemysłowych, zajęć przemysłowych, oraz wolnych zajęć zawodowych również należy bacznie, by rozpiętość stawek pomiędzy poszczególnymi okręgami jednej izby i pomiędzy poszczególnymi izbami nie była dla jednych i tych samych branż zbyt znaczna, wobec czego i w tym wypadku bardzo pożądane jest wzajemne porozumienie się ze sobą

do świadczeń o wiele, wiele za wysokie.

c) Wreszcie przyczyną niepopularności ubezpieczeń społecznych jest ich zbiurokratyzowanie. Gdyby mniej urzędników siedziało po różnych instytucjach ubezpieczeniowych, mniej byłoby okólników, papierków i zbędnych wykazów, przekazów itp., natomiast byłyby pieniądze na dobre opłacanie kwalifikowanych sił lekarskich i administracyjnych. I spełnienie istotnych zadań ubezpieczeń społecznych byłoby ułatwione.

izb sąsiadujących.

Specjalną uwagę należy zwrócić na wymiar podatku dla płatników, którzy w r. 1935 opłacali zryczałtowany podatek przemysłowy od obrotu. Ze względu bowiem na okoliczność, że podatek ten był ustalany na podstawie przeciętnych obrotów lat ubiegłych, kwoty w ten sposób ustalonego obrotu nie mogą służyć za podstawę do ustalenia dochodów płatników na rok podatkowy 1936, to też podstawą wymiaru powinien być obrót, faktycznie osiągnięty w r. 1935, ustalony indywidualnie dla każdego płatnika. Ustalenie obrotów dla celów wymiaru podatku dochodowego powinno się opierać na zebranych lub otrzymanych przez urzędy w 1935 r. materiałach podatkowych, na dokonanych w ciągu tegoż roku lustracjach przedsiębiorców i na opiniach biegłych.

System powyższy należy również stosować w odniesieniu do płatników, opłacających scalony podatek przemysłowy, i w każdym wypadku ustalać specjalnie obrót przedsiębiorstwa, dokonany artykułami, podlegającymi scalonemu podatkowi.

Norm dla określenia średniej dochodowości nieruchomości budynkowych nie należy ustalać, natomiast należy w każdym wypadku ustalać podstawy wymiaru drogą zestawienia przedkładanych dowodów na przychody i rozchody nieruchomości. Jedynie w odniesieniu do budynków, położonych w małych miastach i w gminach wiejskich, w wypadkach niemożności ustalenia dochodu na podstawie ścisłych danych o przychodach i rozchodach dopuszczalne jest stosowanie norm, które jednak wymagają uprzedniej aprobaty min. skarbu.

Jednocześnie min. skarbu wyznaczyło dz. 30. 9. br., jako ostateczny termin ukończenia przez urzędy skarbowe wymiaru podatku dochodowego na 1936 r. zarówno dla osób, nieprowadzących ksiąg, jak i prowadzących księgi.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Usterki ksiąg handlowych.** N. T. A. wyrokiem z dn. 15. V. 1936 r. I. rej. 7252/34 wyjaśnił, że brak bilansu otwarcia uzasadnia zarzut formalnej wadliwości rachunkowości kupieckiej. Brak zaś wiarygodnych dokumentów i rachunków, w szczególności także brak dowodów zewnętrznych na wydatki, poniesione przez przedsiębiorstwo ekspedycyjne z tytułu dokonanych przewozów, stanowi dostateczny powód do nieprzyjęcia obrotu, wykonanego w księgach handlowych, za podstawę wymiaru podatku. Natomiast przy ocenie prawidłowości ksiąg handlowych dla celów wymiaru podatku obrotowego niema znaczenia okoliczność, czy stwierdzone usterki mogły wpłynąć na ustalenie podstawy wymiaru ze szkodą skarbu państwa. (k)

(p) **Miejsce opodatkowania przy odrębności majątkowej małżonków.** N. T. A. wyrokiem z dn. 25. II. 1935 r. I. rej. 341/32 i 9830/33 wyjaśnił, że wobec normy § 10 niemieckiego kodeksu cywilnego miejscem zamieszkania żony na obszarze jego działania, a zatem i jej miejscem opodatkowania jest miejsce zamieszkania męża bez względu na stan odrębności majątkowej małżonków, jako nie mający według prawa cywilnego dla ustalenia zamieszkania żony żadnego znaczenia. (k)

Z KRAJU

(k) **Powrót do stałej tendencji na giełdach.** Po dwóch dniach mocniejszej tendencji dla szeregu dewiz, a przedewszystkiem dla dewiz anglo-saskich, giełdy powróciły wczoraj do przeważających nastrojów ospałości i stałej tendencji. Dewizy na Londyn i Nowy Jork nieznacznie osłabły, przyczem ta pierwsza znowu zbliża się do ostatnio notowanych poziomów. Dewiza na Brukselę mniej więcej ustabilizowała się na dotychczasowym poziomie, nieco niższym od parytetu, ale wyraźnie wyższym od dolnego punktu złota. W przeciwnieństwie do niej Zurych notowany jest stosunkowo wysoko.

(k) **Obieg pieniężny wzrósł o około 85 milionów złotych.** Ogólny obieg pieniężny w Polsce na dzień 30 czerwca r. b. osiągnął 1.421,9 milj. zł wobec 1.411,5 milj. na 31 grudnia, a 1.337,5 milj. zł na 30 czerwca rb.

Jak przedstawia się konjunktura dla polskiego handlu zbożowego?

Opady deszczowe dni ostatnich spowodowały chwilowe utrudnienie w normalnym sprzecie zbiorów. Obecna pogoda sytuację jednak wyrówna. Wskutek niepożądanego kształtowania się warunków atmosferycznych dało się zauważyć na poznańskiej giełdzie zbożowej pewne podniesienie, gdyż zanotowano brak spodziewanej podaży zbóż z nowego sprzętu. Ceny wykazały skłonność do reakcji wwyż. Ceny żyta i jęczmienia podniosły się już o 5—6 proc. w stosunku do cen wyjściowych na początku sezonu. Jednakże nadzieje na stałą tendencję zwyżkową mogą okazać się pienne, skoro tylko warunki sprzętu i omlotu będą kształtować się korzystniej, aniżeli w czasie ostatnich opadów.

Podnieceniu na rynku zboża sprzyjały wiadomości o katastrofalnej suszy i klimatyzmach naturalnych, jakie nawiedziły Amerykę. Aczkolwiek stan zbóż w Ameryce nie wywiera bezpośredniego wpływu na kształtowanie się sytuacji na rynku polskim, to jednak nie ulega wątpliwości, że fakt ten stanowi jeden z poważnych czynników koniunkturalnych dla europejskich rynków zbożowych, a tem samem dla rynku naszego. Tegoroczny sprzęt w Ameryce nie wystarczy — jak słychać — na pokrycie zapotrzebowania wewnętrznego. Stąd też nie ulega wątpliwości, że Stany Zjednoczone będą zmuszone do importu.

Mniejsza podaż zbóż amerykańskich zwiększa siłą rzeczy pojemność rynków odbiorczych dla produktów europejskich. Oznaczałoby to zwiększenie eksportu zboża polskiego oraz zwiążaną z tem przyczyną nowo zwyżkową tendencję cen zboża. Jednakże — jak doświadczenie kilku lat ostatnich uczy — wiadomości o stanie zasiewów w Ameryce należy przyjmować z zastrzeżeniem, gdyż niejednokrotnie były one przesadzone.

Jak ukształtuje się sytuacja na rynku wewnętrznym, trudno w chwili obecnej przewidzieć, gdyż nie wiadomo w jakim stopniu zwiększenie sumy kredytów zastawowych oraz usprawnienie w ich rozprawieniu zdoła powstrzymać podaż pożywną. Gdyby podaży nie dało się powstrzymać, nieuniknioną stanie się pewna obniżka cen zboża. (az)

Plachty żniwne — Pasy transmisyjne — Artykuły techniczne poleca
Z. MAZURKIEWICZ, Sp. z o. o.
fabryka i składnica
Kantaka 8/9 POZNAŃ telefon 30-22

Ng 12905

sferę gospodarczą odnoszą się do wspomnianego projektu pozytywnie, widząc w nim czynnik mogący pobudzić w pewnej mierze popyt na pojazdy mechaniczne. (az)

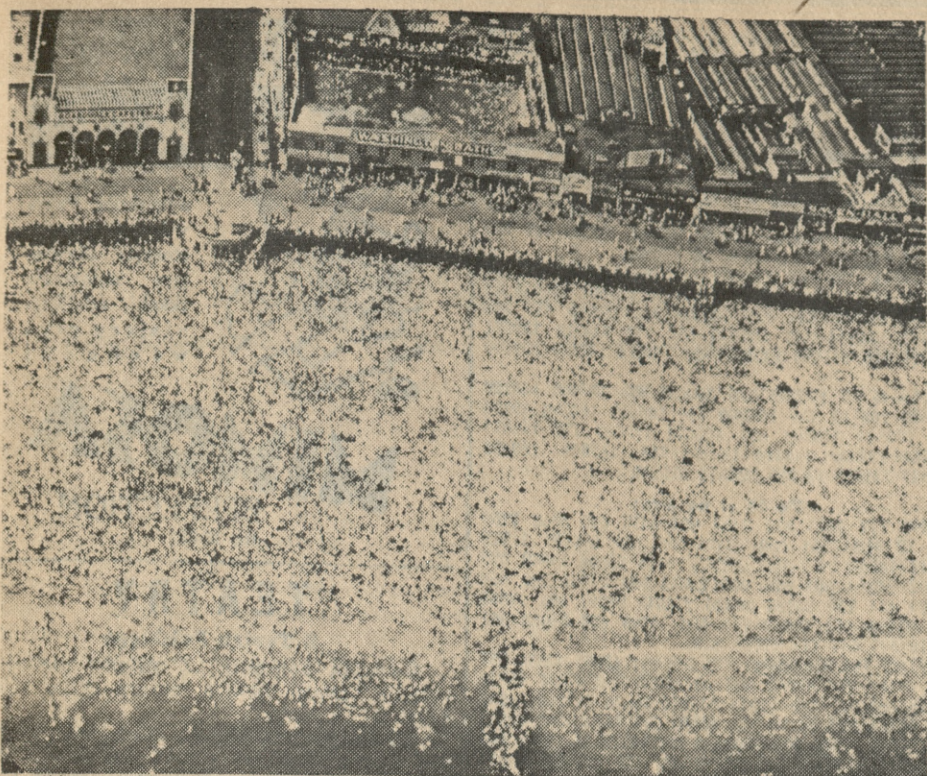
(k) **Sytuacja przemysłu naftowego w czerwcu.** Wydobycie ropy naftowej w czerwcu r. b. wyniosło 4.119 cyst. (wobec 4.269 cyst. w maju br.). W związku z mniejszą w czerwcu liczbą dni roboczych, przeciętne dzienne wydobycie pozostało na prawie niezmiennym poziomie. Z przeróbki ropy w rafineriach, która wyniosła 4.158 cyst. wobec 4.095 cyst. w maju r. b., otrzymano produktów naftowych (bez gazoliny, której produkcja wyniosła 320 cyst.) 3.817 cyst. w maju 3.787 cyst. w tem (cysterny): benzyny 751, nafty 1.256, oleju gaz. i opał. 794, ol. smar. 147, parafiny 180. Wysłano z rafinerii do spożycia w kraju (łącznie z gazoliną) 2.091 cyst. Na eksport przeznaczono 1312 cyst. Zapasy wszystkich produktów naftowych wynosiły na koniec czerwca r. b. 19.125 cyst. Zapasy ropy wynosiły w końcu czerwca 3.71 cyst.

(k) **Zbyt superfosfatów.** Według danych Związku przemysłu superfosfatowego wzrosła konsumpcja superfosfatu w naszym rolnictwie w sezonie wiosennym br. o 14 proc. wobec kampanii r. ub. Prawdopodobnie i w obecnym sezonie letnio-jesiennym nastąpi zwiększenie sprzedaży, zależne zresztą od kształtowania się cen najważniejszych produktów rolnych. (l)

Z ZAGRANICY

(z) **Francja wymawia traktaty handlowe.** Rząd francuski wymógł ostatnio traktat handlowy ze Szwajcarią z r. 1934 wraz ze wszystkimi umowami dodatkowymi. Zdaniem sfer gospodarczych, wymówienie traktatu ze Szwajcarią ma znaczenie zasadnicze i jest zapowiedzią wymówienia traktatów także z innymi krajami. Przemysł francuski żąda obecnie uregulowania stosunków handlowych na zmienionych warunkach z Niemcami, Włochami, Holandją i Belgją. Z Polską Francja podpisała niedawno nową umowę handlową.

Polska prasa w Ameryce o zjeździe kupiectwa polskiego. Po pierwszym zjeździe kupiectwa polskiego w Cleveland, cała prasa polska wychodząca w Ameryce wyraziła swe zadowolenie z tego, że polscy kupcy i przemysłowcy w St. Zjednoczonych doszli nareszcie do zrozumienia, iż dla wspólnego dobra należy połączyć swe wyziki i kapitały i stworzyć własną organizację. Dzienniki zaznaczają, że uregulowania tych spraw wymaga względ na przyszłość wychodźstwa polskiego. Czas najwyższy, ażeby Polonja wyszła ze stanu wysługiwała się innym.

Miliony mieszkańców Nowego Jorku uciekają z rozpalonego ostatnimi upałami piekła miejskiego, by ochłodzić się bodaj na chwilę na wybrzeżu. Powyższe zdjęcie z samolotu daje nam w przybliżeniu pojęcie, jak tam wygląda, jaki tam tłok.

W kolizji z kodeksem karnym

Przestępczość w Polsce

Zestawienia, dotyczące niektórych przestępstw zameldowanych Policji Państwowej, opracowywane od pewnego czasu systematycznie przez komendę główną, stanowią źródłowy materiał do badań nad przestępczością w Polsce. Na podstawie tych danych nie należy jednak zbyt pochopnie wyciągać kategoriicznych i ogólnych wniosków co do nasilenia przestępczości, gdyż w tym wypadku wypadaloby również uwzględnić szereg czynników ubocznych a wielce skomplikowanych.

Jeśli idzie o przestępstwa „ważniejsze” i powszechniejsze, w pierwszym rzędzie rzuca się w oczy dość znaczny wzrost liczby kradzieży. W pierwszym kwartale r. b. zameldowano policji o 133.439 kradzieżach, wobec 116.868 zameldowań w tym samym okresie r. ub.; wzrost liczby kradzieży wynosi zatem 16.571. Również w porównaniu z ostatnim kwartałem ub. r. liczba kradzieży wzrosła o 8.919.

Liczba kradzieży mieszkaniowych wynosiła w I kwartale r. b. 22.372, wykazując pewien spadek w porównaniu z ostatnim kwartałem r. ub., mianowicie o 3.518. Liczba kradzieży z pola i lasu wzrosła natomiast w porównaniu z ostatnim kwartałem r. ub. dość znacznie, mianowicie 6.885 i wynosiła 31.119. Największa liczba kradzieży przypada na województwo lwowskie — 14.350, dalej kieleckie 12.151, krakowskie, poznańskie, łódzkie, warszawskie, najmniejszą zaś liczbę kradzieży, mianowicie 4.621, zanotowano w wojew. śląskim.

W zakresie przestępstwa zbliżonego do kradzieży, mianowicie paserstwa, zanotowano w I kwartale r. b. 2.590 zameldowań, t. j. o 296 mniej niż w odpowiednim okresie r. ub. Największą liczbę tego rodzaju przestępstwa, mianowicie 649, zanotowano w woj. śląskim, najmniejsze 5 w woj. nowogrodzkiem.

Statystyka zabójstw wykazuje wzrost przestępczości w tym zakresie w stosunku do tego samego kwartału r. ub. W pierwszym kwartale r. b. zameldowano policji o 374 wypadkach dokonanych zabójstw i 411 usiłowań zabójstw. Liczba zabójstw dokonanych wzrosła w porównaniu z tym samym okresem r. ub. o 64, zmniejszyła się zaś w porównaniu z poprzednim kwartałem o 22, liczba usiłowań zabójstwa wzrosła w porównaniu z tym samym okresem r. ub. o 89, zmniejszyła się zaś w stosunku do ostatniego kwartału ub. r. o 30. Największa liczba zabójstw dokonanych przypada na m. st. Warszawę, mianowicie 39 zabójstw; w woj. kieleckim dokonano 36 zabójstw, w lwowskim 34, w łódzkim i białostockim po 30, w krakowskim 28, najmniej w woj. śląskim 4 zabójstwa. Największa liczba usiłowań zabójstwa, mianowicie 56, przypada na woj. kieleckie, najmniejsze — 6 na woj. pomorskie.

Liczba wypadków dzieciobójstwa zmniejszyła się natomiast w porównaniu z I kwartałem r. ub., wynosiła bowiem wówczas 281, w tym samym zaś okresie r. b. 259, w porównaniu

jednak z ostatnim kwartałem ub. r. wzrosła bardzo znacznie, bo o 101 wypadków. Największą liczbę dzieciobójstw — 35 — zanotowano w woj. kieleckim, 28 w warszawskim, 24 w białostockim, 23 w lwowskim, najmniej po 4 w m. st. Warszawie i woj. śląskim.

Liczba rozbojów wynosiła w I kwartale r. b. 450, t. j. o 101 wypadków więcej niż w pierwszym kwartale r. ub. i o 74 mniej niż w okresie poprzednim. Największa liczba rozbojów, mianowicie 52, przypada na wojew. lubelskie, najmniejsza po 2 na wileńskie i nowogrodzkie.

Znaczny spadek wykazuje liczba przestępstw świadomego puszczania w obieg fałszywych pieniędzy i fałszerstwa pieniędzy. Podczas gdy w I kwartale r. b. zameldowano o 919 przestępstwach tego rodzaju, to w tym samym okresie r. b. zanotowano 502 przestępstw; spadek wynosi zatem niemal 150 proc. Jeśli idzie o te przestępstwa, największa ich ilość przypada na woj. warszawskie, mianowicie 85, najmniejsza na woj. poleskie — 7.

Również pewien spadek wykazuje liczba oszustw, która z 7.748 wypadków w I kwartale r. ub. zmniejszyła się do 7.148 zameldowań w tym samym okresie r. b. Jak wykazuje statystyka, głównym terenem działalności oszustów jest Warszawa, na którą przypada aż 743 przestępstw, podczas gdy na całe woj. lwowskie przypada 1.160 przestępstw, na krakowskie 843, na inne zaś województwa mniejsza liczba oszustw niż na samą Warszawę, a na woj. poleskie tylko 87 wypadków.

Statystyka podpałów wykazuje 524 wypadków, t. j. o 222 mniej niż w ostatnim kwartale r. ub. Najwięcej podpałów, mianowicie 77, zanotowano w woj. wołyńskim. K. R.

Ciesząca się dużym powodzeniem wesoła komedia „Z miłości niedostatecznie” w Teatrze Polskim — z powodu rozpoczynających się urlopów niektórych artystów — grana będzie jeszcze tylko do piątku. Na zdjęciu mamy scenę z garderoby teatralnej z arcyempatyczną p. Porebską, z ryczącym p. Kierczyńskim i nieśmiałym doktorem p. Wrońskim.

Mister „Hallo” zmarł

W Detroit w Ameryce zmarł w tych dniach James Tressider. Nazwisko to jest ściśle związane z historią telefonów. Tressider, który był najbliższym współpracownikiem Grahama Bella, wynalazcy telefonu, jest twórcą najbardziej międzynarodowego słowa „hallo”, którym posługują się telefonujący na całym świecie. Było to w roku 1875. Graham Bell zainstalował na przestrzeni 20 km. pierwszą linię telefoniczną. Na jednym końcu linii znajdował się Bell, na drugim Tressider. Ten gdy usłyszał w telefonie głos wynalazcy, nie mógł w pierwszej chwili przemówić słowa. „Allo, allo Bell” — to był jedyny okrzyk zdumienia i radości jaki wydarł się z ust Tressidera. Bell, nie mogąc zrozumieć znaczenia tych słów zawołał również „allo, allo”. Tak narodziło się „zawołanie telefoniczne”, które szybko rozpowszechniło się na całym świecie. Tressidera od tej chwili nazwano „mister Hallo”. Pod tym tytułem również gazety w Detroit podały wiadomość o jego zgonie.

Ryby meldują się rybakowi

W Ameryce wynaleziono aparat, który umożliwia łowienie ryb na wędkę nawet w nocy, po ciemku. W pływaku umieszczona jest mała bateria elektryczna połączona przewodnikiem z małą żarówką umieszczoną na kijku wędki. Jeśli ryba złapie się na przynętę, pociąga sznurek, bateria działa i natychmiast zapala się żarówka. Migotanie żarówki jest znakiem dla rybaka, że na wędkę złapała się rybka.

Chleb owocowy w Ameryce

Przy wielkim młynie parowym w Minneapolis (USA) założona została stacja doświadczalna, w której czynione są próby nad wyprodukowaniem nowych gatunków chleba z rozmaitymi domieszkami, zmieniającymi jego dotychczasowy smak i zapach. Doświadczenia te pozostają w związku z propagandą spożywania soków owocowych we wszelkich postaciach, prowadzoną przez sfery lekarskie. Tak więc wytwórcy amerykańscy proponują spożywanie na pierwsze śniadanie chleba, przy którego wypieku dodany został sok pomarańczowy. Na drugie śniadanie dla dzieci nadaje się doskonale chleb z domieszką mlecznej czekolady. Ponadto w laboratorium doświadczalnym w Minneapolis wyprodukowano i rozesłano do próbnej sprzedaży chleb z bananami, z serem knińkowym, z masłem orzechowym, z morelami, z ananasami lub ze śliwkami.

Katolicka prasa Stanów Zjednoczonych

Według danych, zestawionych w związku ze światową wystawą prasy katolickiej w Watykanie, Stany Zjednoczone A. P. posiadają 134 dzienników katolickich w ogólnym nakładzie 2.396.516 egzemplarzy, 198 katolickich wydawnictw periodycznych o nakładzie 4.604.141 egzemplarzy, pism parafialnych i związkowych 3.300 o nakładzie 1.740.000 oraz 1.000 publikacji szkolnych o nakładzie 250 tysięcy egzemplarzy.

Przesady jako czynnik dobrej koniunktury

Tygodnik fachowy „Industrial Britain” pisze: „W fabrykach metalowych w Birmingham produkuje się całe tony podków i innych talizmanów. W modzie są również kamienie przynoszące szczęście. Głównymi odbiorcami talizmanów są prowincje zachodnie i północne (Anglii). Fabrykanci bronią się przed zarzutem, jakoby ciągnęli zyski z rozpowszechniania przesad, twierdząc, iż talizmany są z czystego srebra i w każdym razie warte ceny, za jaką je nabyto. Skoro nabywcy przekładają biżuterię w postaci podków czy innego talizmanu nad inne ozdoby, fabrykant nie może uczynić nic innego, jak zaspokoić popyt”.

Pies czeka 16 lat na swego pana

W r. 1925, w Eric, w stanie Illinois, żył Francis Mac Mahon, robotnik budowlany. Miał on młodego owczarka, który wabił się Shep. Mac Mahon i Shep byli nierozłączni. Pewnego dnia Mac Mahon spadł z rusztowania, doznawszy bardzo dotkliwych obrażeń. Pogotowie przewiozło go do najbliższego szpitala. Shepowi udało się skoczyć do sanitarnej karetki, to też widział on jak wnoszono jego pana do szpitala. Shep chciał pójść za nim do wnętrza, ale na rozkaz Mac Mahona „czekaj tu na pana, shep!”, wybiegł na ulicę przed drzwi wejściowe. Mac Mahon już nie wrócił. Zmarł nazajutrz. Jego ciało wyniesiono tylnym wejściem, i Shep nic nie wiedział o tem.

Przeszło już 10 lat, a Shep wciąż czeka na swego pana na przeciw bramy szpitala. Z początku, gdy brama otwierała się, rzucał się do wejścia, i zawiedziony wracał na swoje miejsce. Pielęgniarki szpitala, wzruszone widokiem wiernego psa, wynosiły mu na ulicę matę do leżenia i codziennie przysyłały mu jedzenie.

Shep jest już dzisiaj stary i zapewne nie długo już będzie czekał na swego pana....

Siawna tancerka hiszpańska La Argentina, która porywała sztuką swoją nie tylko publiczność hiszpańską, zmarła nagle na udar serca.

Ameryka w powietrzu

Podróżowanie samolotem stało się w U. S. A. przy olbrzymich przestrzeniach równie popularne jak wycieczka autem. Samoloty pożerają przestrzeń, zamieniają jutro na dzisiaj. 1.700 mil dzieli Chicago od Miami na brzegach Florydy, a oto w ciągu niecałych 10 godzin mieszkańiec Chicago może znaleźć się nad morzem południa. Dwa dzieśnią dwa towarzystwa komunikacji lotniczej pokryły siecią tras powietrznych całe Stany. Przy użyciu szybkich nowoczesnych samolotów w ciągu piętnastu godzin przebywa się przestrzeń między brzegami Atlantyku a Pacyfiku, między Nowym Jorkiem a San Francisco. W ciągu ośmiu godzin przelatuje się Stany od granicy kanadyjskiej do granicy Meksyku. Połowa prawie przelotów odbywa się w nocy. Jednorazowo przewożą samoloty w całych U. S. A. 3.000 pasażerów, 24 tony poczty i 9 tonn towarów. Ogólna ilość przeleciałych mil w roku ubiegłym wyniosła 60 milionów wobec 42 milionów w 1934 roku. W ruchu znajduje się 500 samolotów. W 1929 roku przewieziono do 165.000 pasażerów, w 1930 r. liczba ta wzrosła do 540.000, w roku 1935 dosięgła 908.000. Liczba przewiezionych samolotami wyniosła w 1929 roku 7 milionów, w roku zaś 1930 już 13 milionów.

Sztuczne paznogie nową ozdobą

Inżynier z Sydney (Australja) wynalazł masę podobną do celulozoidu, ale nie zapalającą się, z której sporządził sztuczne paznogie. Wynalazek jego został opatentowany i wszedł już w użycie. Sztuczne paznogie we wszystkich kolorach i odcieniach zostają przyklejone do prawdziwych paznokci. Dziwaczna ta moda znalazła już — oczywiście — uznanie elegantek w Ameryce i zapewne wkrótce przywędruje do Europy. Można więc spodziewać się, że w przyszłości wystawy sklepów z kosmetykami zdobici będą napisy: „Tu można nabyć paznogie niepalne w najlepszym gatunku, wszelkich rozmiarów”.

36-ta Loteria Państwowa

(Niezurzędowa i bez gwarancji).

W czwartym dniu ciągnięcia 2-ej klasy 36-ej polskiej loterii państwowej wygrane padły na numery następujące:

Po 100 000 zł na N-ry: 97034 136803.
Po 50 000 zł na N-ry: 56870.
Po 20 000 zł na N-ry: 190678.
Po 10 000 zł na N-ry: 88645 96723.
Po 5 000 zł na N-ry: 58408 118156 168215.
Po 2 000 zł na N-ry: 18180 111786 142241 142349.
Po 1 000 zł na N-ry: 4558 91131 127763 181137 181991.

Po 500 zł na N-ry: 23609 56050 108078 127446 176518 188259.

Po 400 zł na N-ry: 176 52467 80489 92527 98794 123229 133407 145779 146090 171321 173280.

Po 250 zł na N-ry: 51178 90443 92861 97145 101069 125178 154188.

Po 200 zł na N-ry: 3362 38180 40370 50269 51580 53100 55275 55801 58593 59467 90882 115290 117334 117514 121150 150114 155198 160129 169574 174790 189714 191222.

Po 150 zł na N-ry: 755 821 2068 156 660 700 3033 531 4010 92 211 30 516 911 5553 831 6472 517 7135 296 452 887 915 98 8014 340 811 9120 89 10091 127 332 44 96 11558 12045 100 95 255 758 832 13161 254 431 971 85 14663 879 979 15154 393 435 16279 380 17334 840 86 968 18806 19013 60 688 810 20038 220 320 711 817 21112 611 22293 372 457 61 864 23024 290 24602 889 25127 444 26012 996 29790 30615 31039 225 47 805 32053 151 251 395 519 33352 34171 222 391 710 908 21 35140 36023 289 562.

88513 39377 469 41661 43285 789 44577 45526 46125 510 87 693 47430 49278 49338 52 50004 154 56 515 883 958 51715 842 52279 700 53063 450 807 54055 166 188 244 55323 836 38 56340 656 57035 58093 130 524 757 59018 395 441 995 60299 385 955 85 61406 62135 639 775 64587 616 814 65151 462 831 955 60152 342 951 61680 796 68171 237 472 711 89247 459 70695 762 943 53 71207 70 780 800 72306 764 843 97 73465 785 74221 404 610 661 959 75189 547 802.

76627 84 77781 78189 99 587 997 79135 741 62 80193 695 81323 92 635 82532 633 83081 614 84091 408 85800 802 99 903 86293 744 87093 288 374 88066 470 666 89146 546 90027 91439 92172 252 99 595 940 93220 455 683 94226 58 630 728 95567 97065 98048 99161 244 403 75 83 100172 313 501 879 101633 968 102508 750 103827 73 104886 492 580 664 105616 106043 367 107606 732 108234 337 735 109508 13 642 701 949 110255 578 901 56 111221 26 359 416 22 112052 412 814 113299 393 677 877.

114169 234 466 94 854 115050 351 891 959 116382 818 906 117782 906 118128 90 238 50 119291 704 120635 758 819 974 121239 333 80 564 765 122559 769 123448 511 666 124091 417 957 125076 125 805 468 75 97 698 126065 141 585 127061 128180 260 433 129268 489 130028 251 396 821 930 131619 789 824 132430 133009 419 134503 756 956 135205 340 136151 354 137169 138140 380 139350 441 899 140338 141076 297 362 710 142118 143001 80 287 724 144065 214 390 856 145012 254 880 87 146037 354 614 147412 581 148112 286 533 906 149224 150534 814 935 87 151055.

153047 839 154075 374 434 615 98 155472 156166 409 40 157045 75 224 158166 577 923 160844 162088 332 793 163374 724 164016 133 165726 27 166227 167013 813 835 93 934 168208 351 169023 277 747 935 170940 171282 753 964 172157 221 468 173332 752 174418 892 175223 432 528 922 176587 820 177796 178282 351 459 179321 943 60 180056 410 21 82 181058 398 182678 969 183147 605 944 184328 481 185159 428 53 500 794 895 187088 361 675 980 188870 622 700 190112 407 191005 488 902 192258 754 193175 302 85 681 762 194044 115 335.

WIELE WYGRANYCH PADA w kol. Dzierżanowskiego Gnieźno, Chrobręgo 2

Tg 1232

Po 50 zł na N-ry: 300 30 74 617 1216 828 2356 416 531 3098 258 311 819 4368 949 5043 86 319 740 6384 793 7086 278 374 472 559 777 97 847 8263 454 693 713 859 926 9003 106 391 723 63 99 880 10528 728 905 17 11073 85 227 96 1207 340 429 80 714 984 13151 203 544 851 14267 556 529 873 15672 16163 637 17046 65 111 280 387 18463 704 918 19062 167 663 825 20037 293 422 502 53 55 729 21164 519 37 636 23137 462 990 24134 82 530 25381 606 33 769 555 26160 486 645 794 935 27372 461 88 570 651 842 28547 68 29257 379 410 27 64 691 742 992 30819 34 927 31834 501 979 32246 47 636 896 33028 77 219 497 549 667 34127 311 658 917 35655 68 726 33 36232 311 873 905 37022 123 242 509 696 732 867.

38826 97 39393 468 82 801 915 32 40014 583 980 94 41386 94 412 580 708 42436 565 43001 143 212 737 44187 842 45341 76 46275 438 755 47208 48102 292 603 866 49693 916 50437 832 86 906 51042 474 692 716 52442 582 760 822 95 53182 356 611 792 873 54621 834 44 55063 250 396 455 755 56272 92 555 608 77 826 72 57256 58877 50094 273 84 459 60145 340 716 811 61322 34 456 79 82 701 62602 71 737 63221 505 64122 242 386 448 751 809 65061 95 445 527 940 66761 67150 432 68453 549 687 738 916 69143 514 791 70421 620 843 71160 72207 36 73131 337 864 74185 284 554 87 75654 872.

76181 474 914 77013 226 78152 682 712 79206 407 531 80152 74 281 589 734 37 81068 537 82090 896 969 83010 22 347 80 615 21 84136 508 704 61 67 85569 86083 173 361 464 87293 365 710 88405 623 66 706 833 89144 213 345 464 527 90081 295 370 440 91032 299 92185 542 793 93292 319 451 574 94028 772 978 95197 437 797 96497 738 44 97009 249 490 651 952 98570 828 96 99509 92 10052 917 101012 282 666 775 102186 679 103280 430 633 942 104316 466 713 998 105457 97 546 107309 383 617 108126 578 662 109225 393 435 110053 209 408 682 110104 299 375 557 736 112215 26 714 927 113074 481 330 33.

114054 289 983 115077 917 93 117394 583 677 706 998 118160 677 739 886 119358 453 003 95 120099 197 472 554 752 904 121827 48 696 122195 347 594 795 123133 254 758 859 923 124044 86 111 264 549 732 125058 62 392 575 840 126063 536 127091 210 336 583 128354 633 752 129207 50 384 543 63 655 880 130643 755 74 826 935 131541 844 132016 215 896 133011 55 155 84 452 551 134105 16 900 135037 68 330 49 752 78 860 136134 532 638 759 137206 58 706 36 80 138156 210 50 66 351 529 886 965 139065 564 716 879 986 140212 345 750 68 72 141142 509 637 142028 143176 355 437 913 144183 307 718 841 49 14589 94 566 78 649 769 807 93 979 146209 338 585 605 941 147015 21 217 555 719 830 914 148232 498 601 67 805 149044 85 318 693 955 150057 942 151247 429 606 26 817.

152373 576 96 619 723 153732 155420 615 91 705 951 80 156394 157495 501 158532 160337 457 804 161307 47 442 16 25 673 162223 417 970 163032 275 88 335 632 783 822 164087 239 165030 249 356 559 644 739 920 166220 47 723 167625 821 168552 658 169202 672 170343 710 16 837 172097 515 691 173011 91 265 74 499 502 605 52 174246 391 664 175126 782 176477 579 886 922 177876 178515 810 983 179136 44 714 180196 201 305 464 647 59 773 81 181092 182709 886 952 183373 184071 156 297 349 863 962 185540 187042 132 741 188037 81 228 691 766 937 40 189572 732 830 190082 169 330 191558 669 751 192860 83 193349 559 194058 85 304.

CIĄNIENIE DRUGIE

Po 150 zł na N-ry:

779 1097 2578 3396 692 4771 5423 6052 7458 8639 819 9095 182 10598 622 11228 12377 13878 14805 954 15282 333 790 17040 19203 20006 48 21764 22099 23071 230 24743 864 25465 27026 635 28502 602 29027 234 32275 33082 34128 35235 841 37895.

38049 366 538 625 39218 41117 43797 44179 46478 733 61 47464 49259 531 52651 978 53813 54714 55191 317 57267 895 59116 926 61250 462 969 62742 63018 67454 69525 707 70751 71204 90 458 72806 74096 75009.

76274 619 789 77643 78213 79318 569 80374 82464 83462 84073 85713 86357 964 88848 89569 92006 93449 593 660 94292 613 768 95201 561 96574 97267 688 98406 99144 732 69 100476 102332 511 103227 802 104096 105743 106224 108162 455 112054 426 681 987 113289 485.

114577 793 115613 117330 676 985 119242 120704 122343 123111 962 125379 892 129362 651 130586 131173 99 213 834 132381 662 136115 470 755 138930 159998 141987 142891 144475 146206 50 148505 953 149288 515 151478.

152493 153415 154789 155284 520 156936 157910 159023 161319 162321 164136 166102 230 307 67238 443 564 168798 853 904 171107 173250 872 174167 1755177 176697 752 177144 594 178272 183100 184674 185742 186709 189005 192312 851 193461 858 194383.

Po 50 zł na N-ry:

320 515 2118 814 3693 734 4031 5094 181 85 859 960 92 6863 7128 964 8183 352 9202 628 10154 11107 445 12629 130380 617 873 14033 15355 810 16130 778 17178 18941 19011 558 702 05 67 933 20306 39 21087 727 99 22143 23275 537 922 99 24407 791 25263 27405 934 28042 220 94 29718 822 30184 323 474 813 31142 295 582 861 934 59 32024 469 622 33037 373 904 34793 35242 538 659 707 36066 395 841 924 37526 777.

38726 39279 40393 462 648 93 927 41102 885 43116 25 44130 708 47955 48235 570 49679 50291 51007 458 54569 83 935 39 55131 953 57551 58664 59886 60643 833 978 61026 306 648 62086 506 844 63000 369 442 64273 479 65598 66881 67534 614 69368 751 70092 319 534 35 62045 955 71470 723 72372 73 527 73123 74033 251 890 951 75130 755.

76411 720 990 77086 78252 625 79828 80437 82062 85683 87100 780 88714 993 89255 843 90321 906 91793 92081 241 93073 91 164 203 824 94497 644 721 95201 314 96083 118 82 97796 852 98321 99306 102748 103162 66 630 104017 105077 519 106029 75 110830 11124 914 11266 161 513 113128 397.

114272 671 115236 794 117507 67 750 86 853 964 118033 823 119226 456 120039 348 121530 822 122837 123160 124001 153 467 127 73 125024 459 521 703 126198 778 127750 128285 129009 156 277 304 132087 108 842 133053 164 780 134921 135127 88 673 136517 137407 763 138265 595 139344 721 140377 815 142039 142 143856 144146 566 649 725 145505 646 97 146775 147104 148625 149798 150296 151590.

152543 153636 154171 523 74 155015 730 156049 587 157207 959 97 158149 74 8775 159122 581 940 160140 161578 163320 882 164506 67 165243 361 528 610 972 166709 167666 724 168049 875 169561 170000 69 581 697 171502 172260 304 59 640 173260 174034 276 175852 177404 178649 179878 180038 916 181827 182741 881 183576 604 49 184932 185304 186518 187120 290 773 188325 697 189335 190588 191270 192490 194095.

CIĄNIENIE TRZECIE

Stała wygrana dzienna zł 25.000 na nr. 64746.

Po 10.000 zł na N-ry: 45868 53163 147606.

5.000 zł na nr. 73712.

2.000 zł na nr. 8841.

Po 1.000 zł na N-ry: 5217 5921 6168 19436 66866 7428 96080 186892 107298.

Po 500 zł na N-ry: 10224 30503 40880 75066 110380 111913 121468 152645.

110380 111913 121468 152645.

110380 111913 121468 152645.

110380 111913 121468 152645.

110380 111913 121468 152645.

110380 111913 121468 152645.

110380 111913 121468 152645.

110380 111913 121468 152645.

110380 111913 121468 152645.

110380 111913 121468 152645.

110380 111913 121468 152645.

110380 111913 121468 152645.

110380 111913 121468 152645.

110380 111913 121468 152645.

110380 111913 121468 152645.

110380 111913 121468 152645.

110380 111913 121468 152645.

110380 111913 121468 152645.

110380 111913 121468 152645.

110380 111913 121468 152645.

110380 111913 121468 152645.

110380 111913 121468 152645.

110380 111913 121468 152645.

110380 111913 121468 152645.

110380 111913 121468 152645.

110380 111913 121468 152645.

110380 111913 1

Nasi olimpijczycy

Lista zawodników polskich wyjeżdżających na Olimpiadę

Polski komitet olimpijski ustalił następujący, ostateczny skład polskiej reprezentacji olimpijskiej we wszystkich działach sportu:

LEKKA - ATLETYKA

Biniakowski Klemens (400 m. i sztafeta), Noji Józef (5000 m. i 10000 m.), Bierogoj Teodor (chód na 5000 m.), Fialka Kazimierz (maraton), Kucharski Kazimierz (800 m. i sztafeta), Garnarz Bronisław (maraton), Turczyk Walter (oszczep), Łokajski Eugeniusz (oszczep), Pławczyk Jerzy (skok wzwyż 10-bój), Hofman Karol (trójskok i skok wzwyż), Luckhaus Edward (trójskok), Sznajder Wilhelm (tyczka), Śliwak Tadeusz (sztafeta), Maszewski Antoni (sztafeta), Gąsowski (sztafeta), Szeffler (sztafeta), Walasiewiczówna Stanisława (100 mtr.), Wajsówna Jadwiga (dysk), Kwaśniewska Marja (oszczep).

Kierownikiem drużyny jest dyr. Franciszek Słachciak, sędzią kpt. Misiński, trenerami Petkiewicz i Cejzik.

ŻEGLARSTWO (yole olimpijskie)

Dzięcioł Jerzy, Jensez Leon.

JĘZDZIECTWO

Rtm. Kulesza Seweryn, por. Czerniawski Stanisław, por. Komorowski Jan, por. Gutowski Michał, rtm. Rojewicz Henryk, rtm. Sokolowski Tadeusz, rtm. Kawecki Zdzisław. Kierownikami ekipy jest pułk Tadeusz Komorowski.

SZERMIERKA

Zaczyk Teodor, Kantor Roman Józef, Karwicki Rajmund, Franz Antoni Marja, Szempliński Kazimierz, Stasiewicz Alfred (szable), Papee Adam, Suski Marjan, Dobrowolski Władysław, Segda Władysław, Sobik Antoni. Trenerami drużyny będą: Szombatheli Bela i Koza Leon.

STRZELANIE

Wrzosek Jan (karabin małokalibrowy), Karas Władysław (karabin małokalibrowy), Bursa Wojciech (karabin małokalibrowy), Suchorzewski Jan Kazimierz (pistolet), Pachla Antoni (pistolet), Piątkowski Zenon (pistolet). Kierownikiem drużyny jest Galinowski Adolf.

KAJAKARSTWO

Kozłowski Marjan, Bazaniak Antoni.

WIOŚLARSTWO

Verey Riger (skiff i dwójki podwójne), Usti Ustupski Jerzy (dwójki podwójne), Braun Jerzy (dwójki ze sternikiem), Słazak Janusz (dwójki ze sternikiem), Skolimowski Jerzy (dwójki ze sternikiem), Borzuchowski Ryszard (dwójki bez sternika), Kobyliński Edward (dwójki bez sternika). Kierownikiem drużyny jest p. Włodzimierz Długoszewski. Sprawa rozstrzygnięta, również sprawa wysłania na olimpiadę sztafety pływackiej nie jest jeszcze tak samo załatwiona.

KOSZYKÓWKA

Łoj Ewaryst, Patrzykat Janusz, Kasprzyk Zdzisław, Różycki Zenon, Grzechowiak Florjan, Pluciński Jerzy, Szostak Edward, Stok Stanisław, Gregoajtis Jerzy, Kopf Jakób, Filipkiewicz Zdzisław, Nowakowski Zbigniew, Loth Wiktor, Wirszylo Romuald. Kierownikiem drużyny jest Piotrowski Stanisław.

KOLARSTWO

Kapiak Mieczysław, Starzyński Wacław, Targoński Eugeniusz, Zieliński Stanisław, Olecki Wiktor. Kierownikiem drużyny będzie Pobudejski Antoni.

GIMNASTYKA

Cichecka Alina, Krupowa Stefania, Majowska Marta, Noskiewicz Wiesława, Sierońska Klara, Skirlińska Janina, Stepińska Urszula, Wojciechowska Julja, Osadnik Matylda, Lubańska Henryka, Golańska Stefania. Jako sędziowie delegowane zostali Fazanowiczowa Helena, Zalewska Kunegunda i Sobotowska Halina,

trenerem drużyny jest Fazanowicz Jan.

ZAPASY

Rokietka Antoni, Słazak Henryk, Szajewski Zbigniew, Neuff Piotr. Kierowni-

Znicz olimpijski w drodze do Berlina

Trasa sztafety olimpijskiej, która w poniedziałek wyruszyła z ogniem olimpijskim z Olimpij do Berlina. We wtorek sztafeta dotarła do Aten, skąd rozpoczął się dalszy etap. Prowadził on do Delfi, dokąd kolejny jej uczestnik przybył dziś w południe.

Sztafeta olimpijska z ogniem olimpijskim z wzgórza Olympu w ciągu wtorku dotarła do Aten, skąd ruszyła natychmiast w dalszą drogę. Co kilometr następuje zmiana zawodnika. Szczegółne zainteresowanie budzi sztafeta na punktach zmiany pochodni, zapalonej od poprzedniej. Pierwszym zawodnikiem, który ruszył z Olimpu z pochodnią w ręku, był Grek Korios. Dysans sztafety, który prowadzi przez Grecję, wynosi 1108 km. Dalej prowadzi trasa przez Bułgarię (238 km), Jugosławię (575 km), Węgry (386 km), Austrię (219), Czechosł. (282) i Niemcy do Berlina (267 km). Sztafeta oczekiwana jest programowo w Delfi w środę, a do Saloniki przybędzie 24 bm. 25 bm. będzie w stolicy Bułgarii, Sofii, 27 bm. w Białogrodzie, dalej: 28 bm. w Budapeszcie, 29 bm. w Wiedniu, 30 bm. w Pradze, 31 bm. w Dreźnie i wreszcie 1 sierpnia, w dniu otwarcia igrzysk w Berlinie.

Sztafecie towarzyszą dwa samochody z kierownikami biegu, lekarzem, dziennikarzami, rezerwowymi biegaczami i zapa-

siem drużyny jest p. Gałuszka Wilhelm (pat.)

BOXS

Sobkowiak Edm., Czortek Antoni, Poles Aleksander, Kajnar (Cyramiak) Czesław, Pisarski Józef, Chmielewski Henryk, Pilat Stanisław, Rotholz.

PIŁKA NOŻNA

Góra Wilhelm, God Hubert, Peterek Teodor, Madejski Edward, Kotlarczyk Józef, Scherfke Fryc, Martyna Henryk, Dytko Ewald, Galecki Antoni, Kisielewski Walerjan, Musielak Walenty, Wodarz Gerhardt, Szczepaniak Władysław, Cebulak Franciszek, Wasiewicz Jan, Matjas Michał, Albański Spirydjon, Piec Ryszard. Kierownikiem drużyny jest plk. Zolezdziowski Zygmunt. Oficielami są: Miłkowski i kapitan związkowy Kałuża.

Turcja; F — Anglia i Chiny, G — Niemcy i Luksemburg; H — Peru i Finlandia.

W ćwierćfinale walczą będą zwycięscy spotkań eliminacyjnych: 1) A i H, 2) B i F, 3) C i D oraz 4) E i G. W półfinale spotkają się zwycięzcy spotkań 1 i 4 oraz 2 i 3.

Polska zatem w razie zwycięstwa nad Węgrami, grałaby w ćwierćfinale ze zwycięzcą spotkania Chiny i Anglia, a po szczęśliwym zakończeniu tegoż spotkania, następnie w półfinale, stanąć musiałaby do walki ze zwycięzcą spotkania ćwierćfinalowego H. A., tj. Finlandii, Peru, wzgl. Austrii lub Egiptowi.

W finale spotkają się wreszcie zwycięzcy półfinalowych zawodów, podczas gdy pokonani grać będą o trzecie miejsce turnieju olimpijskiego.

3. 8. — Włochy i Stany Zjednoczone, oraz Norwegia i Turcja. 4. 8. — Niemcy i Luksemburg, oraz Szwecja i Japonia. 5. 8. — Polska i Węgry, oraz Egipt i Austria. 6. 8. — Anglia i Chiny, oraz Peru i Finlandia.

7. i 8 sierpnia odbędą się ćwierćfinały, 10 i 11 sierpnia spotkania półfinalowe, 13 sierpnia rozegrane zostanie spotkanie o trzecie miejsce turnieju olimpijskiego. — Finałowe spotkanie o tytuł mistrza olimpijskiego odbędzie się 15 sierpnia na stadionie olimpijskim.

Gry sportowe

W dalszym ciągu rozgrywek o mistrzostwo okręgu KSM w pałacu polskim, uzyskano następujące wyniki: Winiary — Św. Wojciech 3:0, Św. Jan — Fara 9:0, Boże Ciało — Św. Wojciech 3:3, Św. Jan — Wilda 15:0, Św. Wojciech — Jeżyce 0:0, Winiary — Boże Ciało 6:2, Winiary — Fara 4:0.

Dziś spotykają się: Św. Wojciech i Wilda, w czwartek Św. Jan i Jeżyce, w piątek Winiary i Wilda. Zawody odbywają się o godz. 19 na Błoniach Wildeckich (przed stadionem). (al.)

O puchar Davisa

Australia — Niemcy 4:1. We wtorek zakończone zostało na kortach Old England Club w Wimbledonie, finałowe spotkanie międzystrefowe Australia — Niemcy. Gra odbyła się wobec przeszło 5 tysięcy publiczności przy pochmurnym niebie. Jako pierwsi stanęli na trawniku Niemiec Henkel, oraz Mc Greath, który zastąpił chorego mistrza Australii, Quista. Niemiec wykazał doskonałą formę i zaczął prowadzić 3:0. Wtedy jednak młody Australijczyk rozegrał się i ujął inicjatywę. Plasując dokładnie po rogach piłki, odciągał przeciwnika od siatki i, zdobywszy pod rząd sześć gier, wygrał pierwszego seta 6:3. Drugi set należał do Niemca, dzięki doskonałemu serwowi i bombom z połowy kortu; prowadził 3:1, potem, 5:3 i mimo wyrównania Mc Greatha do 5:5, wygrał seta 7:5. Trzeciego seta wygrał znowu Australijczyk, a w czwartym, prowadząc 4:0, pozwolił Niemcowi wyrównać do 4:4, ale ostatecznie wygrał również tego seta 6:4. Wynik: Mc Greath — Henkel 6:3, 5:7, 6:4, 6:4.

Po półgodzinnym deszczu odbyło się towarzyskie spotkanie Crawforda z rezerwowym graczem niemieckim Denkerem, wygrane przez Australijczyka łatwo 6:3, 6:1, 6:4.

HCP walczy o wejście do ligi

Pierwsze spotkanie z cyklu tegorocznych rozgrywek eliminacyjnych o wejście do ligi, odbędzie się w niedzielę w Poznaniu na boisku Warty o godz. 17. Przeciwnikiem mistrza Poznania będzie Gryf toruński. HCP wystąpi do powyższych zawodów w swoim pełnym składzie.

Heljasz nie pojedzie do Berlina

Polski Komitet Olimpijski postanowił ostatecznie nie wysłać Heljasza do Berlina. Wstawieniu Heljasza do lekkoatletycznej drużyny olimpijskiej sprzeciwił się PZLA, który motywuje krok swój niesubordynacją Heljasza wobec Związku i Pol. Kom. Ol. uwzględnił powyższy wniosek.

Z błaganiem: Błogosław Panie Naszej Polskiej Ziemi!

na Pomnik Najśw. Serca Pana Jezusa w Poznaniu złożył do dnia 15 maja 1936 r.

686 zł 21 gr

Ze Skarby przy Pomniku wybrano:		St. Łukasiewicz, Kielkowie		Ks. J. Balicki, Przemysł	
12. 5. 36.	20.12	Ks. Klatt, Lidzbark	10.	Sr. Teresa, Szpital Świe-	5.
13. 5. 36.	7.90	SS. Felicjanki, Kraków	1.	cie	2.1
14. 5. 36.	11.86	Fr. Sypek, Skawina	1.	Inż. B. Cyran, Sobówka	5.1
15. 5. 36.	9.64	J. Mazur, Kraków	3.	A. Grzeszyński, Zaborowo	10.
Marja Nowicka z P.	10.	Internat Gimnazjum św.	10.	M. Tulbacki, Toruń	3.
M. Degnerowa, Września	5.	Stanisława Kost., Kielce	10.	Z. Nowicka, Toruń	3.
F. Piechowiak, Białogrodz	5.	B. Krasnodębski, Soko-	10.	Fr. Gauron, Tarnów	3.
win z podz. za odebr. i.		łów Podl.	2.	J. Wyrzutowski, War-	3.
z pr. o opiekę N. S. P.		A. Czerska, Grudziądz	3.	szawa	2.1
J. w dalszym życiu	15.	J. Wallush, Strzyż	3.	Fr. Krysiak, Stomowo	10.1
M. Galejowa, Grybów	1.	L. Moś, Wielka Wieś	3.50	Urząd Parafialny Obrz.	5.1
B. Wierucka, Łódź	5.	J. Hasse, Pompyje	1.	Łac. Głęboczek	1.1
Katolicki Związek Pol-		A. Belt, Łązek	1.50	W. Leraczyk, Oborniki	3.
skich Robotników Mo-		St. Palencki, Krajkowo	5.	S. Mroczkiewicz, Gostyń	5.
sina	2.	St. Bimko, Oleszyce	5.	St. Paczkowski, Lublin	1.
A. R. Obrza Stara	10.	K. Brosińska, Kościelec	2.	Ks. J. Nazarewicz, Libi-	1.
J. Wiśniewska, Krynja	4.	X. Fr. Mróz, Tarnów	2.	szow	1.
Cz. Rynarzewo (nazw.	1.50	B. Kaczmarek, Srebrna	1.	J. Galdyński, Inowroc-	1.
nieczył).		Mgr. Z. Zieliński, Łódź	1.	ław z podz. N. S. P. J.	5.
B. I. Ostrów z podz. za	2.	St. Karłowski, Szelejewo	5.	za odebr. i. z pr. o dal.	5.
otr. i.		M. Fabisz, Poznań z	5.	Dr. M. Nowakowski,	3.
J. Rozpłochowska, Byd-	1.50	podz. za odebr. i.	3.	Bydgoszcz	3.
goszcz		Wl. Labencki, Podzamcze	5.	F. Nawarecki, Tarnopol	50
X. X. Pallottyni, Suchary	2.	A. Wanke, Ostrowy	5.	Rodzina Wojciechow-	10.
M. Łysiakowa, Poznań	10.	Ks. St. Dąbrowski, Fli-	1.	skich, Poznań	10.
M. Cholewa, Dąbrowa	2.	pów	1.	W. Szwab, Skrzyszewo	2.
Stara	2.	J. Kamiński, Rabka	10.	M. Ulak, Jasło	5.
J. Gutowski, Gdynia	10.	A. Czybula, Sosnowiec 4	3.	A. Gryblewska, Sól	1.90
W. Winiecki, Szamotuły	5.	Ks. Gabryl, Kraków	5.	M. Koch, Warszawa	1.
B. Lisowska, Sobota	1.	K. S. K. Oddział „Jed-	5.	W. Barszczewska, War-	5.
J. Ratajczak, Owńska	3.	ność, Inowrocław	5.	sawa na int. ś. p. Zofji	5.
		K. Rabięga, Józefówka	5.		

Konto P. K. O. nr. 207470. Sekretariat Poznani, św. Marcin 69 m. 17

Wszechpolskie regaty o mistrzostwo Polski

W sobotę 25 i w niedzielę 26 bm. odbędą się na torze w Brdysku regaty o mistrzostwo Polski, które zarazem będą ostatnią okazją stwierdzenia formy naszych wioślarskich osad olimpijskich. Zgłoszenia do regat napływają bardzo licznie i spodziewać się należy, że na starcie tegorocznych regat wszechpolskich o mistrzostwo PZTW stanie imponująca liczba klubów i osad.

Do Bydgoszczy przyjechali już Verey i Ustupski, którzy z powodu braku przeciwników nie startowali na ostatnich regatach odbytych na jeziorze Gopło w ramach jubileuszu K. W. „Gopło“ w ubiegłą niedzielę. Obaj nasi olimpijczycy trenują

pilnie na torze związkowym.

Na miejsce przybyli również pozostałe osady wioślarskie, które brały udział w regatach w Kruszwicy, jak AZS — Poznań, Polonji itd. Czwórka akademików z Poznania, która zajęła niespodziewanie dopiero piąte miejsce w regatach na Gopło, startowała z rezerwą, osłabiona wskutek choroby dwóch jej zawodników. W biegu ośmerek natomiast AZS Poznań zajął w Kruszwicy drugie miejsce za BTW. Poznańczycy zechawszy z toru stracili dużo czasu i terenu, który odrobili częściowo na finiszu, przegrywając tylko o metr.

W dniu 20 lipca 1936 r. zmarła po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św., moja droga żona, nasza najdroższa i najtroskliwsza matka, teściowa i nasza kochana babcia, ś. p.

z Mulkowskich

Władysława Wykrzykowska

w 61 roku życia. O czym donoszą

w nieutulonym smutku

mąż z dziećmi i wnukami.

zg 13 948

Pogrzeb odbędzie się w piątek, 24. 7. 1936 r., Berlin-Süd-Ende.

Berlin-Wilmersdorf, Poznań.

Kaiser Platz 11

Dnia 21 lipca 1936 r., w nocy o godz. 12.15, zasnąła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., po krótkich i ciężkich cierpieniach, nasza najdroższa babcia, prababcia, teściowa i ciotka, ś. p.

Ida Hippe primo voto Zerbst

z domu Beuther

w 89 roku życia. W ciężkim smutku pogrążona Rodzina Zerbst.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dn. 24 lipca o godz. 5 po poł. z kaplicy cmentarza św. Pawła przy ul. Grunwaldzkiej.

Poznań, ul. Poznańska 57 m. 5.

zg 13 949

Dr. med. H. Jarosz

specjalista chorób skóry i pęcherza

wznowił przyjmowanie chorych

przy ul. Kantaka 1 (27 Grudnia 6)

od 10—1 i 4—6,30

Pg 5760-30,41

(w środy 10—1)

DACHY

stare papowe smarujcie gumolitem. Długoletnią wytrzymałość. Skład fabryczny Hated Stefan Czapski Poznań Marcin 65

dg 22 55

10 BIAŁYCH DNI

połączonych z Sprzedażą Posezonową!

Z dniem dzisiejszym rozpoczynamy okolicznościową sprzedaż płócien. Szanownej publiczności dajemy okazję nabycia pierwszorzędnych gatunków płócien, stołownic, ręczników, inletów, etc. w wszystkich szerokościach i gatunkach

— po cenach rekordowo niskich. —

PO SEZONIE

obniżyliśmy znacznie materiały na ubrania męskie, materiały na suknie płaszcze, komplety i kostjumy damskie, perkale, muśliny, jedwabie etc.

Prosimy korzystać z okazji! — Wybór olbrzymi!

R. & C. KACZMAREK-POZNAŃ

UL. NOWA 3.

ZA BEZCEN

polecamy w naszym Domu Konfekcyjnym przy St. Rynku 98/100 płaszcze, komplety i suknie damskie, ubrania i palta męskie, płaszczyki i mundurki dla chłopców i dziewcząt, gotową bieliznę damską i męską, kapelusze, krawaty etc.

I ogłoszenie.

XVI Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Firmy C. Hartwig Spółka Akcyjna

odbędzie się w Poznaniu dnia 17 sierpnia o godz. 11-tej w sali posiedzeń Banku Związku Spółek Zarchbkowych, pl. Wolności 15 z następującym porządkiem obrad: 1. Zagajenie i wybór przewodniczącego. 2. Sprawozdanie Zarządu z czynności za lata obrotowe 1934 i 1935, przedłożenie odpowiednich bilansów i rachunków strat i zysków. 3. Sprawozdanie Rady Nadzorczej. 4. Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań, bilansów i rachunków strat i zysków za lata 1934 i 1935, udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej oraz powzięcie uchwały co do pokrycia strat przez odpisanie funduszu zapasowego i amortyzacyjnego oraz przez obniżenie kapitału zakładowego o zł 1.800.000,— i to przez zmianę § 3. statutu w ten sposób, że akcje uprzywilejowane serii A, nominalnej wartości zł 200,—, zmienia się na akcje serii C, poczem akcje serii C, w nominalnej wartości zł 1.900.000,—, umniejsza się do kwoty zł 190.000,—, a akcje serii B, w nominalnej wartości zł 100.000,—, umniejsza się do kwoty zł 10.000,—. 5. Podwyższenie kapitału zakładowego o zł 1.000.000,— przez zmianę § 3. statutu w ten sposób, że otrzyma on brzmienie: „Kapitał akcyjny Spółki wynosi zł 1.200.000,—, jest podzielony na 12000 sztuk akcji po zł 100,— i składa się z dwóch serii, mianowicie: Serji I nom. zł 10.000,— akcji uprzywilejowanych, Serji II nom. zł 1.190.000,— akcji zwyczajnych brzmiających na okaziciela. Zarząd może podług uznania wydać więcej sztuk akcji na jednym płaszczu. Akcje Serji I są imienne i uprzywilejowane w ten sposób, że przy zlikwidowaniu Spółki mieć będą pierwszeństwo na równych prawach do kwoty nominalnej przed akcjami Serji II. Każda akcja 100-złotowa Serji I upoważnia do 10 głosów, a każda akcja 100-złotowa Serji II upoważnia do 1 głosu”. 6. Uchwalenie następujących dalszych zmian statutu Spółki: § 2. otrzymuje brzmienie: „Przedmiotem przedsiębiorstwa jest: Ekspedycja ładowa i wodna, żegluga, cienie, magazynowanie, urządzenie i utrzymywanie domów skladowych publicznych z wydawaniem dowodów skladowych, wydawanie pożyczek pod zastaw towarów przyjeżdżających na skład i dowodów skladowych, ubezpieczenie i handel towarami”. § 4. otrzymuje brzmienie: „Zarząd składa się stosownie do postanowienia Rady Nadzorczej z jednej lub więcej osób. Rada Nadzorcza ma prawo mianowania i odwoływania członków Zarządu. Rada Nadzorcza zawiera kontrakty służbowe z członkami Zarządu i ustala ich czas trwania. Jeżeli Zarząd składa się z kilku osób, natenczas do zastępowania Spółki uprawnieni są dwaj członkowie Zarządu wspólnie, lub też jeden członek łącznie z prokurentem lub dwaj prokurenci, ci ostatni w granicach prawem przewidzianych. Natomiast jeżeli Zarząd składa się z jednej osoby, wtenczas do zastępowania Spółki uprawniony jest ten jeden członek lub dwaj prokurenci jak wyżej. Zarząd mianuje i odwołuje kierowników Oddziałów oraz prokurentów. Zarząd sporządza bilans Spółki i przedkłada go Radzie Nadzorczej w trzech miesiącach po ukończeniu roku obrotowego. Zarząd jest obowiązany zarządzać majątkiem i interesami Spółki oraz spełniać swe obowiązki ze starannością sumiennego kupca, stosować się do przepisów ustaw, statutu i regulaminu, ustalonego przez Radę Nadzorczą i zachować tajemnicę handlową.” § 5. otrzymuje brzmienie: „Rada Nadzorcza składa się przynajmniej z 5 członków wybranych przez Walne Zgromadzenie na przeciąg 3 lat. Rokrocznie ustępuje część Rady Nadzorczej, a to w pierwszych dwóch latach urzędowania po 2 członków, a w trzecim roku reszta członków. W pierwszych dwóch latach oznacza ustępujących losowanie, następnie ustępują członkowie Rady Nadzorczej według starszeństwa w urzędowaniu. Ponowny wybór jest dozwolony.” § 6. otrzymuje brzmienie: „Rada Nadzorcza wybiera prezesa i jego zastępcę. Rada Nadzorcza ustanawia sama dla siebie swój regulamin. Radę Nadzorczą zastępuje prezes lub jego zastępca”. § 7. otrzymuje brzmienie: „Zwyczajne Walne Zgromadzenie powinno być zwołane najpóźniej w piątym miesiącu roku obrotowego. Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd lub w wypadkach przewidzianych w art. 393 § 2. k. h. Rada Nadzorcza. Uprawnieni do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu są właściciele akcji imiennych i świadectw tymczasowych, jeżeli są zapisani do księgi akcyjnej przynajmniej na tydzień przed odbyciem Walnego Zgromadzenia. Akcje na okaziciela dają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone w Spółce przynajmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia i nie będą odebrane przed jego ukończeniem. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji zgodnie z art. 399 § 2. k. h.” §§ 9 i 10 skreśla się. § 11. otrzymuje numerację 9. § 12. otrzymuje numerację 10. i następujące brzmienie: „Ogłoszenia obowiązkowe pochodzące od Spółki powinny być umieszczone w pismach prawem przewidzianych”. 7. Wybór Rady Nadzorczej. Do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu uprawnieni są posiadacze akcji na okaziciela, którzy najpóźniej do poniedziałku 10 sierpnia r. b. włącznie złożą w kasie Zarządu Spółki w Poznaniu, ul. Towarowa 20, akcje same lub zaświadczenie na złożone akcje po myśli art. 399 § 2. k. h., zaś właściciele akcji imiennych, jeżeli będą zapisani do księgi akcyjnej przynajmniej na tydzień przed terminem Walnego Zgromadzenia.

C. Hartwig, Spółka Akcyjna, Zarząd.

Poznań, dnia 18 lipca 1936 roku.

Pg 5 756-30,31

POLSKI FIAT

najnowszy model 508 limuzyna 4 osobowa bardzo mało używany ca 6000 klm przejechanych okazje dla nabycia Pg 5 757-30,38

Reprezentacja Samochodów AUTO UNION

Stanisław Sierszyński

Poznań, Plac Wolności 11. — Tel. 13-41.

Ofiarodawcy na odnowienie dolnej Kaplicy Kościoła Pana Jezusa w Poznaniu: Wojciech Marcinkowski, Poznań 3.—, Mieczysław Krokowska, Poznań 5.—, Anna Barwicka, Poznań 5.—, Plucińska, Poznań 1.50, Nowakowa Józefa, Poznań 1.—, Sporakowska P., Poznań 5.—, Bogajska M., Poznań 1.—, Owsieńska A., Poznań 2.—, Jarocka Marta, Poznań 2.—, Bogusławska Maria, Poznań 1.—, Szafranowa W., Poznań, 4.50, Ks. T. Galdyński, Poznań 1.50, Koło Abstynentów na rece ks. Galdyńskiego Poznań 1.50, Traficzyński St., Poznań 5.—, Firma Schulz, Poznań, Stary Rynek 5.—, Firma Kozłowski, Poznań, Wrocławska 5.—, Firma Koska, Poznań, Dominikańska 20.—, Rutka Władysława, Poznań 5.—, Redaktor Bręliński, Poznań 4.—, Jadwiga Adamska, Godurów, p. Gostyń, zebr. od robotników 10.—, Firma Z. Mikolajczak, Poznań 2.—, Firma St. May, Poznań — 50, Firma A. Gasiniński, Poznań 1.—, Firma W. Stecniński, Poznań 1.—, Firma St. Centowski, Poznań 2.—, Firma Romański, Poznań 1.—, Firma Bojarski, Poznań 1.—, F-a St-Schulz 5.—, Ks. P. Adamek M. Gołsina 1.—, I. Rumpelwicz, mistrz kominarski, Poznań 20.—, Szychala 1.—, Bracia Dawidowscy 20.—, A. Bielawski 5.—, Firma Zarnowski 5.—, Firma Grabowski 2.—, St. Cofta 5.—, Kozłowski 1.—, Fel. Zurowski 5.—, Krajniuk 0.50, Dychterowicz 10.—, Langner Roman 10.—, Spółka Osadnicza 3.—, Leon Zurowski 2.—, Ksw. Przybyła 20.—, Głabiszewski 2.—, Firma W. Paetz 5.—, Adam Matuszewski 10.—, I. Golebiowski 2.—, Firma K. Tomasz 3.—, Firma Fr. Nowak 20.—, Firma St. Cieślowski 5.—, Firma K. Przybyła 10.—, Firma I. Knopiński 4.—, Firma F. Piasecki 2.—, Firma St. Obst 2.—, Firma J. Koska 5.—, Firma B. Heisig 10.—, Firma Sadowski 2.—, Firma Jan Kopicki 2.—, Firma M. Dolatkowski 10.—, Ciar dalszy nastąpi. zg 1245

Szkoło okienne inspektowe

lustra, listwy na ramy i do tapet

po niskiej cenie poleca

Centrala Szkła Okiennego

właśc. Jan Józwiak

Poznań, Półwiejska 9.

Telefon 22-26

Przyjmujemy asygnały „Kredyt”.

dg 2480

„Haftoplis“

wykonuje мережke, okretke, — dziurki, wykończenie szali, falban, plisowanie, dekaturzowanie, haft, monogramy, tarcze gimnazjalne, obciążanie guzików, nadrabianie stóp, podnoszenie oczek, terminowo najtaniej

Stary Rynek 6, tel. 28-10.

wejście Wiankowa.

Pg 4983-24,95

Narzędzia krajowe

dla przemysłu i rzemiosła, jakość gwarantowana poleca w dużym wyborze

Jan Deierling

Szkolna 3

Tel. 35-18 Tel. 35-43

HURT DETAL

n 14701

Najlepsze LODY ŚMIETANKOWE można uzyskać tylko przy użyciu naszego sztucznego

Aromatu śmietankowego i proszku do lodów

Zapomocą tych produktów uzyskuje się doskonale rezultaty. Wydatki tylko 5 groszy na 1 litr masy. Sprzedajemy tylko wyczerpanym wprost.

Pg 1242

Wytwórnia „FERMENT” Chorzów I, ul. Szopena 14

6 pokojowe do wynajęcia zaraz

ul. 27 Grudnia 16, I piętro.

Odpowiednie adwokata, lekarza.

Wiadomość u dozorecy.

Pg 5756-56,122

Młyn wodny

na Pomorzu o przemiale 400 q, przytem handel zboża, poszukuje od 1. 8. b. r. doświadczonego kierownika-handlowca z poważnymi referencjami, z odpowiednią kaucją, wzgl. któryby przystąpił z większym udziałem do Spółki.”

Oferty kierować do Adm. Kurj. Pozn. zg 13 945.

Świeży transport

nowych szkockich śledzi

w 1/1 i 1/2 beczkach

ST. BAREŁKOWSKI

ng 14968

HURT KOŁONJALNY

Poznań, Woźna 18.

Telef. 39-00 i 56-56

Specjalny magazyn śledziowy z chłodnią.

Poważne Zakłady Przemysłu Gumowego

(specjalność obuwie gumowe) poszukują

Reprezentanta

na wojew. poznański z siedzibą w Poznaniu. Tylko poważni reflektanci dysponujący odpowiednią kaucją, zechcą złożyć oferty pod „Obuwie gumowe” do Administracji „Kurjera Poznańskiego”.

ng 13 231

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. l, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy millimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811
i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DCMY - PARCELE

Okazyjnie
sprzedam dom piętrowy z dwoma składami lub wydzierżawie, interes kolonialny od zaraz, powód stonkski rodzinny. Marja Jasińska, Kobylin, pow. Krotoszyn, Rynek. zdg 69 354

Parcele
pięknym ogrodem owocowym sprzedam okazyjnie. Mosina, Lipowa 1. zdg 69 068

Plac
śródmieściu wille, czteromieszkaniową przedmieście. Telefon 30-61 zdg 69 474

Domek
niedrogi Poznań kupie. Oferty cena Kurjer Pozn. zdg 69 677

Parcele
650 m² tanio sprzedam przy Rynku Wileckim. Maciejczyk Piekary 12 a. II. zdg 69 682

Kamienicę
mieszkania trzypokojowe, dochód 3 600 sprzedam 27 000.— Maciejczyk, Piekary 12 a. II. zdg 69 683

Dom
Górczyn, 1150 dochodu, zaprowadzony ogród 14 000, amortyzacji 3 500. Rawicka 42. zdg 69 689

Cztery
wille pięciopokojowe sprzeda — Dom Złociński, Pocztowa 15, telefon 16-85. zdg 69 563

Dom
na sprzedaż piętrowy. Luboń, Kościuszki. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 69 559

Sprzedam
w mieście powiatowym w pobliżu Poznania niewykończoną dwumieszkaniową wille. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 69 648

Puszczykowo
willa położona na wzgórzu z dużym ogrodem do sprzedania. — Wiadomości: Focha 94, — 7, telefon 67-43. zdg 69 658

Parcele
Solacz, Nad Wierzbakiem tanio sprzedam. Św. Stanisława 21 — 3 zdg 69 630

Dom
nowy 9 000.— Małecki, Rybaki 20 a. zdg 69 607

Kamienicę
komfortowa górnej części Poznania. Cena 115 000.— wpłaty 70 000 dochód 14 600. Ratajczaka 11 a. m. 94. zdg 69 596

2. PIENIĄDZ

Za 2,500 zł
oddam wytwórnię wartości 7 tys. zapewniającą duże zyski. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 69 482

Wspólnika
który objęcie kierownictwa, kilka tysięcy zł do powiększenia fabryki kapi poszukuje. Kafiarna Owczarki, Grudziądz. ng 15 052

3. LETNISKI I UZDROWISKA

Zakopane - Białe
willa „Rozłoga” pokoje bez utrzymania dla chrześcijan, pełny komfort — park dwumorgowy. zdg 69 330

Wisła — „Piast”
pensjonat adwokatowej Rychlickiej. Kuchnia staranna na masie. Tennis, telefon, garaż. dg 2461

Krynica
Echo pokoje z utrzymaniem — komfort, ceny niskie. Zarząd Borska. zdg 68 183

Zakopane
Pensjonat „Radwid” Janostwa Wroblewskich. Położony w obszernym kwiatowym ogrodzie, wśród gór. Duży powiat, światła, słońca. Kuchnia zdrowa, wykwintna, na żądanie dietetyczna. Ceny znacznie niższe. Zgłoszenia: Zarząd Pensjonatu, „Radwid” Zakopane, ulica Sienkiewicza, telefon 14-24. ng 15 043

Letnisko
piękna okolica, utrzymanie pierwszorzędne, 3 zł dziennie zaraz. Agentura Kurjera Poznańskiego, Skoki. ng 15 045

Pani
szuka letniska, sierpień. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 513

Letnisko
Kuchnia Zbaska pow. Wolsztyn. Lasy, jezioro, piękna okolica, — rozrywki, 3 zł dziennie. ng 2486

4. OSOBISTE

100 zł
komu powiem nierawde, chiromantka „Lu-ne”. Małeckiego 19, m. 1, 1-9 wieczór. zdg 69 690

Kajakami
wycieczka trzytygodniowa nad morze, wolne miejsce. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 69 601

Incognito
Napisze list proszę podać odwrotny adres. Kurjer Poznański zdg 69 578

6. OŻENKI

Kawaler
lat 33, nauczyciel szuka żony z posagiem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 69 497

Matrymonjalne
kupiec lat 29, milego usposobienia, wykształcenie handlowe, posiadający parcelę, dla dobra pożądanego cośkolwiek gotówki. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 691

Panna
przystojna posagiem wyjdzie panna na stanowisku, wykształcenie. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 614

7. SPRZEDAŻE

Najkorzystniej
kupisz płyty gramofony na — Woźnej 12, pod kier. G. Balonowej. zdg 68 964

Okazja!
Sprzedam większy bezkonkurencyjny dobrze prosperujący skład biawatów towarów krótkich, konfekcji damskiej i męskiej, w najlepszym miejscu rynku oraz kamienicę 2 piętrową, 2 lokale handlowe i mieszkanie na 6 rodzin. Zgłoszenia Walenty Konieczny, Poniec, Rynek 25. ng 15 038

Skład
mleka sprzedam tanio. Gniezno, Mieczysława 40. zdg 69 332

Walizki
najtaniej
Torebki — parasole
Wrocławska 31.

Baumgart
dz 2306

Torebki
damskie. Czyst. Szkolna 11. Pg 5432/3

Maszyny do pisania walizkowe
Największy wybór — najniższe ceny. Kochanowicz S-ka, Plac Wolności 13. Pg 5189-25.93

Fabryka mebli
polecia meble wszelkiego rodzaju. Skład fabryczny, Wrocławska 19 dg 2399

Sprzedam
zamienie na dom, dwustumorgowy folwark z cegielnią uruchomioną na pełnym chodzie, przy szosie, cztery km od Gniezna, z kompletnymi zniżkami, inwentarzem żywym i martwym. Pośrednicy pożądan. Oferty: Poczta Gniezno, Cegielnia „Obora” — właścicielowi. ng 13 352

Wózki
wybór, tanio. Trabczyńska, Piekarskiego 11, podwórko. — Kredytuje. zdg 62 617

Owocarnię
w ruchliwej dzielnicy, dobrze zaprowadzona z powodu zmiany stosunków rodzinnych sprzedam poważnym. Adres Kurjer Pozn. zdg 69 540

Motocykl
z przyczepką „New Hudson” w doskonałym stanie do sprzedania natychmiast. Informacje M. Wlizio, Świeckiego 6. zdg 69 523

Fortepiany fisharmonje
okazyjnie. Marcin 22, podwórko. zdg 69 522

Wózek
dziecięcy sprzedam. Działyńskich 7, m. 15. zdg 69 495

Duży
skład kolonialny — delikatowy spowodu wyjazdu sprzedam spiesznie. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 69 500

Skład
kolonialny dobrze prosperujący z towarami, mieszkaniem zaraz sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 69 507

Wózek
dziecięcy głęboki. Światosławska (Jezuicka) 12-6. zdg 69 506

Salon
stylowy bogato rzeźbiony korzystnie sprzedam. Patefon walizkowy nowy z płytami tanio. Ulica Chelmońskiego 18, m. 11. zdg 69 511

Skład
kolonialny z mieszkaniem, śródmieściu korzystnie na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 69 499

Skład
kolonialny nadający na każdą branżę spowodu wyjazdu tanio sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 69 476

Okazja dla księży
kanape, cztery fotole, duże lustro eleganckie
prywatnej
reki sprzedam. Zgłoszenia: Strzelecka 28, skład. zdg 69 428

Aparat
radiowy, prad stały zamienie na zmienny. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 69 451

Motor
ropowy 35-45 koni kupi Muzyński, Dąbrowskiego 36 — 7. zdg 69 481

Perpleks
w dobrym stanie sprzedam. — Oferty Kurjer Poznański zdg 69 457

Kiosk
śródmieście zaprowadzony murywany sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 519

Meble
w wielkim wyborze poleca najtaniej

K. Bakoś,
Stary Rynek 51. zdg 63 076/7

Meble
najtaniej poleca
Baranowski
Poznań, Podgórna 13. Pg 5428/9

Walizki
tanio. Czyst. Szkolna 11. Pg 4263/4-10.40/41

Kolonjalke
maglem, mieszkaniem — zaraz sprzedam, wyjazd. Adres Kurjer Poznański zdg 69 113/4

Dykta Dykta Dykta
najlepsza, najtańsza, nowy transport. Skład fabryczny
św. Wojciecha 28.
Ng 12 923/4

Rowery
turystryczny 85, balonowy 95, — 5 lat gwarancji tylko firmie — Bracia Nowaczyk, Poznań, Górna Wilda 30 ng 12 151/2

Rzeźnictwo
warsztatem pełnym biegu, centrum Poznania sprzedam zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 69 711

Motocykl
mało używany marki Lech dwucylindrowy tanio na sprzedaż. Włoszyński, Grodzisk Wlkp., ul. Kolejowa 1617. zdg 69 644

Patefon
walizkowy „Odeon” z płytami. Półwiejska 19 — 8. zdg 69 639

Wentylatory
110 i 220 volt. Rynek Łazarski 18 zdg 69 632

Fryzjerski
zakład wraz mieszkaniem w śródmieściu dobrze prosperujący. — Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 69 611

Maszynę do mereżkowania
mało używaną sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 608

Fotoaparat
6x9 prawie nowy. Plaskowa 3, m. 22. zdg 69 604

Prasę
Mayfartha do soków sprzedam. Gaede, Św. Wojciecha 29. zdg 69 667

Słoje
pełnowartościowe
Słoje
niezmiennie trwale sprzedaje

Hurt
Porcelany. Wroniecka 24. zdg 69 703

Parcele
tysiąc metrów 6 500.— przy Bukowskiej. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 598

Jadalnia 120,—
sypialnia, kuchnia, gabinet — wszelkie urządzenia domowe najtaniej. Woźna 16, Centralny Dom Komisyowy. zdg 69 581

Rzeźnictwo
z mieszkaniem 32 lata w jednym rękach na sprzedaż. Adres Kurjer Poznański zdg 69 573

11. KUPNA

Kupię
za gotówkę używaną 1 tokarnię 2 1/2 m dług. tocznia 1 wiertarkę do 25 mm wercenia. Oferty korzystne uprasza K. Kujawski, Toruń, Grudziądzka 31. Pg 5751-64.86

Motor
gaz ssący ca. 40 koni za gotówkę Oferty Kurjer Poznański ng 14 947

Samochody
używane, opony detki kupuje — placi najwyższe ceny Autoskład. Poznań, Dąbrowskiego 89, telef. 46-74. dg 2388

Złoto
srebro, brylanty kupuje
Kruk,
27 Grudnia 6. Ng 11 613

Piec
westfalke dobrym stanie poszukuje. Poznańska 46/48 — 10. zdg 69 508

Kupię
wannę kąpielową dużą w dobrym stanie. Oferty podaniem ceny Kurjer Poznański zdg 69 487

Kiosk
kupię — zadzierżawie. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 489

Pianino
spiesznie kupię. Oferty ceną Kurjer Poznański zdg 69 715

Śrutownik
walcowy kupię i walc 400x350. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 455

Karoserję
oryginalną Chevrolet lub Essex poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 69 602/3

Samochód
2 do 2 1/2 tonn oraz samochód osobowy natychmiast zdolny do jazdy kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 723

Ziemniaki
jadalne nowe kilka wagonów kupię. F-a Tryumf. Poznań, ulica Jeżycka 44, telefon 66-76. zdg 69 724

Mleczarskie
maszyny na 2 000 l. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 692

Szukam
piekarni. Zgłoszenia Kurjer Poznański, Gniezno 532. ng 14 888

Kupię
konia pociągowego walacha 6-10 letniego. Oferty z ceną Kurjer Poznański zdg 69 568

Fortepian
mały, używany kupię. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 69 657

Piekarsko - cukiernicze
maszyny, dzielniki, młynki, trzepakki używane. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 619

12. DO WYNAJĘCIA
3
pokoje, Łazarz, Chociszewskiego 21. zdg 69 198

8-pokojowe mieszkanie
komfortowe, słoneczne z obszernymi przynależnościami, ul. Słowackiego 18, Loga, parter, nadające się na biura i mieszkanie, wolne zaraz. Pg 5452-18.89

Siedmiopokojowe
komfortowe, słoneczne. Ogrodowa 13, wolne 1 września. Informacje 15.30-16.30 u portjera. m. 10. zdg 67 976

Sołacz
trzypokojowe. Mazowiecka 5. zdg 68 846

Mieszkanie
pokój kuchnia, nowe 35.— miesięcznie, pół roku zgóry. Mikołajewski, Chwałiszewo 9. zdg 69 546

Trzypokojowe
komfortowe 52.— Wilsona, dwupokojowe 34.— jednopokojowe 25.— wolne wynajmie „Pawilon”. Focha 15. zdg 69 550

Pięciopokojowe
komfortowe, centralne. Chelmońskiego 4. zdg 69 493

Pokój
z kuchnią do wynajęcia, bezdzietnym. Górczyn, Kościńska 3. zdg 69 505

Skład
dwupokojowe mieszkanie. Piotra Wawrzyniaka 6. zdg 69 467

Pokój
z klatki schodowej wprost od gospodarza do wynajęcia. Górna Wilda 44, m. 4. zdg 69 459

Próżne
niekrepujące, bez kuchni. Nowomiejski 9 — 9. zdg 69 514

2
kuchnia I. Jeżyce wskaże — Świercz, Słowackiego 27 — 10. zdg 69 689

OGÓLNOPOLSKIE
Czwartek, 23 lipca.
6.30 audycje poranne: — 11.57 sygnal czasu: 12.03 koncert w wykonaniu Zespołu Kameralnego Niny Mańkiewicz: 13.05 dziennik południowy: 15.30 wiadomości gospodarze: 15.45 „Skarb w komnie — opowiadanie dla dzieci młodszych (z Poznania): — 16.00 koncert popularny z Ciecocińska w wyk. Ork. Filharmonii Warsz. pod dyr. Józefa Ozimilskiego — (przez Toruń): — 16.45 „Ustrój państw nowoczesnych a zawiązanie obrony narodowej Rosja Sowiecka” — odczyt: 17.00 koncert muzyki lekkiej w wykonaniu Duki Siczekowskiej (seorran) i orkiestry Kola Mandolinistów „Hejnał” ze Lwowa: 17.50 „Nasza przyszłość” felieton (z Wilna): 18.50 poradnika aktualna: 19.00 Powsechny Teatr Wyobraźni: Premiera słuchowska „Zaloty wiejskie” („Village woin”) — komedijka na 2 głosy. Napisal G. B. Shaw, przekład Floriana Sobieniowskiego: 19.40 recital fortepianowy Marii Donskiej: 20.10 „Wizja Babuni” — stare melodie w wyk. Antel van Veek (spiew) i Jan Zyński (fort.): 20.45 dziennik wieczorny: 20.55 poradnika aktualna: 21.00 „Nasze pieśni” oświada Edward Bender: 21.30 Antoni Arensky: Kwintet fortepianowy D-dur op. 51 (z Krakowa): 22.00 wiadomości sportowe: 22.15 muzyka taneczna w wyk. Malej Ork. P. R.

WARSZAWA
Czwartek, 23 lipca.
Warszawa — 12.55 „Kacik dla młodych wiejskiej”: 18.00 Jak spędzić święto? 18.10 życie kulturalne stolicy: 23.00 muzyka lekka i taneczna (płyty).

POZNAŃ
Czwartek, 23 lipca.
Poznań — 12.55 skrzynka rolnicza: 13.15 muzyka z płyt: 15.30 przegląd gieldowy: 18.00 „Swawolny kwadrans”: „Bilety do kina” — (wyw. Jerzy Gerzabek): — 18.15 sola skrzypcowe (płyty).

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM
na czwartek:
17.00 Budapeszt. Muzyka jazzowa. 17.15 Anglia (Nat. Progr.). Muzyka tan. 17.25 Wiedeń. Koncert solistów. 17.30 Koenigsw. Pieśni niemieckie Schuberta i Wolfa.
18.00 Paris P. T. T. Recital orzanowy. Berlin. Muzyka rozrywkowa. 18.10 Bratislava. Recital fort. 18.15 Budapeszt. Koncert tria. — 18.30 Anglia (Nat. Progr.). Muzyka lekka.
19.00 Radio Paris. Recital śpiewaczy. 19.10 Ryga. Koncert ork. z udz. Aleksandra Borowskiego

PROGRAMY RADJOWE
Czwartek, 23 lipca.
Warszawa — 12.55 „Kacik dla młodych wiejskiej”: 18.00 Jak spędzić święto? 18.10 życie kulturalne stolicy: 23.00 muzyka lekka i taneczna (płyty).

POZNAŃ
Czwartek, 23 lipca.
Poznań — 12.55 skrzynka rolnicza: 13.15 muzyka z płyt: 15.30 przegląd gieldowy: 18.00 „Swawolny kwadrans”: „Bilety do kina” — (wyw. Jerzy Gerzabek): — 18.15 sola skrzypcowe (płyty).

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM
na czwartek:
17.00 Budapeszt. Muzyka jazzowa. 17.15 Anglia (Nat. Progr.). Muzyka tan. 17.25 Wiedeń. Koncert solistów. 17.30 Koenigsw. Pieśni niemieckie Schuberta i Wolfa.
18.00 Paris P. T. T. Recital orzanowy. Berlin. Muzyka rozrywkowa. 18.10 Bratislava. Recital fort. 18.15 Budapeszt. Koncert tria. — 18.30 Anglia (Nat. Progr.). Muzyka lekka.
19.00 Radio Paris. Recital śpiewaczy. 19.10 Ryga. Koncert ork. z udz. Aleksandra Borowskiego

PROGRAMY RADJOWE
Czwartek, 23 lipca.
Warszawa — 12.55 „Kacik dla młodych wiejskiej”: 18.00 Jak spędzić święto? 18.10 życie kulturalne stolicy: 23.00 muzyka lekka i taneczna (płyty).

POZNAŃ
Czwartek, 23 lipca.
Poznań — 12.55 skrzynka rolnicza: 13.15 muzyka z płyt: 15.30 przegląd gieldowy: 18.00 „Swawolny kwadrans”: „Bilety do kina” — (wyw. Jerzy Gerzabek): — 18.15 sola skrzypcowe (płyty).

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM
na czwartek:
17.00 Budapeszt. Muzyka jazzowa. 17.15 Anglia (Nat. Progr.). Muzyka tan. 17.25 Wiedeń. Koncert solistów. 17.30 Koenigsw. Pieśni niemieckie Schuberta i Wolfa.
18.00 Paris P. T. T. Recital orzanowy. Berlin. Muzyka rozrywkowa. 18.10 Bratislava. Recital fort. 18.15 Budapeszt. Koncert tria. — 18.30 Anglia (Nat. Progr.). Muzyka lekka.
19.00 Radio Paris. Recital śpiewaczy. 19.10 Ryga. Koncert ork. z udz. Aleksandra Borowskiego

Trzypokojowe
I piętro, odnowione, ogród. Aleja Hetmańska 27, m. 3. zdg 69 720

Czteropokojowe
w komfortowej spokojnej willi, ewentl. część ogródka wolne. Słowacka 10 a. zdg 69 712

3 pokoje
kuchnia, łazienka I., starszemu bezdzietnemu małżeństwu. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 721

Trzypokojowe
słoneczne, I piętro. Chociszewskiego 37 a. Zgłoszenia gospodarz. Poplińskich 9, m. 8. zdg 69 684

Dwupokojowe
słoneczne, balkon. Warszawska 49 zdg 69 558

Mieszkanie
pięciopokojowe z wygodami, czyste, słoneczne, suche wolne od podatku, blisko tramwaju za czynszem miesięcznym 90 zł przy ulicy Knapowskiego. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 69 661

5 pokoi
z przynależnościami II ptr. do wynajęcia od gospodarza. Pocztowa 13, m. 3 lub 1. zdg 69 663

Trzypokojowe
komfortowe od gospodarza. Saperska 33. zdg 69 674

Pokój
parter, wydz

Ogrodowa
2 — 8. zdg 69 629

Dwuosobowy
Aleje Marcinkowskiego 1 — 7, II
zd 69 704

Klatki
zupelnie niekierujacy. Piekary
24, m. 2. zdg 69 708

Słowackiego
35 — 12. zdg 69 584

Utrzymaniem
bez. Waly Jana 11 — 2.
zd 69 694

16. SZUKA POKOJU

Pokoju
próżnego na biuro, centrum
miasta poszukuje organizacja za-
wodowa. Oferty z podaniem ceny
do Kurjera Poznańskiego pod
dg 2480

Poszukuje
pokoju na biuro, telefonem, cen-
trum. Oferty Kurjer Poznański
zd 69 693

Pokoju
z kuchnią, pół roku zgóry lub
stróżostwa poszukuje. Oferty
Kurjer Poznański zd 69 587

17. LOKALE

Lokal handlowy
obszernymi piwnicami, nadający
się na skład kolonialny i delikates-
ów. ul. Półwiejska 1. Strzelecka
33 (narożnik) od 1 lipca do wynaj-
ęcia. Zgłoszenia J. Loga. Słowac-
kiego 18. telefon 66-89.
Pg 5188-25.92

Zakład fryzjerski
centrum Katowice, dobrze zapro-
wadzony, elegancki, urządzone, z
2 pokojem mieszkaniem tanio
do odstąpienia. Oferty „Larum”
Katowice, Damrota 6. ng 14 964

Skład
mieszkaniem komfortowym nowej
dzielnicy Łazarza, rzeźniczy, pie-
karski, drogerijny, obuwniczy,
fryzjerski, krótkotowarowy etc.
bez konkurencji do wynajęcia.
Właściciel: Wasielowski, Skryta
9, godzina 20 do 22. zdg 69 653

18. DZIERŻAWY

Hotel
polski z restauracją do wynaj-
ęcia. Wiadomość: Włocławek, —
Przedmiejska 19, u gospodarza.
ng 14 716

Majątek
500 mórg, tegorocznym żniwem i
inwentarzami zaraz do wydziel-
awienia na 12 lat, centur z
morgi, obecnie 17 000.— Zgłosze-
nia przysyłaj L. Krygier, Po-
znań, Piekary 5 — 8. zdg 69 701

TEATRY

TEATR POLSKI: Środa, 22.
7. godz. 20. „Z miłości
niedostateczność”.
Czwartek, 23. 7. godz. 20.
„Z miłości niedostatecz-
ność”.
Piątek, 24. 7. godz. 20. „Z
miłości niedostateczność”.

TEATR NOWY: Środa, 22.
7. „Codziennie o 5-tej”. —
Występ Waltera.
Czwartek, 23. 7. „Codzien-
nie o 5-tej”. Występ Wal-
tera.

ADRIA: Dziś „A u nas co-
raz lepiej”.

KINA

Poznań, środa 22. 7.
APOLLO: „Nocny Patrol”.
CORSO: „Kabirja” i „Han-
ka”.
GLORIA: „Człowiek, który
rozbił bank w Monte
Carlo”.
GWIAZDA: „Szalony po-
rucznik”.
OŚWIATOWE T. C. L.: —
„Ludzie w bieli”.
METROPOLIS: „Wilhelm
Tell”.
nadprogram aktualności.
RENAISSANCE: „Brygada
śmiały” oraz „Rape-
dja” Baltyku”.
SŁONCE: „Monika”.
SFINKS: „Kwiaty z
Prateru”.
ŚWIT: „Księżniczka O’Ha-
ra” i „Ex-żona”.
T’CZA - Łazarz: „Pat i Pa-
tachon jako jazzbandzi-
ści”.
TECZA-Wilda: „Niebez-
pieczny kochanek”.
WILSONA: „Fedora”.

Stajnię
wydzierżawie. Piotra Wawrzynia-
ka 6. zdg 69 466

Plac
przy ruchliwej ulicy nadający się
na handel węgla, handel drzewa
oraz składnice w Grodzisku. Jan
Berger, Grodzisk Wlkp., Poznań-
ska 6. zdg 69 643

22. ZGUBY

Teke skórzana
z aktami zgubiono. Uczciwego
znalazcę prosimy o oddanie teki
w Kurjerze Poznańskim u por-
tiera. zdg 69 722

23. ROZMAITE

Jasnowidz Dżami,
jedyny fenomen świata, obdar-
zony darem Bożym dokona prze-
łomu w życiu Twem, gdy w ja-
kiejkolwiek sprawie zgryźisz się
do niego. Nadesłaj datę urodzenia
i 1 złoty znaczkami pocztowymi
na porto. Adresować: Jasnowidz
Dżami, Kraków, Stradom 3.
ng 14 711

**Przeprowadzki
samochodem**
Dom Spedyjny
W. Mewes Nast.,
św. Wojciech 1, telefon 23-35.
dg 2464

Akuszka
Kowalewska, Łakowa 14, pa-
niom zainteresowanym udziela
wszelkich porad, pomocy.
zd 68 352

Prośba!
Jestem od kilku lat bezrobotny,
mam możliwość dzieci, wysłać na
letnisko, lecz brak mi ca 15 zł. —
Proszę tą drogą o łaskawą po-
moc. Zgłoszenia do Kurjera Po-
znańskiego zd 69 524

Koncesja
na sprzedaż kieliszki i butel-
kowa wyrobów wódzanych po-
trzebna. Oferty z podaniem wy-
magań do Kurjera Poznańskiego
pod zdg 69 501

Błędy młodości
rewelacyjna praca
**o chorobach
wenerycznych**

wybitnego lekarza Uniwersytetu
Berlińskiego dr. medycyny Ade-
ra (Katowice), wysłać spod prasy
w dwóch częściach (I. — Rze-
czka, II. — Syfilis).

**Dla zdrowia swego
i bliskich**

— każdy powinien przeczytać
„Błędy Młodości”. Cena tomiku
dwa złote. Wysłać dyskretnie
za pobraniem pocztowym. Zama-
wiać: Wydawnictwo, Katowice,
Damrota 6. ng 13 409

Unieważniam
Blasiaka Florjana skradzione
papiery czeladnicze. zdg 69 484

Prace
blacharskie, instalatorskie wyko-
nuje tano. J. Stefaniak, Po-
znań, Niegolewskich 5. zdg 69 463

Przez Min. Rob. Publ. konces.
firma
„Archidekor”

domy składane, tynkowanie fasad
Aleje Marcinkowskiego 1, m. 7.
zd 69 465

Szyje
ładnie tano. Dąbrowskiego 10,
m. 15, front. zdg 69 709

24. NAUKA

Kursy kroju, szycia
przyjmuje, warunki najkorzyst-
niejsze. Klawierowa. Marii Ma-
gdaleny 1, m. 7. dg 2340/1

Student
na prowincję, kondycję, zakres
6 klas gimn. od zaraz potrzebny.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zd 69 649

25. MUZYKA

Pianino
do wynajęcia. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 69 714

Trio
potrzebne 1. 8. z acordeonem,
śpiewem. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 69 650

25. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla posu-
kujących posady w tej rubryce
obliczamy po jednej trzeciej cenie
drobnych

a) Służba domowa

Jakiejkolwiek
posady szukam u samotnych. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 69 541

Pokojowa
z dobrem prasowaniem, przyjmie
posadę od 1. najchętniej na ma-
jatek. Oferty Kurjer Poznański
zd 69 525

Posługi
poszukuje poleceniami. Oferty
Kurjer Poznański zdg 69 485

Bona
z szcieniem poszukuje posady naj-
chętniej na majatek. Referencje
lepszych domów. Oferty Kurjer
Poznański zdg 69 494

Posługi
poszukuje. Oferty Kurjer Pozn.
zd 69 509

Gospośnia
bardzo oszczędna szuka posady
do samotnej osoby od 15 sierpnia
lub 1 września. Oferty Kurjer
Poznański zdg 69 452

Gospodyni
szuka posady na majatek, pro-
bstwo. Łaskawe zgłoszenia Kur-
jer Poznański zdg 69 515

Osoba
szuka posady do zarządu domu
z gotowaniem na wsi lub w mie-
ście. Łaskawe zgłoszenia Kurjer
Poznański zdg 69 516

Poszukuje
posady od 1. do chorej osoby.
Oferty Kurjer Poznański
zd 69 560

Służąca
starsza, z dobrem gotowaniem,
wszelką pracą domową poszukuje
posady od 1. 8. Oferty Kurjer
Poznański zdg 69 654

Posługi
poszukuje do wszystkiego od za-
raz. Oferty Kurjer Poznański
zd 69 634

Gospodyni
panna 40, duża praktyka, goto-
wanie, konserwy, wędliny, chów
drobiu, nabiał szuka samodzielnej
pracy. Oferty Kurjer Poznański
zd 69 616

Posługi
przed południem poszukuje. Oferty
Kurjer Poznański zdg 69 696

Dziewczyna
uczciwa, pracowita, z dobrem go-
towaniem, dobrem poleceniem po-
szukuje posady do lepszego domu,
najchętniej do dwójki osób od 1.
8. do 15. 8. najchętniej w Pozna-
niu. Oferty do Kurjera Pozn.
zd 69 591

Posługi
poszukuje na 3 dni w tygodniu.
Oferty Kurjer Poznański
zd 69 574

b) Inni

100.—
dam za wskazanie stałej posady
biuralistki, kasjerki, wyreczytel-
ki. Oferty leśn. Zwijowiec, p.
Miedzychód n. W. zdg 69 329

Inteligentna
panienka lat 25, z dobrej rodziny
znająca wszelkie prace biurowe,
pisząca na maszynie, w krytycz-
nym położeniu, szuka posady do
biura, ekspedjentki, towarzy-
stwa starszej pani lub starszych
dzieci, dobre świadectwa. Łaska-
we oferty Kurjer Poznański
zd 69 213

Polka,
wesola, młoda miła, z doskona-
lami francuskimi, poszukuje odpo-
wiedniej posady ewentualnie
„dame de compagnie”. Oferty:
Kurjer Poznański zdg 69 333

Bufetowa
siła pierwszorzędną branży cu-
kierniczej zna Express, lat 21,
szuka odpowiedniej posady. —
Oferty proszę Hel, Poste restan-
te dla p. Wierzy nr. 250.
zd 69 331

Fryzjerski
młodszy pomocnik poszukuje po-
sady całonocnym utrzymaniem. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 69 537

Fryzjerski
uczeń 3-letnia nauka poszukuje
posady całonocnym utrzymaniem. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 69 535

Krawcowa
dziennie 1.25 szuka posady w
domu. Oferty Kurjer Poznański
zd 69 530

Freblanki Wlkp.
doświadczona z prawem naucza-
nia z prakt. kilkoletnia przy star-
szych dzieciach i małych, kurs
pielęgniarski, szycie, niemieckie.
pomoc w nauce i gospodarstwie
poszukuje posady prywatnie lub
przedszkolu. Łaskawe zgłoszenia
Karczewska dla M. K., Grupa
K. Grudziądzka. zdg 69 486

Maszynistka
z 8-letnią praktyką poszukuje po-
sady u adwokata od zaraz wzgl.
później. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 69 713

Kierownik
i budowniczy młynów z długolet-
nią praktyką w większych mły-
nach handlowych poszukuje po-
sady. Oferty Kurjer Poznański
zd 69 675

Bufetowa
poszukuje posady. Oferty Kurjer
Poznański zdg 69 688

Kelner
z kaucją poszukuje posady. Zgło-
szenia Kurjer Poznański. Gnie-
zno 534. ng 14 887

Jazzbandzista
pierwszorządny, rutynowany wol-
ny zaraz. Skrzypieński, Tczew,
Sambora 15. zdg 69 646

Szofer -
ogrodnik - bartnik i ogrodnik-
bartnik, 11 lat praktyki pragnie
zmienić posady zaraz lub później.
Świadectwa i polecenia bardzo
dobre. Oferty do Kurjera Pozn.
zd 69 645

Gorzelany
24 lata praktyki, poszukuje z
dniem 1. 10. br. posady żonatego
lub na sezon, w ostatniej po-
sadzie 7 lat. Józef Olla, Mości-
ska, poczta Miasteczko, n. Note-
cia, pow. Wyrzysk. zdg 69 647

Kelner
kaucją poszukuje posady. Oferty
Kurjer Poznański zdg 69 662

Jakiejkolwiek
pracy poszukuje 100.— kaucji.
Oferty Kurjer Poznański
zd 69 699

1 000.—
kaucji, bankowej za posadę wo-
zowego, inkasenta lub inną. Oferty
Kurjer Poznański zdg 66 781

Panienka
z dobrej rodziny przystojna, in-
teligentna poszukuje posady do
bufetu. Oferty Kurjer Pozn.
zd 68 030

Aptekarska
siła pomocnicza bardzo biegła
szuka posady apteczno-drogerij.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 938
szybnie uprasza o łaskawe zgło-
szenia Kurjer Pozn. zdg 67 331

Urzędnik gospodarczy
kawaler, lat 34, praktykujący w
majatkach Wielkopolski, nabyw-
szy wszechstronne doświadcze-
nia poszukuje posady. Oferty
Kurjer Poznański zdg 66 747

Poszukuje
stróżostwa wzmian za mieszka-
nie, wykonam drobne naprawy.
Oferty Kurjer Poznański
zd 68 629

Poszukuje
jakiejkolwiek pracy za kaucją.
Oferty Kurjer Poznański
zd 68 111-12

Krawcowa
pierwszorzędną szuka posady na
dzienne prace poza dom, 2 złote
dziennie. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 68 202

Panienka
rok po wyczeniu szycia, zdolna
szuka posady do pomocy kraw-
cowej lub konfekcji. Oferty Ku-
rjer Pozn. zdg 68 139

Kucharz
poszukuje posady. Oferty Kurjer
Poznański zdg 68 995

Krawcowa
szuka posady w domu 150.—
Oferty Kurjer Poznański
zd 69 127

Krawcowa
zdolna dom, za domem poszuku-
je pracy. Cieszkowskiego 7 — 4.
zd 68 951

Wychowawczyni
pielęgniarka do niemowlęcia lub
starszego dziecka szuka posady.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 67 673

Higienistka
szuka posady u lekarza ewentl.
pomoc pani domu. Oferty Ku-
rjer Poznański zdg 67 674

1 000.—
i więcej dla kupiec szukający
kierowniczego stanowiska lub
przedstawicielstwa poważnej fir-
my. Oferty Kurjer Poznański
zd 69 171

**Korespondentka-
maszynistka**
angielski, francuski, niemiecki w
słowie, piśmie poszukuje posady.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 67 927

Drogerzysta
księgowy z kilkoletnią pracą w
aptekach. jako siła pomocnicza
poszukuje posady w aptece
drogerij. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 68 847

Nauczycielka
wychowawczyni obejmie prace
1. 9. Pozwolenie nowe programy
i metody, niemiecki, dobre św-
adectwa, biurowość samodzielną.
Zel. Kurjer Pozn. zdg 68 822

Leśnik-baźanternik
strzelec, młody lecz dzielny gosp.
leśny, wikingiarstwo, łowiectwo,
rybołówstwo, dobry treser wyzłów,
specjalność: hodowla bażantów,
tepienie drapieżników, bezwzględ-
nie zwalcza kłusowników, (uczci-
wy bez nalogów) przyjmie posadę
zaraz lub później, chętnie w te-
renach, gdzie łowiectwo cierpi
drapieżników, poważne referencje
warunki skromne. Oferty Kurjer
Poznański zdg 68 882

Kasjerka
dwuletnia praktyka, znajomość
dekoracji okien magazynach stro-
ju poszukuje posady. Agentura
Kurjera Pozn., Chodzież.
ng 14 948

Krawcowa
poszukuje posady jako pomocni-
ca do szwalni lub poza domem.
Oferty Kurjer Poznański
zd 69 360

Maszynistka
własna maszyna szuka pracy do-
rywczej. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 68 592

Rządca
gospodarczy, lat 34, żamłowany
rolnik, hodowca, poszukuje po-
sady. Oferty Kurjer Poznański
zd 69 003

Panna
z porządnej rodziny język polski
niemiecki 100.— zł poszukuje po-
sady do pomocy w składzie. —
Oferty Kurjer Poznański
zd 69 126

Panienka
z kaucją poszukuje posady eksp-
edjentki. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 69 168

Pierwszorzędną
krawcowa szuka posady po do-
mach także majatku. Oferty Ku-
rjer Poznański zdg 69 222

Poszukuje
pracy w majatku, jako prakty-
kant, początkowo za utrzymanie,
inteligentny młodzieniec, lat 35,
pracowity, bardzo sumienny,
energiczny, — znający rolnictwo.
Poste restante „Praktykant”, p.
Radoszkowice, Wileńszczyzna.
zd 69 402

Krawcowa
szuka posady po domach 2 zł
dziennie. Zgłoszenia Kurjer Po-
znański zdg 69 306

27. WOLNE POSADY

Stenotypistka
młodsza i zdolna — z dokładną
znajomością stenografii i z prak-
tyką kłupiecką, poszukiwana od
zaraz. Zgłoszenia należy skiero-
wać do „Par”, Poznań, Aleje
Marcinkowskiego 11, pod nr.
56.97. Pg 5707-56.97

Powroźnik
do kreślenia postrońków potrze-
bny. Wejman, Poznań, Koscielną
17. zdg 69 121

Gospodyni - kucharka
potrzebna od 1 sierpnia z znaj-
omością wykintnej kuchni i pra-
sowaniem sztywnej bielizny. Od-
pisy świadectw do Maj. Maniecz-
ki, pow. Srem. dg 2478

Gospodyni
średni wiek, do wszelkich prac
obsługa telefonu, dobre świadec-
twa, na prowincję od zaraz do
lekarza kawalera. Oferty Kurjer
Poznański zdg 69 336

Uczenica
do składu rzeźniczego zaraz. —
Kramarska 4. zdg 69 710

Leśniczy
na rewir 1700 mrg. potrzebny
od 1. 9. 1936. Reflektuje się tylko
na dobrego hodowcę mającego
dłuższą praktykę, najmniej 10
letnią. Zgłoszenia wraz z odświa-
dectwami, których nie zwraca-
się kierować pod dg 2475 do
ekspedycji Kurjera Poznańskiego

Technik
dentystyczny biegły w operaty-
wie i pracach technicznych, wla-
dający językiem niemieckim, po-
szukiwany od 15 sierpnia. Oferty
z odpisem świadectw, wyso-
kość pensji, życiorysem i fotogra-
fiją nadesłać do Kurjera Poznań-
skiego zdg 68 999

Fryzjerka
stała. Półwiejska 16. zdg 69 543

Fryzjerke
fryzjera stała. Libelta 13. —
Moskwiak. zdg 69 539

Potrzebna
dziewczyna z praniem i gotowa-
niem od zaraz. Miła 17, m. 2.
zd 69 498

DOM-WILLE
Łazarz — Ostroróg — Jeżyce kupię bez pośredników.
Mam 25 tys. gotówki. Of. Kurjer Pozn. zg 13 950.

Humor zagraniczny

— Mamusi, czemu pociągi elektryczne nie dymią?
— Bo to współczesne maszyny.
— A czemu więc tatuś mawia zawsze, — że ty palisz —
bo chcesz uchodzić za współczesną kobietę?

Co futro — to **Edmund Rychter** — co palto — to **Edmund Rychter** — co ubranie — to **Edmund Rychter**, Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata na miesiąc sierpień 1936 roku za oba wydania razem w Poznaniu
w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnośnieniem do
domu w Poznaniu zł 3,70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem
miesięcznie zł 4,10, kwartalnie zł 12,30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5,00, w innych
krajach zł 7,00—9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą przeszkód w zakładzie,
strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają
prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76,

poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami
33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedziele, święta i noca, tylko 14-76, 35-24 i 40-72